

Glasilo Občine Kanal ob Soči, letnik XII, številka 42, september 2014

Most

V SREDIŠČU: Prenovljen vrtec navdušil malčke 3

IZOSTRITEV: Lokalne volitve 22

ŠPORT: Gluhe odbojkašice prvič na evropsko prvenstvo 40

IZ VSEBINE

Prenovljen vrtec navdušil malčke	3
Spomin na deskljanske internirance	4
Taborniki praznujemo in tekmuje	5
Obleka naredi človeka in obratno	6
Občinska blagajna – plačila brez provizije	8
Primer dobre prakse: Anhovo vabi z urejenim okoljem	10
Obrnilo se je 10 let ...	12
Inovativni center za starejše	14
Center Pri Tinci praznuje prvi rojstni dan	15
Most junakov	16
Salonit Anhovo v lasti Italijanov	18
Aha Plastik v prisilni poravnavi	18
Za žrtve poplav zbrali 695 paketov pomoči	20
Predstavitve kandidatov na lokalnih volitvah	22
Kako pravilno volimo?	27
Lokalna samouprava – kaj to je?	28
Srečanje s planinci Nediških dolin	30
Dejavni gasilci	31
Šolarji so se vrnili v šolske klopi	32
Matura je le en korak v življenju	33
Denis Serjun: Poslušati dušo in ustvarjati	34
Zbirateljska strast ne pozna meja	38
Odbojkarji Salonita se pripravljajo na novo sezono	39
Gluhe odbojkašice prvič na evropsko prvenstvo	40
En liter cevedina ...	46

Primož Kožuh, foto: Osební Arhiv

Mestu dajemo vrednost ljudje

Sredi priprav na otvoritev jesenske razstave v Parku Pečno me je prijetno ter po drugi strani obremenjujoče presenetilo povabilo k zapisu uvodnih besed v prihajajoči številki glasila. Povabljen sem bil, da kot aktiven občan z očmi še vedno nekako zunanega opazovalca, glede na kratko obdobje domovanja v Kanalu, povem, kako vidim stanje v kraju, kaj pogrešam oziroma kaj je vredno pohvale in kako naprej. Razen pomanjkanja časa je bil glavni pomislek, zakaj bi povabilo zavrnil, moja premajhna vpetost v lokalno življenje, ki mi onemogoča neko objektivno oceno stanja. Zaradi zavzetosti v neposredni okolici mi ostaja pogled na Kanal zastrt. Nimam pravice nekaj kritizirati, če tega dobro ne poznam in ne morem si nekaj želeči, če to mogoče že je. Zavrniti je najbolj enostavno. Zato nisem zavrnil. Povabilo sem sprejel kot izziv in priložnost. Priložnost izpostaviti dva dogodka, ki sta me v zadnjem mesecu ganila oziroma navdušila.

Ko smo pred mesecem dni organizirali MTB Kanal, sem pred tem zaradi korektnosti lastnike zemljišč, preko katerih je potekal spust, poprosil za dovoljenje. Nisem dobil le slednjega, temveč tudi spodbudo. Dan pred dogodkom je g. Pirih na Ligu zaradi nas prestavil električnega pastirja. Gospod Boris iz Kanala je v tednu pred dogodkom pokosil pešpot v Parku Pečno, enako je storil gospod okrog svoje hiše pod Čolnico. Na dan dogodka so krajanje Čolnice zaradi nas s trakom za promet zaprli cesto skozi vas in nas ob prehodu spodbujali, enako gospod pod njimi. Vse to samoiniciativno. Od kolesarskega dogodka se mi je to najbolj vtisnilo v spomin, čeprav je bilo še več drugih impresivnih trenutkov (predvsem na spustu v Avče). Vsem skupaj se še enkrat zahvaljujem. Posluš, zaupanje, razumevanje, pozornost, spoštovanje, pripravljenost sodelovati, samoiniciativa, želja po dogajanju. Spodbuda za naprej.

Drug dogodek je postavljanje gozdne hiške v Parku Pečno. Hiška, poimenovana Razglednica, ponuja različne možnosti izrabe v kulturne namene in je nastala v celoti izpod rok stanovalcev naselja Pečno z lokalnim materialom. Več kot 150 ur udarniškega dela. Navdušuje me njihova zavzetost, predanost za idejo, predvsem pa njihova obrtniška ter organizacijska spretnost. Znajo narediti vse. Jaz kot mestni otrok tega ne znam. Ideja o Parku Pečno predstavlja majhen ogenj, ki potrebuje veter, da se bo razplamtel. In našeta dogodka ter seveda še marsikateri drugi pomenijo ta veter. Verjamem, da je v Kanalu še mnogo takšnih idej, ki potrebujejo podporo, sodelovanje, spodbudo. In Kanal potrebuje takšne ideje.

Nič ni samo po sebi niti dobro niti slabo, vrednost mestu damo ljudje, ki v njem živimo.

Primož Kožuh

Fotografija na naslovnici: Mitja Madon

Izdajatelj: Občinski svet občine Kanal ob Soči, Trg svobode 23. Zanj: župan Andrej Maffi. Uredniški odbor: Nataša Bucik Ozebek, Irena Hočever Kržižnič, Petra Paravan, Boštjan Simčič. Oblikovalska zasnova in prelom: Vesna Dugorepec. Naslov uredništva: Glasilo Most, Pionirska 2, Kanal. Tisk: Natiskaj.si/Bo-tisk, Ljubljana. Naklada 2500 izvodov. Glasilo brezplačno prejme vsako gospodinjstvo v Občini Kanal ob Soči.

Spletni naslov: www.mojaobcina.si/kanal-ob-soci

Prenovljen vrtec navdušil malčke

V petek, 27. junija, so s simboličnim rezanjem traku v Kanalu odprli prenovljen vrtec.

Nataša Bucik Ozebek, Občina Kanal ob Soči, Valentina Cigoj, foto: Arhiv vrtca Kanal

Vsi tisti, ki ste imeli priložnost vstopiti v bivši stari in sedanjí prenovljeni vrtec, lahko prikimate, da se je vrtcu zgodila velika sprememba – na bolje. Svetli prostori, okolju prijazni materiali, nova telovadnica, sveže barve, nova igrala ... Malčki in strokovne sodelavke so se vanj vselili že 23. junija in ga imeli prvi priložnost preizkusiti, na uradnem odprtju pa so vanj lahko pokukali tudi vsi ostali občani. Lokalna skupnost si je bila ob odprtju edina, da se je v primeru obnove vrtca znova izkazalo, da še tako zapletene stvari bolje stečejo, če vsi složno stopijo skupaj. "Naši mladini smo dolžni zagotoviti kakovostne pogoje za bivanje," je bil na odprtju vrtca še bolj prepričan župan **Andrej Maffi**. Prenova vrtca je obsegala dozidavo in energetsko sanacijo prostorov. Z gradnjo je vrtec pridobil osrednji večnamenski prostor in prostore za dodatne dejavnosti, prostor za individualno delo, prostore za osebje ter športno igralnico. S tem so omogočeni ustrezni pogoji za izvajanje vzgojno-varstvene dejavnosti, izvedbo skupnih družbenih dejavnosti otrok ter sodelovanje s starši. Z energetsko sanacijo so se izboljšali bivalni pogoji v prostorih vrtca, znižala se bo poraba energije za ogrevanje, toplo vodo in razsvetljavo.

Dela so potekala v izjemno neugodnih vremenskih pogojih od septembra 2013 do maja 2014. Tedaj je bil opravljen tehnični pregled objekta, uporabno dovoljenje pa je bilo pridobljeno junija 2014. Celotna vrednost prenove vrtca je znašala 872.716 evrov, približno polovico je zanj namenila občina iz proračuna, polovico pa Evropska unija. Poleg tega je bilo za opremo namenjenih še 96.670 evrov. Župan Maffi je na odprtju vrtca poudaril, da ta številka še zdaleč ne zajema vsega prostovoljnega dela, ki so ga opravili občani predvsem pri selitvi vrtca, in dobre volje društva upokoencev in društva prostovoljnih gasilcev, ki sta v času obnove ponudili nadomestne prostore. Ravnateljica Osnovne šole Kanal **Milka Zimic** pa se je ob tej priložnosti zahvalila številnim, ki so vrtec plačali, načrtovali, gradili, bdeli nad delom, obrtnikom. Pa tudi vsem, ki so pomagali s prostovoljnim delom, društvom, krajevni skupnosti, staršem, kolektivu šole in vrtca. Vrtec odslej nosi tudi nov znak oziroma emblem, ki ga je dokončno uredila učiteljica **Andreja Krpan**.

V novem vrtcu je lepo

In kako otroci preživljajo čas v prenovljenem vrtcu?

Vtise je zbrala vzgojiteljica Valentina Cigoj: V tem času je mogoče v našem vrtcu slišati iz otroških ust: »Moj novi vrtec...« Ob tem je čutiti ponos, radost in navdušenje, ki preveva naše malčke. Ja. Pa smo ga dočakali. In kot pravijo otroci, naš novi vrtec je zaživel v polnem sijaju. Nad njim smo navdušeni vsi, ki v njem bivamo, vnašamo vanj svežino, življenje in otroško razigranost. Težko smo ga pričakali, a splačalo se je.

Prepričani smo, da nam verjamete na besedo, a vseeno, naj vam svoje občutke opišejo še otroci:

»Nov vrtec je lep, imamo nove kotičke.«

(Zala, 5 let)

»V vrtcu mi je všeč telovadnica.«

(Matjaž, 5 let)

»Plezam po plezalu.«

(Marija Ana, 3 leta)

»Igralnice so zelo lepe.«

(Aminah, 5 let)

»V igralnici imamo nove poličke.«

(Adrijan, 5 let)

»Naš vrtec je lep, ker so ga uredili delavci.«

(Matjaž, 5 let)

»V novem vrtcu mi je všeč glasbena soba.«

(Julija, 4 leta)

»Najbolj všeč so mi blazine.«

(Neja, 4 leta)

»Nove luči v vrtcu so mi zanimive.«

(Mai, 5 let)

»Všeč so mi punčke.«

(Lana, 3 leta)

»Zanimive so mi nove stopnice in povezujejo obe strani vrtca.«

(Tilen, 5 let)

»V vrtcu mi je toplo in imam veliko igrač.«

(Liani, 4 leta)

»V telovadnici mi je všeč plezalna stena.«

(Mai, 5 let)

Svečana prireditev ob odprtju vrtca

Na odprtju so zbrani prisluhnili harmonikarjem

Spomin na deskljanske internirance

Pred 70 leti, na dan sv. Alojza (21. junij 1944), je okupator zajel številne domačine iz Deskel in jih poslal v nemška koncentracijska taborišča. Od tam se mnogi niso več vrnili.

Tekst in foto: Silva Matevžič

Nacistično taborišče Flossenburg: Ohranjena baraka in pograd

Že v zgodnjih jutranjih urah so nemški in italijanski vojaki obkolili Deskle, vas na levem bregu Soče. Vedeli so, da domačini podpirajo narodnoosvobodilno gibanje in po svojih močeh pomagajo partizanom s hrano in z oblačili. Nekaj domačinov se je v gozdovih že pridružilo borcem za osvoboditev izpod tujega jarma in za ohranitev domače besede. Obkoljena vas ni imela nikakršne možnosti, da se izogne maščevalni jezi okupatorja. Vojaki so nasilno vstopali v hiše in pobirali prebivalce, stare nad 16 let - tako moške kot ženske. Vse, na katere so naleteli na vasi, so odgnali s seboj. Med zajetimi sta bila tudi takrat še ne sedemnajstletna **Silva Stanič** in njen oče **Jožef**.

Zbrali so jih na dvorišču gostilne Zimic. Nekatere so nato iz različnih razlogov poslali domov, večino pa strpali na tovornjak in jih odpeljali v Gorico. Tiste, ki so bili delavci v anhovski cementarni, je reševala tovarna, mnoge je iz goriškega zapora rešil pokojni

župnik **Filip Kavčič**. Vseh pa ni mogel rešiti. Iz Gorice so nekatere internirance prepeljali v Trst, kjer so čakali na nadaljnje dogajanje. »Kaj nas čaka?« so se spraševali. »Vsekakor nič dobrega. Morda pa nas peljejo le na prisilno delo v Nemčijo in se čez čas vrnemo?«

Za mnoge nepovratna pot v Auschwitz in Dachau

Pa vendar za večino ni bilo tako. Po osmih dneh jih je tovorni vlak odpeljal v negotovost. V živinskih vagonih je bilo 19 moških in 27 žensk (samo ena je bila poročena) iz Deskel. »Kaj, če nikoli več ne bodo videli svojih domov in objeli svojih dragih?« jih je zaskrbelo. Za mnoge se je ta slutnja izkazala za upravičeno. Dekleta so bila prepeljana v koncentracijsko taborišče Auschwitz, moški pa najprej v Dachau, od koder so jih potem razporedili po drugih taboriščih.

V taborišču, ograjenem z električno žico, ki nikakor ni dopuščala pobega, so jih najprej slekli in ostrigli, v levo podlaket pa so jim vtetovirali številko. Odslej niso imela njihova imena in priimki nikakršnega pomena več, pomembna je bila samo številka. Močnejše so odbrali za delo izven barakarskega naselja. Ti so se zvečer vračali na lesene pograde, izmučeni od celodnevni naporov. Šibkejši so podlegli zaradi podhranjenosti in nečloveškega ravnanja, ki so ga bili deležni s strani nemških paznikov. Za te se je trpljenje končalo v krematoriju.

Silva se je vrnila

Nekaj srečnežev se je po vojni vrnilo na svoje domove. Med njimi je bila Silva, ki je po dobrem letu spet prestopila

domači prag, in sicer 1. julija 1945. Njenega očeta so zaman čakali, kajti za nekaterimi moškimi iz Deskel se je izgubila vsaka sled. Veljali so za pogrešane. Med njimi so bili **Evgen Breščak**, **Ivan Zlatoper**, **Alojz Bukaro**, **Mihael Tinta**, **Ivan Medvešek**, **Jožef Stanič** in **Peter Ogrič**. Šele kasneje, po 24. letih je mednarodni Rdeči križ svojcem poslal mrliške liste njihovih dragih; z datumi smrti in kraji, kjer je njihovo poslednje počivališče.

Silva Stanič, poročena **Gašparin**, edina pri nas še živeča deskljanska interniranka, se z grenkobo spominja tistega dne pred 70 leti. Ujeli so jo doma, ko je hotela po stopnicah na stranišče. Skupaj z drugimi so jo odgnali v Spodnje Deskle na dvorišče Rafelnove gostilne. Po nekajurnem čakanju ob nemški straži so jih strpali na kamion in odpeljali v goriški zapor. 29. junija so jih v vagonih za prevažanje živine peljali v nemško koncentracijsko taborišče Auschwitz, kasneje so jo z nekaterimi drugimi domačinkami premestili v taborišče Mauthausen. Življenje v barakah, obdanih z visoko bodočo žico in stražnimi stolpi, je bilo pravi obup. Podnevi so ženske hodile opravljat vse vrste del na polja in v tovarne. Hrana, ki so jo dobivale v vse prej kot zadostnih količinah, bi se komaj smela tako imenovati: malo kruha, repa, juha, v kateri so plavali le redki koščki zelenjave. Spanje na lesenih pogradih z le eno odejo celo pozimi je marsikomu uničilo zdravje.

Mauthausen so 5. maja 1945 osvobodili ameriški vojaki. Med vračanjem v domačo vas je Silva nešteto krat pomislila na očeta, a ga nikoli več ni videla, vzela ga ji je Nemčija. Kljub temu, da si je po vojni s sokrajanom ustvarila družino, so ostale vojne grozote v njeni podzavesti kot trpek spomin in opomin prihodnjim rodovom. Z možem Angelom in hčerko Danilo so se pred leti sicer odselili v Avstralijo, a sta se po moževi smrti s hčerko spet vrnili v Deskle.

Spomin je potrebno ohranjati - v opomin

Silva danes živi v domu starejših občanov v Podsobotinu. Leta in vse prestano trpljenje so prinesli zdravstvene težave, a optimizma Silvi ni nikoli zmanjkalo. Veseli se vsakega prijetnega dogodka in hvaležna je za vsak drobec topline, ki ga ji pokloni življenje. Živahno se razgovori ob vsakem obisku, še posebno vesela pa je, ko pridejo na obisk sestra Fanči in drugi sorodniki. Čas ji pomagajo zapolniti vsakodnevni obiski hčerke Danile in pozornosti zeta Mirana, posebej ponosna pa je na vnukinjo, šahistko Jano Krivec.

Dokler bomo živeli bližnji in daljni sorodniki ter znanci in prijatelji internirancev iz junija 1944, bomo ohranjali v srcih sicer grenak, a ljubeč spomin na naše drage, ki jih je okupator kaznoval in uničeval samo zato, ker so ljubili slovensko zemljo in naš jezik. Sporočilo o žalostnih dogodkih med 2. svetovno vojno smo dolžni predajati tudi mlajšim generacijam, da se naučijo spoštovati domačo zemljo in materin jezik.

Peč za sežiganje

Taborniki praznujemo in tekmujemo

Začelo se je leta 1964... zato smo 25. aprila letos taborniki Roda Odporne želve s svečano slovesnostjo obeležili 50 let delovanja.

Taborniki Roda Odporne želve, foto: Arhiv Roda Odporne želve

Ob taborniški himni se je prvič dvignila zastava našega roda. S kulturnim program so mladi taborniki skozi skeče, pesmi in s plesom predstavili utrinke taborniškega življenja. Zveza tabornikov Slovenije je ob tej priložnosti podelila zlate plakete rodu in najstarejšim zaslužnim članom. V stekleni dvorani Kulturnega doma smo pripravili razstavo »50 let taborništva v Desklah«, izdelali spominsko znamko, ki so jo prejeli vsi povabljeni, naredili svojo spletno stran (www.odpornezelve.si) in izdali zbornik »Že petdeset let Odporne želve ustvarjamo boljši svet«. Da delamo dobro, dokazuje vedno številčnejše članstvo v našem rodu in vedno več mladih vodnikov, ki so pripravljeni svoje znanje prenašati na najmlajše. Zato smo v maju že drugič izpeljali taborniški mnogoboj, ki se ga je udeležilo 28 ekip, to je okoli 145 otrok iz petih rodov severne Primorske. Po dvigu zastave in himni so se tekmovalci podali v boj za točke. Pomerili so se v lovu na lisico, orientaciji, postavljanju biva in šotora, lokostrelstvu, kurjenju ognja... Vreme nam je bilo naklonjeno skoraj do zadnje minute. Nekatere tekmovalce je na koncu ujela ploha in doživeli so pravi taborniški krst. Naše skupine MČ-jev (medvedki in čebelice) in GG-jev (gozdovniki in gozdnice) so se zelo dobro uvrstile, zato smo se že junija odpravili na državni mnogoboj v

Proslava ob 50-letnici Roda Odpornih želv

Ajdovščino. V hudi konkurenci več kot 600 tekmovalcev smo dokazali, da smo konkurenčni vsem. Želimo si, da bi se odpornost in trdnost naših želv nadaljevala še naslednjih 50 let.

Zato vabimo otroke, željne taborništva, da se nam pridružijo.

TABORNIŠTVO NI LE POPOLDANSKA AKTIVNOST, JE NAČIN ŽIVLJENJA!

Poletne otroške delavnice

Tanja Simčič, foto: Damijan Simčič ZOSO

V Kanalu so poleti potekale poletne delavnice za otroke. Ravnateljica Milka Zimic je velikodušno in brezplačno odstopila prostore v osnovni šoli. V juliju je ustvarjalo dvaindvajset, v avgustu pa osemnajst otrok.

Dobivali smo se od 15. do 19. ure. Plesali smo hip hop z **Asjo Makuc** in breakdance s **Sandijem Gabrijelčičem**, ustvarjali z **Leo Malnič** ter peli in se igrali stare igre. Tako v juliju kot v avgustu so nas obiskali člani iz trgovine Pikapolonica, ki so nam predstavili igrače, izvedli tekmovanje s plasma avtomobili in še in še. Zadnji dan delavnic pa smo imeli zaključek z nastopom otrok v hip hopu ter breakdancu, modno revijo in razstavo izdelkov (nakit, torbice, vrečke z dišavnicami, skodelice,

škratki, krokodilčki itd.). Obiskali so nas tudi osebni gostje. V juliju smo uživali v družbi slavne manekenke **Iryne Osypenko Nemec** in njenega soproga **Matjaža Nemca** ter Tačk pomagačk (trije terapevtski psi in njihovi vodniki), ki so marsikaj zanimivega pokazali in veliko koristnega povedali. V avgustu pa sta nam dan polepšala pisateljica **Alja Furlan** in **Mišek Šim**, ki sta predstavila knjigice in otroke popeljala v čarobni svet pravljic.

Obleka naredi človeka in obratno

Obleka naredi človeka, a najprej človek dobi idejo in ustvari obleko. Gabrijela Ipavec iz Ročinja je v leto 2014 stopila kot samostojna podjetnica s šiviljsko obrtjo.

Petra Paravan, foto: Valentina Krašna

Mama Gabrijela in hčerka Julija

Gabrijela Ipavec se ukvarja z izdelavo oblek in dekorativnih izdelkov pod imenom Šivart. V marcu je predstavila kolekcijo ženskih oblek na modnih revijah v novogoriškem Eda centru in Domu Valentina Staniča v Ročinju. Trenutno postavlja spletno stran s predstavitvijo »gotik« oblek, v jesenskem času pa nam obljublja modno revijo z zimsko kolekcijo. Gabrijelo v osmem razredu prepričajo, naj gre na šiviljsko šolo. Vendar ji ideja sploh ni všeč, želela bi namreč obiskovati šolo za turizem in gostinstvo. Z dvema dekletoma iz kanalske šole se le poda šiviljstvu naproti v Ljubljano. In kaj se tam zgodi? Začenja spoznavati različne materiale, tekstil, tehnike in šiviljstvo ji postane všeč! Opravlja prakso, dela pri šiviljah, ob katerih pridobi dragoceno znanje. A vedno bolj se približuje kriza, vrhunec je vdor cenene kitajske robe, ki privede šiviljsko obrt do dna. Gabrijela kljub temu še vedno šiva zase, za družino, sorodnike in prijatelje, vendar mora tudi služiti kruh, zato sprejme delo v gostinstvu. Želja iz mladosti se ji uresniči, vendar se po petnajstih

lelih pogoste odsotnosti od družine in izžetosti po tehtnem razmisleku odloči za pogumen korak. Šiviljstvo je njeno poslanstvo, družina jo popolnoma podpira, zato v hiši na koncu Ročinja, v smeri proti Tolminu, odpre svoj šiviljski studio.

Ko je Gabrijela pomislila na modno revijo, se je naprej obrnila na hčerko **Julijo** in njene prijateljice, ki so za Gabrijelo postale pravi modeli. Mlada dekleta so ji takoj priklicala zamisel o tematskem kreiranju oblek, ki se navezuje na maturantski ples. Tako smo na obeh modnih revijah lahko videli ženske obleke zanimivih barvnih, tekstilnih in ornamentalnih kombinacij. Elegantne, ženstvene, a hkrati neresne, koketne in vihrave. Kot vsaka šivilja je tudi Gabrijela najprej razmišljala o osebi, ki bo obleko nosila. Glede na zunanost in osebnostne lastnosti je skreirala za vsako dekle dve obleki.

Gabrijelin navdih so elegantne ženske, ki s svojo garderobo poosebljajo ženstvenost. Trenutno je njena najljubša barva vijolična, saj nanjo vpliva pomirjujoče. Gabrijela pravi, da se v aktualno modo vračajo stari trendi in kroji v modernejših različicah tekočih blaga. Klasična ostajata ženski kostim v poslovnem svetu in lažji ženski suknjič. Gabrijela že razmišlja o novih podvigih. Vanje vpleta tudi svojega moža **Gabrijela**, ki ustvarja v keramiki in je imel le dan pred njeno novogoriško revijo odprtje razstave kot Avtor meseca v galerijskem prostoru Kluba keramikov Kanal. Morda postane neko delovala v skupnem projektu.

Ustvarjalnost, ki sta ji pri vzgoji dala velik pomen, sta prenesla tudi na hčerko **Julijo** in sina **Aljaža**. Gabrijela razmišlja tudi o skicah, ki nastanejo izpod rok likovnega ustvarjalca in po katerih bi v prihodnosti želela narediti kroj ter obleko. Trenutno precej časa posveča prepoznavnosti, kar pa se že dobro obrestuje, saj ima polne roke dela z ustvarjanjem oblačil za posebne priložnosti in popravili.

ŠIVART - Gabrijela Ipavec s. p.
 proizvodnja oblačil in dekorativnih izdelkov
 Ročinj 9, 5215 Ročinj
 041 998 918

www.citroen.si

ZAKAJ JE ARMATurna PLOŠČA BREZ TAKO ENOSTAVNA?

NOVI CITROËN C4 CACTUS V ZAŠČITO AIRBUMP®
že za **13.300 €** v primeru Citroën Financiranja

Teel PureTech 82 BVM: • Klimatska naprava • Sistem Avdio MP3 • Connecting Box • Pomoč pri speljanju na klanec

Novi Citroën C4 Cactus je vozilo, ki z zletim vrhunsko dizajnu in uporabi tehnologi odzivanja na vprašanja današnjega časa. S 7-palčnim zaslonom na dotik novi Citroën C4 Cactus združuje vse funkcije vozača z intuitivnostjo, ergonomijo in preprostostjo. Nadzor nad klimatsko napravo, medijskimi vsebinami in drugimi funkcijami vozača vam je zdaj na voljo zgolj z dotikom vašega prsta.

CRÉATIVE TECHNOLOGIE

CITROËN

Povprečna poraba goriva: 3,2–4,6 l/100 km, emisije CO₂: 82–107 g/km, emisijska stopnja EURO 5 in EURO 6, specifične emisije dušikovih oksidov 0,0258–0,1216 (l/100 km). Pri dizelskih motorjih je vrednost specifične emisije trdih delcev 0,00008–0,00002 g/km, število trdnih delcev pa 0,01–0,11 x 10¹¹. Oglikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov.

Primer informiranja: letniška lastnina lastnika Citroën Financiranja za vozilo Citroën C4 Cactus Full Pure Tech 110 82 BVM – cena po prvi porabi: Citroën za dolo 3 let/100.000 km, mesečni odplačevanje, mesečni obrok je 1483 EUR (pri 3000 polovici na mesec 84 mesecev, DDV in vključeni v redni). EPM zadnje 30. 7. 2014 znesla 7,8 % in se spremeni, če se spremeni elementa zneska, znesek temelji na znesku rednega odplačila. Znesek za EPRR/CPR skupni obrok vključno meseč 6,411, vključno vrednost 7.210 EUR, skupni znesek za plačila 15.428 EUR, pri vključni avtomobilski zavarovanju Citroën Financiranja enostavno do 50 % popusta. Za podrobnejše in preverite vse dejstva na vašega prodajalca Citroën. Izpolnje preverite na 30. septembra 2014. Za več informacij in vse informacije pri prodajalcih prodajalci Citroën redni – Slovene, ki oddajajo ali oddajo. Šteje na www.citroen.si.

CITRO - CENTER NOVA GORICA, Kromberk, Industrijska cesta 5, 5000 Nova Gorica
T: 05 39 33 915 (prodaja), E: citro_center@siol.net

Gabrijelina kolekcija ženskih oblek

Za pet milijonov evrov evropskega denarja

Izvajanje projektov v Občini Kanal ob Soči, sofinanciranih z evropskimi sredstvi

Andreja Nanut, foto: Arhiv Občine Kanal ob Soči

Pred nami je novo programsko obdobje 2014-2020 in prav je, da naredimo kratek povzetek projektov, ki so bili sofinancirani z evropskimi sredstvi v preteklem programskem obdobju 2007-2013. Investicijski projekti so v celoti zaključeni, medtem ko so čezmejni projekti večinoma v fazi zaključevanja. Skupna vrednost počrpanih evropskih sredstev znaša okrog 5 milijonov evrov.

ZAKLJUČENI PROJEKTI

Poleg energetske sanacije vrtca Deskle in dograditve in energetske sanacije vrtca Kanal, ki jih predstavljamo v ločenih člankih, smo v tem obdobju zaključili še sledeče projekte:

Delna prenova javne razsvetljave

Leta 2013 je bila v občini z evropskimi sredstvi Kohezijskega sklada izvedena delna prenova javne razsvetljave. Od 1018 neustreznih svetilk je bilo zamenjanih 591 najbolj potratnih. Predvsem neustrezne visokotlačne živosrebrne svetilke se je zamenjalo z natrijevimi in LED svetilkami. Rezultati šestmesečnega spremljanja porabe električne energije v letu 2014 kažejo, da je poraba energije na 60 prižigališčih, kjer so bile zamenjave opravljene, v povprečju nižja za 56 %. Prihranjena sredstva občina vlaga v nadaljevanje prenove, saj želi doseči cilj, da bi do konca leta 2016 - tako kot določa Uredba o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja - imela v celoti prenovljeno javno razsvetljavo.

Krajevni domovi

Iz Ukrepa 322 „Obnova in razvoj vasi“ se je izvedla rekonstrukcija in adaptacija zgradbe Krajevne skupnosti v Ročinju – Dom Valentina Staniča v Ročinju, z investicijo v Večnamenski prostor Kanal se je preuredilo staro telovadnico OŠ Kanal v večnamenski prostor, s čimer se je zagotovilo primeren prostor za dejavnosti v kraju in v okviru šole. Z obnovo večnamenskega objekta v KS Avče pa se je tako krajevni skupnosti kot vsem krajanom zagotovilo varen in prijeten prostor za nemoteno delovanje, sklicavanje sej in druženje. Z novimi prostori so se zagotovili tudi dobri delovni pogoji za Prostovoljno gasilsko društvo Avče, ki so sedaj primerljivi s pogoji večjih gasilskih društev v soseščini.

Vodovodi, kanalizacije

Z Evropskimi sredstvi sklada za regionalni razvoj so se sofinancirale investicije v komunalno infrastrukturo: zgrajeni so bili Kanalizacija in čistilna naprava Deskle, Vodovod Lokovec-Kal nad Kanalom ter Vodovod, kanalizacija in dve čistilni napravi na Kanalskem Vrhu.

Ukrep Leader

Občina Kanal ob Soči je bila vključena v številne skupne projekte Lokalne akcijske skupine – LAS za razvoj: Izboljšanje in večanje ponudbe, Razvoj novih produktov na podeželju, Vzpostavitev pogojev za predstavitev produktov podeželja, Mreža tematskih poti na območju LAS za razvoj, Več znanja na podeželju, Meso drobnice priložnost in izziv,

Čistilna naprava Avče

Povezovanje lokalno tipičnih produktov podeželja s turistično ponudbo, Večnamenski objekt Levpa, Prehrana in tradicija v Zgornjem Posočju, Podeželski e-vodič, Lokalno pridelana hrana v vrtce in šole, Življenje ob meji, Grape-dobro pridelano doma, Vzpodbujanje kmetijstva, rokodelstva in domače obrti ter gastronomije ob smaragdni poti – KROG, Podpora prireditvam NVO na območju LAS ter Sam svoje sreče kovač.

PROJEKTI V IZVAJANJU

Občina Kanal ob Soči je bila kot partner v programskem obdobju 2007-2013 vključena tudi v številne čezmejne projekte, ki so večinoma v fazi zaključevanja. Projekte ZborZbirk, NetAge in Rural predstavljamo v ločenih prispevkih, omenimo pa še:

Projekt Vodovod in kanalizacija Avče

Izvajanje se v okviru operacije »Čezmejno sodelovanje za zmanjšanje onesnaževanja okolja, varstvo in koordinirano upravljanje povodja Soče – Isonzo« preko zbiranja in čiščenja komunalnih odpadnih voda z akronimom ISO. V operaciji sodeluje šest italijanskih in pet slovenskih občin. Občina Kanal ob Soči sodeluje kot partner občine San Giovanni al Natisone iz Italije. V okviru projekta Vodovod in kanalizacija Avče, je bilo v naselju Avče zgrajeno 337 metrov kanalizacije za odpadno vodo, 296 metrov meteorne kanalizacije, obnova vodovodnega omrežja na območju posega, preplastitev lokalnih cest na območju posega in izgradnja biološke čistilne zmogljivosti 350 PE. Dne 27. 3. 2014 je bil na objektu uspešno opravljen tehnični pregled, čistilna naprava je trenutno v fazi poskusnega obratovanja.

Kolesarske poti

Na temo kolesarskih poti in kolesarske mobilnosti je

Občina Kanal ob Soči vključena v dva projekta. V okviru projekta CroCTaL – Krajina in čezmejne kolesarske poti, se je že leta 2012 uredila kolesarska pot Plave-Vrtače, v izdelavi je le še promocijski material. V okviru projekta BIMOBIS- Kolesarska mobilnost med Slovenijo in Italijo pa je v zaključevanju sanacija vozišča na delu lokalne ceste Avče-Železniška postaja Avče, da bo cesta za uporabnike, predvsem za kolesarje, varnejša.

Poti miru

Letos mineva 100 let od začetka prve svetovne vojne, maja 2015 pa 100 let od začetka znamenite soške fronte. V občini Kanal ob Soči se v sklopu projekta POT MIRU – Zgodovinske poti prve svetovne vojne od Alp do Jadrana, ureja zgodovinska-kulturna pot na območju Prižnice in Paljevega. Pot so trasirali, čistili in urejali Društvo inženirjev in tehnikov gozdarstva Posočja. Društvo Soška fronta (DSF) je pripravilo gradivo za promocijski material in pod budnim očesom arheologa uredilo zgodovinsko dediščino. V nadaljevanju sledi še označitev poti z informacijskimi tablami ter postavitve lesenih miz in klopi. Ob otvoritvi poti, ki je predvidena v prvi polovici naslednjega leta, nam bo DSF predstavilo pot in vodilo ogled po urejeni zgodovinski poti in zgodovinski dediščini na območju Prižnice in Paljevega.

Rural

V projektu Rural, ki je podrobneje predstavljen na strani 9, pa je Občina Kanal ob Soči zaradi povezovanja območij obeh občin, gospodarskega ter turističnega potenciala tega območja sama z lastnimi sredstvi izvedla I. fazo širitve ovinka med Britofom in mejnim prehodom z Italijo. Povezava med Benečijo in Slovenijo je s to razširitvijo omogočena tudi za avtobuse in tovorna vozila.

Energetska sanacija vrtca Deskle

Konec maja so v vrtcu v Desklah podpisali pogodbo za energetska obnovo.

Občinska uprava, foto: Nataša Bucik Ozebek

Vrtec Deskle v novi energetska varčni preobleki

V letu 2013 je Občina Kanal ob Soči na javnem razpisu za prednostno usmeritev »Energetska sanacija javnih stavb« pridobila sredstva za sofinanciranje operacije Energetska sanacija vrtca Deskle. Razpis je bil objavljen v okviru Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete »Trajnostna raba energije«, objavilo ga je Ministrstvo za infrastrukturo in prostor. Operacija je bila iz kohezijskega sklada, ki ga financira Evropska unija, sofinancirana v skupni višini največ do 163.179,61 evra.

V februarju 2014 je bilo objavljeno javno naročilo za izvedbo del, za izvajalca je bilo izbrano podjetje SGP Zidgrad Idrija d. d., ki je dela izvedlo za 252.502,54 evra. V petek, 30. maja, je bil pri vrtcu v Desklah slavnostni podpis pogodbe. Izvajalec je z deli pričel v začetku julija 2014 ter jih zaključil do konca avgusta 2014. V tem času je bil vrtec preseljen v nadomestne prostore v Osnovni šoli Deskle. Energetska sanacija je obsegala izvedbo toplotne izolacije ovoja stavbe in strehe, menjavo stavbnega pohištva, vgradnjo prezračevalnega sistema z rekuperacijo toplote odpadnega zraka ter zamenjavo svetilnih teles.

Občinska blagajna - plačila brez provizije

Na občinski blagajni lahko občanke in občani plačujejo položnice za različne storitve na enem mestu brez provizije.

Občinska uprava, foto: Občina Kanal ob Soči

Avgusta je položnice na občinski blagajni plačalo 266 občanov

Občina Kanal ob Soči je s 5. avgustom 2014 odprla občinsko blagajno. V njej lahko občanke in občani z gotovino plačujejo položnice za različne storitve na enem mestu brez provizije. Na ta način lahko mesečno prihranijo kar nekaj denarja. Blagajna deluje v pritličju občinske stavbe, na Trgu svobode 23 v Kanalu.

Že prvi dan odprtja se je povabilo odzvalo veliko občanov. "Prazen prostor v pritličju je kar klical, da bi ga, tudi zaradi dostopnosti za invalide, aktivirali.

Oprema je čakala v opuščenih prostorih pošte v Ročinju, kupili smo še računalniški program in brez dodatnih zaposlitev usposobili blagajno," je ob odprtju dejal župan **Andrej Maffi**. V mesecu avgustu je položnice v občinski blagajni plačalo 266 oseb, skupno število plačanih položnic pa je bilo 660.

KATERE POLOŽNICE?

V občinski blagajni lahko plačate položnice, ki jih izdajajo naslednji javni zavodi in podjetja:

1. Občina Kanal ob Soči
2. Osnovna šola Kanal
3. Osnovna šola Deskle
4. Glasbena šola Nova Gorica
5. Komunala Nova Gorica d. d.
6. Fertis d. o. o.
7. Primorske novice d. o. o.
8. Gimnazija Tolmin
9. Gimnazija Nova Gorica
10. RTV Slovenija
11. E 3 d. o. o.
12. Dnevnik d. d.
13. Delo d. d.
14. VZAJEMNA Zdravstvena zavarovalnica, d. v. z.
15. GEN-I d. o. o.
16. Šolski center Nova Gorica
17. KATE Nova Gorica

(seznam javnih zavodov in podjetij se bo z dogovori med ostalimi zavodi in podjetji lahko dopolnjeval)

URNIK:

Torek 8.00–10.00
Sreda 14.00–16.00
Četrtek 8.00–10.00

KAKO? Plačevanje položnic je možno samo z **GOTOVINO**.

DODATNE INFORMACIJE: Tel: 05 398 12 19; blagajna@obcina-kanal.si

Tipične jedi Kanala in Prapotna

V okviru prireditve Skoki z mosta - Kanal 2014 je bila na tržnici v Kanalu predstavljena čezmejna raziskava o tipičnih jedeh na območju občin Kanal ob Soči in Prapotno, ki sta jo v sklopu projekta RURAL opravila Slavica Plahuta in Pavel Medvešek.

Andreja Nanut, foto: Arhiv Občine Kanal ob Soči

V projektu **Rural** so partnerji obmejni Občini Kanal ob Soči in Prapotno, ki ju ločuje mejna reka Idrija, ter Društvo proizvajalcev vina Schioppettino iz Prapotna. Občini imata izrazit kmetijski značaj, na italijanski strani je predvsem pomembno vinogradništvo, na slovenski pa živinoreja, čebelarstvo ter kostanj kot tipičen produkt. Ker se obmejno območje sooča z velikimi demografskimi in tudi gospodarskimi težavami, s projektom **RURAL** iščemo potenciale za razvoj področja ter želimo promovirati trajnostni razvoj turizma na podeželju. Ta naj bi bil usmerjen v skupno ovrednotenje kakovostnih tipičnih kmetijsko-živilskih pridelav in proizvodenj, ki so povezane s kulturnimi, naravnimi in gastronomskimi viri. V soboto, 16. 8. 2014, je bila na tržnici v Kanalu predstavljena čezmejna raziskava o tipičnih jedeh na območju občin Kanal ob Soči in Prapotno, ki sta jo v sklopu projekta opravila **Slavica Plahuta** in **Pavel Medvešek**. Gastronomsko študijo je predstavila Slavica Plahuta, svoj pogled pa je predstavil tudi župan Občine Kanal ob Soči **Andrej Maffi**. Po končani predstavitvi je bilo moč poizkusiti nekaj tipičnih spomladanskih in poletnih jedi, ki so jih pripravili lokalni gostinci. Poizkusili smo čebulni štrudelj, kuhan jezik z mešo, mineštro »ta velika kuhinja«, dubernik, krompirjevo fitaljo, meso v močadi, pršut s črnim vinom, štruklje s kvašenim

testom in kuhane štruklje ter toč s klobaso. Na dogodku je sodelovalo tudi Društvo proizvajalcev vina Schioppettino iz Prapotna, njihovi člani so v pokušino ponudili njihovo tipično vino. Pri nas je avtohtona vinska trta Schioppettino poznana kot rdeča rebula oziroma »pokalca«. Posebna zahvala gre **Danijeli Bavčar** iz Okrepčevalnice »Na skednju«, **Viljemu Čermelju** iz Okrepčevalnice Lož'ce in **Dušanu Jermolju** iz

Gostilne Pri Grozdu, ki so pripravili odlične jedi ter jih postregli na dogodku. Vzeli smo si lahko tudi brošuro z recepti, da si bomo lahko doma sami pripravili jedi, ki so jih pripravljali v preteklosti. V nedeljo, 17. 8. 2014, pa so se na tržnici v Kanalu zbrali ponudniki tipičnih lokalnih pridelkov in izdelkov. Predstavili so se ponudniki medu, sira, mlečnih izdelkov, vina, keramike, kmetijskih pridelkov, ponudniki tipičnih jedi ter tipičnih produktov občin Kanal ob Soči in

Ponudniki tipičnih proizvodov na kanalski tržnici

Prapotna. Čezmejno kmečko tržnico sta odprla župan Občine Kanal ob Soči **Andrej Maffi** ter županja Občine Prapotno **Maria Clara Forti**, predsednica TD Kanal **Vanja Cotič** pa je zbrane povabila k ogledu skokov s kanalskega mostu. Projekt Rural je sofinanciran v okviru Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013 iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj in nacionalnih sredstev.

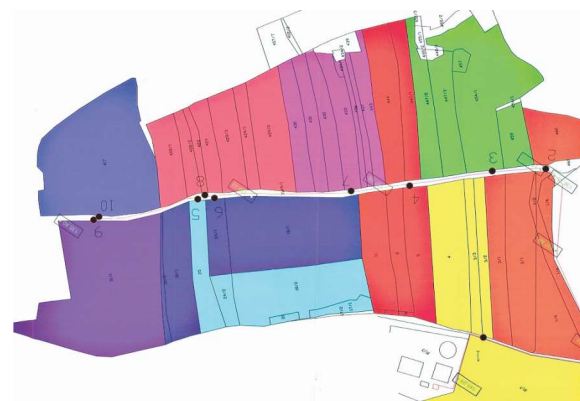
Namakalni sistem Gorenje Polje

V septembru 2014 je Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica pripravil Pridelovalni program na območju občine Kanal ob Soči in, sicer za območje Gorenjega Polja.

Občinska uprava, foto: Arhiv Občine Kanal ob Soči

Pridelovalci na območju Gorenjega Polja želijo pridelovati zelenjavo in sadje na okolju čim bolj prijazen način in s pridelki direktno oskrbovati lokalne javne zavode in šole. Namakanje kmetijskih obdelovalnih površin bo vzpostavljeno za zagotavljanje kakovosti pridelkov. Na obdelovalni površini sedmih hektarjev se bo vzpostavilo manjše enote sadnih vrst in zelenjavnic, vzpostavljen bo tudi plastenjak za pridelavo kakovostnih sadik zelenjave. Namakalni sistem bo prilagojen glede na posamezne vrste kulture, ki se bo gojila na tem območju. Pridelovali bi lahko plodovke (bučke, paradižnik, kumare), solatnice (solata, radič), čebulnice (česen, čebula, por), stročnice (stročji fižol, fižol za zrnje), zaradi kolobarjenja, vzdrževanja strukture in teksture

tal bi vključili še krompir, zeleno gnojenje (metuljnice, križnice in sudansko travo), travnodeteljne mešanice, ozimna žita in strniščne posevke (silažna koruza, krmilna pesa, krmilni ohrovt, repa za kisanje, rdeča pesa za predelavo, radiči). Mikroklimatske razmere in ugodna struktura tal nudita ugodne pogoje za številne sadne vrste, možna je ekološka pridelava. Program omenja kaki, jabolka, češnje, aktinidijo in namizno grozdje (odporne sorte). Glede na izbrano sadno vrsto je potrebna postavitev protitočnih mrež, zorilnica in hladilnica, ter seveda prostor za embalažo, pripravo blaga in skladiščenje.

Namakalni sistem

Prostoživeče mačke

S strani krajanov smo prejeli opozorilo, da se je v Kanalu povečalo število prostoživečih mačk. To so mačke, ki živijo na prostem in niso socializirane. Odločili smo se, da bomo k reševanju problematike pristopili sistematično, z odlovom določenega števila mačk na mesec. Lastnike mačk zato prosimo, da v izogib morebitnim nevarnostim poskrbijo za svoje hišne ljubljence.

Uprava Občine Kanal ob Soči

Dobra praksa: Anhovo z urejenim okoljem

Vseslovenska čistilna akcija "Očistimo Slovenijo v enem dnevu" je močno zaznamovala krajanje Anhovega, saj si od takrat stalno prizadevajo za lepo in urejeno okolico.

Petra Paravan, foto: Arhiv Delovne skupine Anhovo

Skupinska slika iz leta 2010

V prvi akciji je Delovna skupina Anhovo, kakor so se poimenovali sodelujoči posamezniki, očistila predel od Mostu v Desklah do podjetja Terra, in sicer pas od ceste do Soče. Za vleko odpadkov iz soškega nabrežja so si pomagali s kultivatorjem in traktorjem. Naslednje leto se je ekipa zbrala na sestanku že v mesecu februarju. Opazili so namreč, da cesta skozi Anhovo postaja sprehajalna pot, zato so se odločili, da bodo očistili obrežje podrasti in trhljih dreves za lepši pogled na Sočo. Tri sobote, po sedem ur dnevno, so vztrajali na težko dostopnem desnem bregu Soče. Ves naravni material so položili na kup sredi travnika in prvič po dolgem času leta 2011 pripravili kresovanje. Očistili so tudi parkirni prostor, okolico pri podjetju Terra in pri kontejnerjih. V juniju so na vogalu križišča pri oglasni deski posadili 20 vrtnic za 20. obletnico slovenske samostojnosti. Ob poti navkreber proti železniški postaji so že leta 1981 posadili

drevesa, ki danes sestavljajo čudovit drevored in ločijo obrtno cono od novega naselja. V letu 2012 se je praksa ponovila: v februarju, ko je postalo za odtok toplote, so začeli z urejanjem in čiščenjem okoli lastnih hiš ter okolice. Takrat so se odločili, da počistijo okolico nekdanje trgovine in kontejnerjev kakor tudi soško obrežje. Urejevati so začeli tudi skupni prostor pri igrišču, položili so tlakovce, pod nadstrešek so postavili mizo in dve klopi, dobili so igrala in novo varovalno mrežo. V letu 2013 pa so poleg že omenjenih lokacij očistili tudi zid nad cesto s pomočjo anhovskih gasilcev in tako javnosti razkrili lep obok nad potokom. Aprila je prvo leto potekala akcija reševanja žab, ki jih je bilo res veliko, v letu 2014 nekoliko manj, je pa otrok bilo mnogo več. Zanje so na skupnem »placu« priredili zabavo, ki se je Anhovci z veseljem spominjajo, saj je bilo posebno doživetje, ko so se otroci s kresničkami okoli vratu

svetlikali daleč naokoli.

Krajanje Anhovega dokazuje, da niso potrebne organizirane čistilne akcije. Pravijo, da ni problem narediti akcijo, temveč je večja težava okolico vzdrževati! Krajevna skupnost je opazila njihov trud in jim je vsekakor tudi pomagala, a želijo si več posluha. Domačini so pripravljeni skrbeti za urejen zunanji prostor svojih hiš kakor tudi širše okolice. Pravijo: »Če smo pripravljeni delati in stalno urejemo ter lepšamo okolje, zakaj se tega ne podpira? Zakaj se praksa ne razširi na celotno krajevno skupnost? Ali ni lepo živeti v urejenem kraju? Cestni otok pri Globnem je obrasla trava...« Enkrat jim je na pomoč priskočilo podjetje INDE. Vsako leto se trudijo čistiti obrežje Soče, če bi dobili pomoč, bi lahko očistili tudi druge predele kraja. Ob tem se hitro spomnijo na Povezovalno pot treh svetišč, ki je nastala v polnem zagonu zanimive ideje, a po nekaj letih je pot na določenih delih zaraščena, saj se je ne vzdržuje. V skritih kotičkih se nahajajo mali, lepi, zanimivi spomeniki, a potrebno bi jih bilo očistiti in predstaviti. Nikakor ne pozabimo na zagnane posameznike naše krajevne skupnosti, kot so člani Društva Soška fronta, ki skrbijo za ostaline 1. svetovne vojne, ali Krajevna organizacija zveze borcev, katere člani so očistili pot do Goljevic. Sicer pa tudi v drugih zaselkih KS Anhovo Deskle krajanje samoiniciativno organizirajo čistilne akcije. V Delovni ekipi Anhovo so sodelovali otroci od 6. leta starosti, kakor tudi najstarejši krajanje, stari čez 80 let. Pozimi, pravijo, je tudi zanimivo, sploh če zapade sneg in ga skupinsko kidajo. Na začetku Anhovega, kjer stojita tabla in klopca s posajenimi rožicami, pa se je v preteklosti že zgodila objestnost. Betonski smetnjak je bil najden v obrežju Soče, rože so bile povožene in kamni ukradeni. A Anhovci stalno skrbijo za urejenost, pa so tudi te težave hitro odpravili. S strani mimoidočih sprehajalcev dobivajo številne pohvale, opazili pa so tudi, da se turisti radi ustavijo pri klopci in opazujejo Sočo. Delovna ekipa Anhovo pravi, da je vsak dobrodošel in se vsakemu posebej zahvaljuje za pomoč!

Poleti je tudi nočno delo prijalo

Pomagali so najstarejši občani ...

... in tudi najmlajši

Jurijeva nedelja povezala sodobnost s preteklostjo

Sveti Jurij pomlad nosi, cvetje trosi nam na pot... se je glasila pomladna pesem, ki je v Kalu nad Kanalom krajanje vabila na shod svetega Jurija, zavetnika župnijske cerkve.

Darja Rijavec, foto: Polona Lipičar

Letošnja Jurijeva nedelja, 27. aprila, je povezovala sodobnost s preteklostjo. Za to je z obujanjem starih šeg in navad poskrbela Folklorna skupina Kal nad Kanalom, ki je v tahmašnih oblekah sodelovala že pri slavnostni maši, po bogoslužju pa z branjem razglasa pred cerkvijo.

To je običaj iz časov, ko ni bilo sodobnih medijev in je vaški bralec krajanje seznanil z dogodki minulega tedna in napovedjo vesti za naslednje dni. Razglas je bil prebran na način, kot so ga brali naši predniki na Jurijevo nedeljo, ko so se gospodarji večjih kmetij po maši dogovarjali, kako bodo pasli krave po komunskih gmajnah ter zaarali pastirje. Pa tudi pelo, godlo in plesalo se je na ta dan v Kalu, kjer še živi spomin na legendarno gostilničarko Albinco, okus po pečenih piščancih in dopju vina ter vesele Slakove in Avsenikove viže.

Na placu pred cerkvijo se je folklorna skupina veselo zavrtela na vižo domačih godcev Tria nikoli mlajši in predstavila star kalski ples Sedem šrit, ki ga je v splet primorskih plesov povezal mentor **Marko Prapertnik**. Sledil je kulturni program v nadstropju kalskega župnišča, ki smo ga obnovili folklorniki, povečini z lastnimi sredstvi in s prostovoljnim delom. Župnik **Lojze Kobal**, kateremu gre vsa hvala, da nam vsem, ne le duhovno, tudi kot človek vedno stoji ob strani, pa je prostor blagoslovil. Tu je zvenela pesem cerkvenega pevskega zbora Kal nad Kanalom in gostujočih Domačih pevcev iz Lokovca. Učenke četrtega razreda osnovne šole pa so z Jurijevo pesmico v prostor prinesle pomlad in knjigo »Oblačilna kultura na Trnovsko-Banjški planoti«. Knjigo, ki je nastajala v sodelovanju prebivalcev – sogovornikov s celotne Trnovsko-Banjške planote, je izdalo Kulturno turistično društvo Lokovec. Avtorji in urednik **Miroslav Šuligaj Bremec** smo s predstavitev prisotne popeljali h koreninam in k zavedanju, da brez korenin ne moremo živeti polnega življenja danes in ne rasti za jutri.

Jurijeva nedelja je odmevala ob prijetnem druženju krajanov, ki smo z veseljem gostili župana **Andreja Mafija**, moža s posluhom tudi za kulturno dediščino. Kalski folklorniki s celotno dejavnostjo želimo ohranjati zapuščino in bogato ljudsko izročilo naših prednikov tudi za naše zanamce. Hvaležni smo vsem, ki nam pri tem pomagata in veseli bomo vsake nove zgodbe, starega običaja in ohranjene ljudske pesmi. Dobrodošli vsi, ki bi želeli dodati svoj kamenček v

Predstavitve oblačilne kulture

Praznovanje sv. Jurija v Kalu nad Kanalom

mozaik, ki ga lahko sestavljamo le vsi skupaj. Sicer pa je za pestrost in raznolikost dogodkov na Kalskem zaslužno Turistično društvo Kal nad Kanalom, ki v desetih letih delovanja združuje Mladinsko sekcijo, Aktiv podeželskih žena in pred tremi leti ustanovljeno Folklorno skupino. Med številnimi aktivnostmi društvo poskrbi tudi za organizacijo kresovanja. Letos so velik kres pripravili možje in fantje iz Brega, Koprivišč in Dola, tamkajšnje gospodinje pa so napekle domačih slaščic. Tako smo se Kalani na predpraznični večer družili ob ognju, ki je počasi izgoreval vse tja do prvomajske zore.

Sončen prvomajski dan pa zagotovo ne bi tako lepo zaobjel kalske pokrajine brez uspešne pomladanske čistilne akcije. V sodelovanju s Krajevno skupnostjo Kal nad Kanalom se Turistično društvo že nekaj let zavzema za čisto in urejeno okolje. Letos smo si rokavice nadeli v soboto, 12. aprila, in se lotili organiziranega čiščenja nesnage, ki se žal vedno znova odkriva in tudi nabira v bližnji okolici. Med zajetnim kupom »smeti« so bile še vedno tudi nevarne neaktivirane granate. Prav letos mineva sto let od začetka prve in tri četrt stoletja od druge svetovne vojne, ki sta kruto posegli tudi v naše kraje... Tudi ob takšnih trenutkih in predmetih, ki so navidezno samo odpad, nam seže spomin na naše prednike, ki so nemočni odhajali v begunstvo, umirali na Soški fronti, trpeli pomanjkanje, lakoto in bedo in se borili za našo slovensko besedo, za našo lepo Slovenijo. Naj nam bodo najdena bojna sredstva tudi v opomin in zavedanje, da človek lahko le v miru in svobodi ter sožitju z naravo in ljudmi zares začuti dehtečo pomlad, ko kalsko pokrajino sv. Jurij vsako leto znova preobleče v zelen plašč.

Nova igrala

Tekst in foto: Nataša Bucik Ozebek

Letošnja pomlad in poletje sta bila za otroke s Kanalskega Vrha posebej zabavna, saj so sredi vasi dobili otroška igrala. S pomočjo krajevnih skupnosti Kanal, ki je prispevala sredstva za nakup igral, in prostovoljnega dela staršev se je otroški vrvež vrnil v vaško središče. Starši in otroci se ob tej priložnosti zahvaljujejo vsem, ki so kakorkoli prispevali k ureditvi igrišča.

Dvanajsti Grand prix v Levpi

Okoli 1000 obiskovalcev si je ogledalo 12. tradicionalne mušje dirke

Tekst in foto: Aleksander Štrukelj

Mušje dirke

Pod okriljem ŠKT društva Levpa smo letos v nedeljo, 10. avgusta, izpeljali 12. tradicionalne mušje dirke - oslovске dirke. Letošnja novost prireditve je bila predvsem ta, da smo celotno dogajanje izpeljali na igrišču v športnem parku Levpa, le parkirišče za avtomobile je ostalo na travniku v vasi Bizjak. Obiskovalci, ki jih je bilo okoli tisoč, so to novost z

navdušenjem sprejeli. Z željo, da bi obiskovalci lahko dirke z osli čim bolj nemoteno spremljali in imeli nad "pisto" dober pregled, smo na novo uredili varovalno ograjo na brežini, očistili robido z brežine in še marsikaj. Prireditev je vezana na cerkveni praznik Marije Snežne, zavetnice cerkve v Nadavčah, in jo organiziramo prvo nedeljo po 5. avgustu, ko svetnica

goduje. V tej cerkvi je zjutraj ob 10. uri zlato mašo daroval župnik g. **Jože Vidrih**. Popoldne smo z zabavnim programom pričeli ob 16. uri, in sicer z uvodnima pozdravoma predsednika društva **Aleksandra Štruklja** in župana Občine Kanal ob Soči **Andreja Maffija**. Občina Kanal ob Soči je bila tudi glavni sponzor te prireditve, župan je z navdušenjem sprejel lepo število obiskovalcev in napovedal, da je potrebno takšno prireditev tudi v prihodnje podpreti, saj je prepoznavna daleč naokoli. Sledile so tradicionalne mušje dirke in oslovске igre, v katerih so morali tekmovalci z vprego prevažati bale sena. Med tekmovanjem sta nas v smeh dodatno spravljal še humorista gasilec Pepi s Krasa in njegova žena. Zmago na dirkah je odnesel osel Orel v Vipavo, v oslovskih igrah mušji šou pa je slavil osel Cepec iz Drbočnika.

Večer je popestrila tombola, pri kateri je glavni dobiček - pet metrov razžaganih drv - dobila gospa iz Šempasa. Nagrado je prispeval **Samo Beridan** s kmetije Pri Lukčevih v Avšju. V času prireditve so domačini zgradili še kopo iz sena in ta stari ter že skoraj pozabljeni običaj so obiskovalci z zanimanjem občudovali. Aktiv kmečkih žena pa je obiskovalce razvajal z domačimi dobrotami: s pecivom, kislim mlekom, frotljo, z joto, žganci, s kimnovno kavo in seveda z nepogrešljivimi ocvirki. Kmalu po 20. uri nam je zaigrala še skupina Mambo kings in z nastopom pozno v noč zadržala lepo število obiskovalcev. Vreme nam je bilo zelo naklonjeno in prireditev smo v prijetnem vzdušju zaključili ob svetlobi polne lune.

Prireditev se je zaključila ob svetlobi polne lune

Tekmovanje v prevažanju bal sena

Obrnilo se je 10 let ...

... od ustanovitve Turističnega društva Kal nad Kanalom.

Alenka Hvala

Ko sem v Mostu junija 2013 kot aktualna predsednica društva objavila prispevek z naslovom »Vstopili v deseto leto delovanja«, sem ob koncu najavila še nekaj dogodkov, ki so nas čakali pred iztekom leta. Zadovoljna sem, da smo predvideni program dela izpeljali v celoti, konec novembra 2013 pa na

izrednem občnem zboru izvolili novega predsednika društva **Metoda Piriha** in podpredsednico **Saro Bavdaž**.

Prepričana sem, da bosta zaupano delo opravljala uspešno, saj aktivnosti v letu 2014 potekajo tako kot smo jih zastavili. 10-letnico Turističnega društva Kal

nad Kanalom smo obeležili z izdajo biltena, ki je izšel tik pred našim letošnjim Krajevnim praznikom – Angelsko nedeljo. V njem smo potegnili črto pod prvo dekada in predstavili delovanje od začetka v letu 2004 do letos.

V tem obdobju smo oblikovali obsežen program, ki je

bil, zahvaljujoč vsem članom, še posebej pa našim sekcijam Aktivu podeželskih žena, mladini in folklorni skupini vedno izpeljan tako, kot smo si želeli.

Naj ob izteku mandata izrazim svojo zahvalo predsedniku krajevnih skupnosti **Antonu Levpuščku** za podporo in vsem, ki so aktivno sodelovali pri vodenju društva. Še posebej »desni roki« **Miri Šavli** ter predsednikoma nadzornega odbora in disciplinskega razsodišča **Brunu Colaviniju** in **Aleksandru Humarju**, predstavnici Aktiv **Marti Murovec** in predsednici folklorne skupine **Darji Rijavec**. Mladi so v letih mojega predsedovanja dokazali, da so vredni zaupanja, aktivno so se vključili v delo, v zadnjem obdobju pa tudi k vodenju društva. Ob zahvali za preteklo delo jim želim veliko uspehov in dobre volje še naprej, saj so prav oni tisti, ki si nabirajo »kilometrino« za v prihodnje! Le priložnost jim je treba dati! Čutim pa tudi dolžnost, da na tem mestu odpravim »tiskarskega škrate«, ki se je prikradel v članek »Novi pristopi k bogatitvi turistične ponudbe« avtorice gospe Nataše Bucik Ozebek v lanskim junijski številki Mosta. Zapisalo se je, da je FS Kal nad Kanalom vložila v prireditev Angelska nedelja 2012 veliko truda in prostovoljnega dela. Kot odgovorna oseba za organizacijo in izvedbo takratne prireditve dodajam, da so naši folklorniki uspešno izpeljali kulturni program, pri pripravi vsega potrebnega za kvalitetno izvedbo samega dogodka pa je sodelovalo veliko število krajanov, ki niso člani folklorne skupine. Prostovoljno delo v pravem pomenu besede je bilo izključno na njihovih plečih. Zato se jim zahvaljujem! Turističnemu društvu Kal nad Kanalom želim še veliko uspešnih let!

Z biltenom (na sliki zadnja stran) so v TD Kal nad Kanalom potegnili črto pod 10-letnico delovanja

MEDGENERACIJSKA

Z združenimi močmi je vse lažje

Svoj prispevek k obnovi vrtca Deskle so dali tudi upokoјenci Društva upokoјencev Deskle in člani Društva tabornikov rod Odporne želve Anhovo.

Majda Rejec, foto: Jože Valentinčič

Sodelovanje med društvi, šolo in vrtcem v Desklah ima že dolgo tradicijo. Prav otroci iz vrtca so tisti, ki naše prireditve polepšajo in jih naredijo bolj vesele in priske. Zato smo, ko smo zvedeli, da bi potrebovali pomoč pri selitvi opreme iz vrtca v šolo zaradi obnove vrtca, bili takoj pripravljeni priskočiti na pomoč. Enaindvajsetega junija se je kljub ne najbolj obetavnemu vremenu, kar je letošnje leto že stalnica, zbralo kar veliko število upokoјencev in starejših tabornikov ter seveda staršev in starih staršev vrtčevskih otrok in se zavzeto lotilo dela. V enem samem dnevu so prostore vrtca izpraznili in opremo prenesli v prostore osnovne šole, v katerih je vrtec gostoval med poletnimi počitnicami. Zagnanosti in dobre volje med udeleženci akcije ni skalila niti manjša delovna nezgoda, ki se je pripetila enemu izmed sodelujočih.

Vse poletje je bilo v vrtcu in okoli njega živahno, saj so delavci pridno obnavljali prostore, tako da je bilo delo do 27. avgusta že končano. Potrebno je bilo samo še prenesti in namestiti opremo, pri čemer so se ponovno izkazali upokoјenci in taborniki. Tudi ta akcija je dokaz, da se z dobro voljo in združenimi močmi lahko doseže marsikaj.

Skupinski posnetek za spomin

Inovativni center za starejše

V avgustu je občina Kanal ob Soči pripravila anketo o potrebah po inovativnem centru za starejše. Kar 42 odstotkov vprašanih je odgovorilo, da bi takšen center potrebovalo. Kot edinstven primer v Sloveniji ga sedaj razvija prav kanalska občina.

Tekst in foto: Klara Golja

Center bo namenjen krepitvi socialnih stikov

V avgustu je občina Kanal ob Soči pripravila anketo o potrebah po inovativnem centru za starejše. Anketa je imela zelo pozitiven odziv, saj je kar 42 odstotkov anketiranih odgovorilo, da bi takšen center potrebovali. Zato se je občina prijavila na projekt EASI, ki bo omogočil gradnjo takšnega centra. Ta projekt bo pomembno nadaljevanje projekta NEt-Age, ki je povezal prostovoljske in javne inštitucije k večjemu sodelovanju. Vodilni partner v projektu novega centra je Občina Kanal ob Soči, ostala dva pa Dom upokoencev Nova Gorica in Zdravstveni dom, osnovno varstvo Nova Gorica. Sodelovali pa bodo tudi Center za socialno delo Nova Gorica, Društvo Spominčica, društva upokoencev in drugi.

Indeks staranja precej nad slovenskim povprečjem

Potrebe po takšnem centru izhajajo tudi iz podatkov, da je bil naravni prirastek na 1000 prebivalcev v Občini Kanal ob Soči v letu 2012 negativen in je znašal -3,2 (v Sloveniji 1,3). Selitveni prirastek na 1000 prebivalcev je bil prav tako negativen, znašal je -3,7. Seštevek naravnega in selitvenega prirasta na 1000 prebivalcev v občini je znašal -6,9 (v Sloveniji 1,6). Povprečna starost v občini se dviga hitreje kot v celotni Sloveniji. Indeks staranja je v letu 2012 znašal 146 in je precej nad vrednostjo indeksa za celotno Slovenijo, ki je znašal 118. Po podatkih združenja »Alzheimer's Disease International« naj bi v letu 2013 število obolenih za demenco po vsem svetu znašalo okoli 44,4 milijona. Stopnja deleža obolenih med prebivalstvom strmo narašča. V letu 2030 naj bi se število povzpela na 75,6 milijona, v letu 2050 pa na 135,5 milijona. V Sloveniji je trenutno 32.000 bolnikov z demenco. Tovrstni trend je pričakovati tudi v prihodnje, zato je potrebno veliko pozornosti posvečati razvoju storitev, ki zajemajo skrb za starejše. Namen projekta »Center za starejše« je vzpostavitev centra, ki bi na enem mestu združeval več dejavnosti za starejše z namenom podaljševanja tako njihove fizične kot mentalne aktivnosti. S takim

združitve socialnih storitev, ki združujejo tako prednosti institucionalne oskrbe kot prednosti oskrbe na domu. Zaradi nižje cene storitev bodo v oskrbo lahko bolj množično vključeni starejši iz socialno šibkejšega okolja.

Skupno kuhanje

Cilj projekta je vključiti starejše v aktivno dnevno varstvo v obliki skupnostnega dela, ki posnema družinsko okolje. Uporabniki bodo lahko sodelovali pri kuhanju in drugih gospodinskih aktivnostih. Kuhanje je ena pomembnejših aktivnosti, tako z vidika samostojnosti kot terapije. Za uporabnike, ki se ne bodo mogli več aktivno vključevati v delo, pa je prednost že to, da lahko od blizu opazujejo delo, vohajo, okušajo in po lastnih zmožnostih sodelujejo pri aktivnostih. Vzpostavljen bo human koncept nege, ki se izvaja po načelu, da je posamezniku omogočeno toliko samostojnosti, kot je le mogoče, in toliko nege ter pomoči, kot je potrebno. Uporabniki se bodo v aktivnosti v centru vključevali glede na svoje želje, interese, navade in sposobnosti.

Cilj je tudi povečati pokritost in dostopnost do socialnih storitev. Center bo postavljen v podeželsko okolje. Starejši, ki živijo oddaljeni od mestnih središč, se namreč veliko redkeje poslužujejo socialnih storitev. »Center za starejše« bo lociran v Občini Kanal ob Soči, v naselju Deskle. S projektom bomo novo obliko varstva starejših približali ljudem, ki so bili do sedaj zapostavljeni.

Občutek povezanosti in družbene sprejetosti

Nadalje je center namenjen krepitvi socialnih stikov in povečanju stopnje socializacije. Za kakovostno življenje v starosti je med drugim zelo pomembna povezanost z drugimi ljudmi. Prek aktivnosti, ki se bodo odvijale v centru, bodo udeleženci krepili občutek povezanosti in družbene sprejetosti, ki je v domačem okolju niso deležni v tako veliki meri. Vpeljalo se bo pristope k celostni obravnavi demence. Pravočasno ukrepanje lahko bolezen začasno zaustavi

pristopom se bo povečala vitalnost starejših in podaljšalo obdobja do potrebe po institucionalni oskrbi. Pomemben poudarek pa bo tudi na obravnavi starejših, obolenih za demenco. Omenjeni projekt nudi integracijo oziroma

oziroma upočasni njen napredek. V »Centru za starejše« se bodo izvajale tudi aktivnosti za zgodnje odkrivanje demence. »Center za starejše« Občine Kanal ob Soči bo tako prvi center v Sloveniji, ki bo intenzivno izvajal ukrepe pri zaviranju rasti demence izven okvirjev institucionalnega varstva oziroma zdravljenja.

Razbremenitev svojcev

Potrebno je zmanjšati potrebe po vsakodnevni oskrbi starejših s strani svojcev; starejša oseba potrebuje vsakodnevno nego in skrb, ki pa ju zaradi delovnih in drugih obveznosti svojci ne morejo nuditi. »Center za starejše« bo prispeval pomemben korak k razbremenitvi svojcev, saj bodo za čas, ko je večina svojcev zdoma, socialne storitve organizirane tako, da bodo zagotavljale nepretrganost storitev. Za starejše bo v tem času ustrezno poskrbljeno, poleg tega pa jim bo nudena možnost sodelovanja v vseh razpoložljivih aktivnostih centra. V »Centru za starejše« bodo brezplačno organizirana tudi neformalna usposabljanja za svojce, prostovoljce, osebe in druge neformalne oskrbovalce starejših. Veliko ljudi se namreč znajde v situaciji, ko so primorani skrbeti za starejšo osebo, vendar za to nimajo ustreznega znanja in izkušenj. Oblike storitev, ki jih bo ponujal »Center za starejše«, bodo v veliki večini temeljile na preventivi, torej bodo zavirale pojav zdravstvenih težav. S tem se bo podaljšalo obdobje, ko bo posameznik lahko samostojno opravljal določena opravila, s tem pa se bo zmanjšala tudi potreba po institucionalnih oblikah socialnega varstva.

Dostopne cene

Socialne storitve bodo na voljo vsem, ki bodo zainteresirani za tovrstno obliko varstva, in po ceni, ki bo za posameznika sprejemljiva. V času trajanja projekta bo cena simbolična. Tudi po zaključku obdobja sofinanciranja bodo cene bistveno nižje v primerjavi s primerljivo ponudbo institucionalnega varstva v Sloveniji, saj bo cena celodnevne varstva znašala le 50 odstotkov redne cene bivanja v domu upokoencev. V ceno bivanja v centru bodo imeli vključenih že veliko storitev, ki jih starejši potrebujejo, kot so fizioterapije, zdravnik, zobozdravnik, patronaža, zdravstvene meritve in podobno. Poleg tega pa se bo k sodelovanju povabilo veliko število prostovoljcev in ostalih sodelavcev, pri katerem visoka strokovna izobrazba ne bo pogoj in bodo starostnikom popestrili dnevna dogajanja v centru z različnimi aktivnostmi. Želimo aktivno spodbujati medgeneracijsko sodelovanje. V projekt bodo vključeni prostovoljci, predvsem otroci in mladostniki, ki bodo aktivno sodelovali s starejšimi osebami in tako popestrili dogajanje. Projekt uvaja novo metodo skrbi za starejše, ki temelji na samostojnosti, proaktivnosti in družbeni koristnosti. Gre za referenčni primer socialne oskrbe starejših izven okvirjev institucionalnega varstva, ki jo želimo vnesti v našo občino.

Medgeneracijski center Pri Tinci praznuje

Preteklo je leto polno zanimivih dogodkov, srečanj in izobraževanj.

Tekst in foto: Majda Rejec

Poletje se počasi poslavlja in s hitrimi koraki se približuje jesen. V Medgeneracijskem centru Pri Tinci v Desklah smo ponovno odprli vrata in vabimo vse občane, mlade, manj mlade in tiste starejše, da se nam pridružijo vsak torek med deveto in dvanajsto uro. V centru, ki bo dvaindvajsetega oktobra praznoval svoj prvi rojstni dan, so se tekom preteklega leta zvrstile najrazličnejše dejavnosti in srečanja. Zlasti zanimiva so bila srečanja z znanimi osebnostmi:

Sonjo Leskovar, ultramaratonko, ki nas je seznanila s svojimi tekaškimi dosežki.

Miranom Ipavcem, ki nam je slikovito opisal svoja avtoštoparska doživetja.

Emilijo Pavlič, ki nas je poučila o pripravi zdrave prehrane.

Pavlo Ternovec, ki nam je predstavila svoj pesniški prvenec Besede.

Angelo Gorjup, ki je z nami praznovala svoj stodrug rojstni dan.

Poseben izziv prostovoljkam, ki delujejo v centru, je predstavljala predstavitev centra udeležencem v mednarodnem projektu NetAge, ki so k nam prišli iz Italije, Hrvaške, Srbije in Črne Gore in priprava kulturne prireditve zanje. Glede na navdušenje, ki so ga ob tem pokazali, nam je to v celoti uspelo.

Dobro obiskane so bile tudi različne delavnice,

pogosto vezane na praznovanja kot je barvanje pirhov, izdelava adventnih venčkov in novoletnih okraskov, izdelava pustnih kostimov iz plastičnih vrečk in naravnih materialov, oblikovanje ikeban in še veliko drugega. Skupaj z otroki iz vrtca Deskle smo barvali majice in ustvarjali prave unikatne umetnine. Pravzaprav so bili otroci iz vrtca in osnovne šole Deskle večkrat gostje v centru, česar smo bili še posebej veseli. Pozabili nismo niti na izobraževanja, saj smo imeli več predavanj z zdravstveno tematiko, delavnic o zdravih zeliščih in uporabi spleta.

Vsekakor pa je najpomembnejši in temeljni namen centra druženje in povezovanje generacij od najmlajših do starejših, kar smo uresničevali tudi s pripravo družabnih srečanj, kot so martinovanje s

Starejši in otroci pri ustvarjalnem delu

pokušino in ocenjevanjem vin, pridelanih v naši okolici, briškolado, pustovanjem, tombolo, klepetu ob kavi in podobno. Tudi v prihajajočem letu se bomo potrudili, da bodo srečanja zanimiva, pestra, zabavna in poučna.

Zatorej, še enkrat lepo vabljeni, da se nam pridružite.

Briškolada

Izdelovanje daril

Učenci postali učitelji non in nonotov

Irena Hočevnar Križnič, foto: Arhiv Društva upokojencev

OŠ Kanal je sodelovala v projektu Simbioza šola, 11 učencev je učilo starejše računalništva.

Osnovna šola Kanal se je v šolskem letu 2013/14 odločila, da bo sodelovala v projektu Simbioza šola, nadgradnji projekta Simbioza. Projekt so predstavili Društvu upokojencev Kanal, ki so bili nad predlogom navdušeni.

Ker se ekipa, ki vodi projekt Simbioza šola, po šolski prijavi ni odzvala, so se odločili, da projekt vseeno izpeljejo na ravni šole.

Organizirali so dva tečaja uporabe računalnika za upokojence, začetni in nadaljevalni.

Začetni tečaj je obiskovalo 13 upokojencev, nadaljevalni pa 12. V izvedbo tečajev so vključili učence, ki so imeli vlogo mentorjev in so

tečajnikom pomagali pri uporabi računalnika.

Sodelovalo je 11 učencev 6. in 7. razreda.

Upokojenci so redno prihajali na ure računalništva, mentorica **Mateja Strnad** pa jim je ob pomoči učencev pokazala, kako uporaben je lahko računalnik.

Vsi, tako starejši kot njihovi mentorji – učenci, so pridobili nova znanja in izkušnje.

Most junakov

Dvanajst skakalcev se je na 23. tradicionalnih Skokih z mosta pognalo s 17-metrške skakalnice in navdušilo skoraj 3000-glavo množico obiskovalcev.

Vanja Cotič, Nataša Bucik Ozebek, foto: Borut Jurca

Skoki z mosta 2014

Kanal je bil tudi letošnje poletje prizorišče že 23. izvedbe skokov s kamnitega kanalskega mostu. V skokih s 17-metrške skakalnice v smaragдно globino Soče se je letos pomerilo dvanajst skakalcev iz Slovenije, Italije in Srbije, ki so s svojimi vragolijami v figurativnih skokih, z odzivom v lastovko in skoki na noge navdušili skoraj tritisočglavo množico.

Prvič v Sočo leta 1988

Prve skoke so v Kanalu organizirali leta 1988 na

predlog takratnega predsednika turističnega društva **Rista Djurića**, ko so vožnjo muzejskega vlaka obogatili s skoki. Uspeh jih je vzpodbudil, povezali so se z organizatorji skokov v Mostarju, pripravili so tudi vse pravilnike in druge akte. Druga izvedba skokov je tako potekala brezhibno, nekateri so skočili celo s terase nad trafiko – z višine 22 metrov. Pozneje so ustanovili Klub skakalcev z višin, njegov prvi predsednik pa je bil odlični skakalec in večkratni zmagovalec v Kanalu, **Beno Pahor** iz Idrije.

Skoki odpadli petkrat

Prireditve je nekajkrat odpadla zaradi višje sile – leta 1991 zaradi osamosvojitvene vojne, leta 1999 pa so skoke izpeljali z nižjega odskočišča zaradi ogromne količine gramoza, ki se je nabral pod mostom in bi ob morebitnih skokih z mostu ogrožal varnost nastopajočih. Skoki z mosta so odpadli še leta 2002, ko jih niso izvedli

zaradi dežja, in leta 2007, ko so bili zaradi spremenjene globine izvedeni s sedemmetrske skakalnice na levem bregu Soče. Skokov ni bilo niti leta 2008 zaradi prevelikih količin gramoza pod mostom.

Junaki mostu

Kanalski skoki imajo tudi nekaj junakov. Mednje prav gotovo sodita **Beno Pahor**, ki je bil trikrat tudi zmagovalec tekmovanja, in **Pino Auber**, ki se je kar šestkrat okronal z najvišjim naslovom in še

vedno skače. Tu velja omeniti tudi **Jožico Cvelbar**, prvo Slovenko, ki je leta 1998 skočila s kanalskega mostu; prva, ki je sploh skakala s sedemnajstih metrov višine, pa je bila Tržačanka **Sabrine Manzato**, ki se je v globino prvič pognala leta 1995. Kanal se lahko pohvali še z enim rekordom, in sicer s skokom z največje višine v Sloveniji. Zanj je poskrbel skakalec **Igor Slovinc**, ki se je leta 1997, dan pred uradnim tekmovanjem, s pomočjo gasilske lestve, ki so jo na mostu postavili domači gasilci, pognal v globino Soče z višine 26,7 metra.

Izjave skakalcev:

Aleš Karničnik: »Enkraten ambient, vedno super vzdušje, strah vzbujajoča in spoštovanja vredna višina mostu, kratka eno najlepših prizorišč skokov, kar sem jih videl.«

Jernej Klinar: »Skočiti s kanalskega mostu je čast vsakega skakalca v vodo. Mislim, da je to najlepša tekma v Sloveniji, saj se organizator zelo potrudi tako za tekmovalce kot za gledalce, seveda pa je tudi ambient z reko Sočo nekaj najlepšega, kar lahko človek doživi. Upam, da bomo čim hitreje lahko zopet skakali z mostu.«

Tomaž Strel: »Dvanajstič sem se že udeležil skokov v vodo v Kanalu. Na tekme hodim po vsej Sloveniji, samo Kanal je špica in tega mostu ni podcenjevati.«

Pino in Gabriele Auber: »Skakalca Gabriele in Pino Auber se zahvaljujeta Občini Kanal in njihovim simpatičnim prebivalcem za prijateljstvo, privrženost in spoštovanje, ki obstaja med nami od vedno.«

Piero Papinuto

Starejše Kanalke pravijo, da je od nekdaj veljalo, da so rade pogledale tiste fante, ki so se poganjali z mostu v reko. Nekateri so to počeli samo zaradi pogledov deklet, drugi tudi za nagrado. Eden takšnih vaških posebnostev je bil Piero Papinuto, ki je na mostu čakal na turiste, ki so s severa potovali na morje. Pravijo, da se je v globino pognal že za liter rujnega. In to po večkrat na dan. Sicer pa so bili skoki z mostu nekaj vsakdanjega: fantje so kar tekmovali med seboj, kdo bo bolj predrzen v svojih akrobacijah. Zanimivo je, da so takrat skakali v vodo na spodnjem delu mostu in le redki so bili tisti, ki so se pognali proti toku reke Soče. »Če nisi skočil z mostu, potem nisi nič veljal in nisi mogel biti v klapi,« se spominja **Branko Dolenc**, ki pa je priznal, da se je z roba mostu še upal skočiti, s podija skakalnice, ki je le dva metra višje, pa nikdar.

Najprestižnejšo lovoriko v figurativnih skokih je letos že četrtoč osvojil **Borko Miladinović** iz Srbije, sicer tudi redni udeleženec skokov s starega mostu v Mostarju. »Vedno rad pridem v Kanal med te čudovite gledalce in v izjemno okolje,« je dejal po dvojnem saltu in stoji na rokah, za kar je od sodnikov kar štirikrat prejel čisto desetico. Nič manj ni obiskovalcev navdušil eden najboljših slovenskih skakalcev **Jan Vončina**, vsem pa je zastal dih, ko se je s skakalnice pognal 76-letni Tržačan **Pino Auber**. »Voda je hladna, ima samo dvanajst stopinj. Se bomo pa ogreli po tekmovanju,« je bil razpoložen Pino, ki je tudi tokrat s seboj pripeljal vnuka Gabriella, ki se razvija v odličnega skakalca.

Salonit Anhovo prodal delež v Esalu

Stoodstotni lastnik Esala je postal FibreCem Holding AG

Nataša Bucik Ozebek, foto: Salonit Anhovo

Uprava delniške družbe Salonit Anhovo in predstavniki švicarske družbe FibreCem Holding AG so v začetku septembra podpisali dogovor, s katerim je Salonit Anhovo Švicarjem prodal 49-odstotni delež v družbi Esal.

FibreCem Holding AG je tako odslej edini in 100-odstotni lastnik Esala. FibreCem Holding želi z nakupom poenostaviti upravljanje družbe, povečati proizvodnjo Esala v Anhovem in okrepiti njegov vodilni položaj na trgu, prepoznavnega predvsem po kakovosti ter okoljski in ekološki učinkovitosti.

Salonit Anhovo se medtem s prodajo deleža še bolj osredotoča zgolj na osnovno dejavnost, to je proizvodnjo in trženje cementa. Še naprej pa ostaja strateški partner in dobavitelj cementa družbi Esal. Švicarska družba FibreCem Holding AG je del skupine Swisspor Group, enega od vodilnih proizvajalcev gradbenih materialov v Evropi. Prepoznavni so predvsem na področju izolacijskih sistemov, strešnih kritin ter fasad. Swisspor Group ima proizvodnjo

organizirano v 26 tovarnah, zaposluje več kot 3000 delavcev ter ustvari več kot milijardo švicarskih frankov letnih prihodkov. Esal, poznan po proizvodnji valovite strešne kritine – Valovitke, je bil že doslej ekskluzivni dobavitelj proizvodnega programa Swisspearl za jugovzhodno Evropo. Swisspearl je vodilna blagovna znamka za fasadne plošče, plošče za interier ter vrtno galanterijo.

Andrej Maffi – župan občine Kanal, Resat Meta – direktor družbe ESAL, Julijan Fortunat – predsednik uprave Salonit Anhovo, dr. Tomaž Vuk – član uprave, Jure Maffi – direktor družbe Inde, Salonit Anhovo, Franc Mužič – župan občine Brda ob podpisu dogovora

APIA

MATERIALI
ZA GRADNJO,
DOM IN VRT,
SALON KERAMIKE

TRGOVINA GOJAČE
Gojače 5B
5262 Črniče
T: 05/36-43-890
E: gojace@apia.si

TRGOVINA ŠEMPETER
Žnidarčičeva 27A
5290 Šempeter pri Gorici
T: 05/33-84-944
E: sempeter@apia.si

SALON KERAMIKE ŠEMPETER
Žnidarčičeva 27A
5290 Šempeter pri Gorici
T: 05/33-84-947
E: keramika@apia.si

APIA Trgovina GOJAČE T 05/36-43-890
Trgovina ŠEMPETER T 05/33-84-930
Salon keramike ŠEMPETER T 05/33-84-947

KUPON za

BREZPLAČEN izris ambienta
s programom Domus3D v
SALONU KERAMIKE ŠEMPETER.

Veljavnost kupona do 31.12.2014.

MATERIALI ZA GRADNJO, DOM IN VRT, SALON KERAMIKE. www.apia.si

APIA Trgovina GOJAČE T 05/36-43-890
Trgovina ŠEMPETER T 05/33-84-930
Salon keramike ŠEMPETER T 05/33-84-947

**LEPILNA IN ARMIRNA
MASA EUMAT 25kg/kos**

Proizvajalec KEMA
PUCONCI, SLOVENIJA

6,99 EUR/kos

MATERIALI ZA GRADNJO, DOM IN VRT, SALON KERAMIKE. www.apia.si
Ponudba velja do 31.12.2014, oz. do razprodaje zalog. Cena je z 22% ddv. Slika je simbolična.

Četrtna Salonita v lasti Italijanov

Salonit Anhovo je na račun odpisov terjatev in slabitev leto 2013 končal s 25 milijoni evri izgube. Letos poleti pa je v njegovo lastništvo vstopila italijanska družba Buzzi Unicem.

Tekst in foto: Nataša Bucik Ozebek

Salonit Anhovo

V Salonitu Anhovo so lani prodali za 42,7 milijona evrov proizvodov, kar je za 15 odstotkov manj kot leto poprej. Salonit je tako že drugo poslovno leto končal z izgubo. Ta se je iz predlanskih 10 milijonov evrov lani povečala na kar 24,6 milijona evrov izgube. V družbi pojasnjujejo, da je slednja posledica slabitev in odpisov ter prevrednotovalnih poslovnih odhodkov ter da bi brez tega družba v

kamnolomskih agregatov ter 50 tisoč kubičnih metrov betona," sporočajo iz matične družbe, ki je lani zaposlovala 165 ljudi, celotna skupina Salonit s skupno sedmimi družbami pa 474 ljudi. Za letošnje leto sta si predsednik uprave **Julijan Fortunat** in član uprave dr. **Tomaž Vuk** zadala finančno in kadrovsko prestrukturiranje družbe, zniževanje stroškov na vseh ravneh poslovanja ter povečanje

letu 2013 poslovala s pozitivnim rezultatom. Izgubo bodo pokrili z rezervami iz dobička iz preteklih let.

Eno najslabših let

„Tako na domačem, kot tudi na tujem trgu je bilo povpraševanje v letu 2013 po cementu zgodovinsko nizko, kar se je posledično poznalo pri prodaji cementa ter drugih prodajnih artiklov skupine Salonit. V letu 2013 so družbe skupine Salonit prodale štiristo tisoč ton cementa, dvesto petdeset tisoč ton klinkerja, milijon dvesto tisoč ton

prodajnih aktivnosti. V Salonitu so že lani zabeležili povpraševanje po cementu iz držav severne Afrike in zagrizli v prekomorski izvoz. Pojasnjujejo, da so danes, po letu izvažanja v Libijo, vsi ti naporji poplačani, saj beležijo pozitivne prodajne učinke.

Povezava z Italijani obeta večjo proizvodnjo

Osrednji dogodek letošnjega poslovnega leta pa je bil vstop italijanskega partnerja v lastništvo anhovske cementarne. Julija sta se povezali skupina Wietersdorfer (v katero spada tudi skupina Salonit) in italijanska družba Buzzi Unicem.

V Salonitu si od povezovanja obetajo predvsem povečanje obsega proizvodnje ter s tem ustvarjanje trdnih temeljev za izvedbo nadaljnjih planiranih investicij in utrditev vodilnega položaja cementarne v širši regiji.

V zameno za 25 odstotni delež Salonita, ki je odslej v rokah Italijanov, je anhovska cementarna dobila upravljalvske pravice skupine Wietersdorfer v dosedanjih Buzzijevih cementarnah na lokacijah Cadola in Travesio. Zaradi sprmenjenega lastništva so sredi avgusta lastniki potrdili tudi nov nadzorni svet.

Delo družbe bo odslej nadziral tudi predstavnik Buzzija **Antonio Buzzi**, poleg njega v nadzornem svetu sedijo še dr. **Wolfgang Mayr-Knoch**, mag. **Hannes Gailer**, **Dragan Marinič** in predstavnik zaposlenih **Božica Velušček** in **Branko Paravan**.

Aha Plastik v prisilni poravnavi

Kanalska družba Plastik iz skupine Aha se je zaradi likvidnostnih težav znašla v prisilni poravnavi

Tekst in foto: Nataša Bucik Ozebek

Drugo največje podjetje v občini zaposluje 76 delavcev, od njega je odvisnih več kot 300 dobaviteljev

V težavah se je znašlo tudi podjetje Aha Plastik, še eno od podjetij iz skupine Aha, ki jo obvladujeta **Mojca Lukančič** in **Nigel Peter Buxton**. Okrožno

sodišče v Novi Gorici je 18. junija začelo postopek prisilne poravnave nad družbo Aha Plastik. Predlog za prisilno poravnavo je dala Družba za upravljanje terjatev bank (DUTB), ki je v lastništvo kanalske družbe vstopila z odkupom terjatev Nove Kreditne banke Maribor. Slednji je Aha Plastik dolgoval 4,3 milijone evrov. Prisilno poravnavo vodi upravitelj **Miran Kos**, upniki so imeli svoje terjatve do družbe čas prijaviti do 18. julija. Direktor družbe **Peter Petercel** je v poročilu sodišču zapisal, da so se v Plastikku že vse preteklo leto soočali z likvidnostnimi težavami, ki so izhajale iz visoke zadolženosti in medsebojnih poroštev bankam za podjetja v skupini Aha. Likvidnostne težave so se letos spomladi še povečale in družba je začela zamujati s plačili dobaviteljem in zaposlenim. Ko pa je dogovor z

bankami o reprogramu kreditov padel in ko je Davčna uprava Republike Slovenije podala predlog za stečaj največje družbe v skupini Aha Mure, so se razmere zaostrele do te mere, da je Družba za upravljanje terjatev bank kot največji upnik Aha Plastika podala predlog za prisilno poravnavo družbe. Drugo največje podjetje v občini Kanal ob Soči zaposluje 76 delavcev, poleg tega je od njenega poslovanja odvisnih več kot 300 dobaviteljev in več kot 500 kupcev.

Glede na zadnje poročilo direktorja, se razmere v družbi čez poletje še niso uredile. V mesecu juliju so v družbi pred plačilom vseh obresti in davkov sicer zabeležili pozitiven rezultat, vendar še vedno ne dovolj visokega, da bi poslovali brez izgube. Čez poletje so intenzivno iskali naročila za jesensko obdobje, poskušali poiskati cenejše vire materialov in poskušali čim bolj zmanjšati izgube v operativnih procesih. V družbi upajo, da bodo ti naporji prve rezultate prinesli že septembra.

Medkulturni dialog

V soboto, 17. maja, smo se zbrali na Vodica na prireditvi ob spominu na vse padle na Soški fronti.

Ambrož Vuga, foto: Renato Podbersič ml.

Ob tej priložnosti sta bila blizu spomenika, posvečenega generalu Novaku, blagoslovljen spomenik tukaj padlega poročnika in nov spomenik neznanim vojakom, ki ga je naredil ljubitelj dediščine Avstro-Ogrske in prve svetovne vojne **Ivan Veselý** s Češke. Pri maši, ki so jo darovali župnik v Kanalu in na Marijinem Celju **Aleš Rupnik**, župnik v Avčah in Ročinju **Jože Mikuš** ter župnik v Kromberku in na Vogrskem **Cvetko Valič**, je gospod Aleš nad prenosnim oltarjem, v katerem so relikvije blaženega cesarja Karla, poudaril nujnost sprave med narodi, krščanskega odpuščanja in miru. Nadaljeval je, da je potrebno "ohraniti, negovati, ovrednotiti dediščino, ki so nam jo zapustili naši predniki. Da preraščamo predsodke, ki so nam jih ustvarile ideologije polpretekle zgodovine..." "Naša naloga je, da bi resnično znali brati in odgovarjati na znamenja časov, tako ustvarjati kulturni in medkulturni dialog, kar je naloga vseh, ki živimo v teh krajih srednje Evrope," je še povedal. Dogodka so se poleg ponazoritvenih skupin vojakov iz 1. svetovne vojne iz Slovenije, Italije, Češke in Avstrije

Dogodka so se udeležile ponazoritvene skupine vojakov iz 1. svetovne vojne iz Slovenije, Italije, Češke in Avstrije

Dragi prijatelji!

Rad bi se zahvalil vsem, ki ste se udeležili ali pomagali pri slovesnosti ob spominu na žrtve prve svetovne vojne na Vodica. Vaša prisotnost je veliko pomenila vojakom tradicionalnih regimentov bivše Avstro-Ogrske monarhije in meni osebno.

Hvala Vam!

Organizator Fldw. i.Tr. Ivan Veselý s Češke

udeležili tudi veleposlanik Češke republike v Sloveniji, njegova ekselencija **Petr Voznica** s soprogo **Milado**, župan naše občine **Andrej Maffi**, predstavnik vojaškega vikariata in pastoralni asistent **Dejan Glavač**, člani Krajevne organizacije zveze borcev za vrednote NOB Kanal in Deskle, predstavniki Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Veteran Nova Gorica in Kanal,

gasilci Prostovoljnega gasilskega društva Kanal ob Soči ter lepo število občanov naše in drugih občin. Po maši sta prisotne pozdravila še župan Andrej Maffi in češki veleposlanik nj. eks. Petr Voznica. Dramska igralka **Nevenka Vrančič** je recitirala Gregorčičevo Soči, organizator **Ivan Veselý** pa je vse skupaj povabil k Vodičarju na prijetno druženje ob vinu, golažu in češkem pivu.

avto vuga
Nova Gorica

Z VAMI ŽE 20 LET
Hvala za zaupanje!

FINANCIRANJE BREZ OBRESTI !!!

NOVI **SX4 S-CROSS**

* Primer izračuna: letna plačila: 15.999 EUR + vključeni DDV, plačila ob pridobitvi: 5.999 EUR, določila do dve letni obroki po 5.999 EUR. Pri izračunu je upoštevana letna obrestna mera 0%, stroškov sklenitve oz. vodenja pogodbe ni. EOM (efektivna obrestna mera) znaša 0%. EOM se spremeni pri spremeni izračuna. V ponudbi je vključeno tudi brezplačno kasko zavarovanje in zavarovanje proti krad, ob pogodu, da je zavarovanje avtomobilske odgovornosti! (obvezno zavarovanje) sklenjeno pri družbi SKB Leasing d.o.o. Zavarovanje ostalih rizikov je opcionalno in plačuje posebej.

Povprečna poraba goriva: 4,2 - 5,8 l/100km.
Emituje CO₂: 110 - 139 g/km.
Slika je simbolična.

AVTO VUGA d.o.o. | Prodaja vozil: 05/33 33 444 | Servis vozil: 05/33 33 440

SUZUKI Way of Life!

Zahvala

Iskreno se zahvaljujem: Občini Kanal ob Soči, podjetju Esal d. o. o., sodelavkam in sodelavcem podjetja Esal, Župnijski Karitas Deskle, Osnovni šoli Deskle in Vrtcu pri OŠ Deskle, 4.a razredu OŠ Deskle, Aleksiju Jugu - Ne skrbi, zavarovalno zastopanje in sklepanje zavarovanj d. o. o. in Tanji Simčič Makuc.

Najlepša hvala vsem sosedom, prijateljem, znancem. Vsem, ki ste nama velikodušno pomagali.

„Če ti preostane samo še en dih, ga porabi za to, da rečeš hvala.“ (Pam Brown)

Andreja Mišigoj

*Andreji Mišigoj in njenemu sinku Matevžu je na predvečer dobrodelne prireditve Kapljica sreče v Desklah zaradi udara strele zagorelo stanovanje. Na prireditvi se je zbralo sredstva tudi zanj, sicer pa so jima mnogi priskočili na pomoč (opomba uredništva).

Za žrtve poplav zbrali 695 paketov pomoči

Zbiranje pomoči poplavljenim v Bosni in Hercegovini in Srbiji so v Kanalu organizirali mladi iz Kluba kanalske mladine.

Tekst in foto: Klub kanalske mladine

Zbrana pomoč čaka na pot v BiH in Srbijo

Sortiranje paketov

ZAVESE DEKOR *ida*

Gradnikove brigade 49
Nova Gorica

TEL: (05) 30-22-975

GSM: 041-338-499

igor.leban@gmail.com

Vsi se spomnimo poročil iz območja BiH in Srbije o katastrofalnih poplavih, ki so pustile na tisoče ljudi brez osnovnih življenjskih potrebščin. Ob takšnih katastrofah se pojavi nemalo ljudi, ki želijo pomagati na takšen ali drugačen način. V društvu smo se zato odločili za organizirano zbiranje vseh tistih dobrin, ki bi lahko kakorkoli pomagale ljudem na prizadetih območjih. Kljub pričakovanemu odzivu krajanov smo bili presenečeni in nadvse veseli nad njihovo radodarnostjo. V akciji smo skupaj zbrali 695 paketov različnih dobrin: od oblačil, posteljnine, pa vse do higienskih pripomočkov, čistil in igračk za najmlajše in seveda nujno potrebno vodo in hrano.

Vse donacije smo predali humanitarnemu društvu ADRA, ki je poskrbelo, da so vse prišle v prave roke. Upamo, da se življenje v prizadetih območjih čimprej povrne v ustaljene tire in hvala vsem, ki ste kakorkoli pomagali, da se ta želja čimprej uresniči.

Zgolj za ilustracijo

Kanalci so za poplavljenice darovali:

- 1415 litrov vode
- 122 kilogramov moke
- 12 kilogramov polente in
- 40 kilogramov sladkorja.

Pomoč Srbiji v poplavah

Sredi aprila so jug Srbije prizadejale obsežne poplave. Slovenski gasilci kot del civilne zaščite so prizadetim takoj priskočili na pomoč.

PGD Kanal, Danijel Markič, foto: Andrej Bezeljak

Na prvo posredovanje je bilo vpoklicanih petindvajsetih pripadnikov civilne zaščite iz različnih sestavov po Sloveniji, tudi iz Goriške. Sestav petindvajsetih pripadnikov civilne zaščite so sestavljali gasilci iz Ptuja, Murske Sobote in Nove Gorice, med njimi tudi člani Prostovoljnega gasilskega društva Kanal.

Pripadniki z Goriškega so se zbrali v petek, 25. aprila 2014, v Novi Gorici zgodaj zjutraj. Zbor vpoklicanih pripadnikov je bil v državnem logističnem centru za zaščito in reševanje v Rojah, kjer so zbrali in pripravili opremo za transport.

Začasna operativna enota civilne zaščite je krenila na pot 25. aprila 2014 z opremo za prečrpavanje večjih količin vode in mulja. Slovenijo so zapustili pozno popoldne, potovali dolgo v noč. V Srbijo so prispeli zgodaj zjutraj v soboto, 26. aprila. Pripadniki so delovali na treh lokacijah, južno od Beograda. Goriški pripadniki so delovali na območju Prokupljega, blizu Niša, kar je dobre tri ure vožnje iz Beograda.

Začasni sestav se je domov srečno vrnil v torek, 29. aprila.

Primorci v Srbiji

Največ rdečih žetončkov za vrtec

V Mercatorjevi trgovini je v mesecu aprilu potekala akcija »Radi delamo dobro«. Poleg našega vrtca sta v akciji sodelovala še PDG Kanal in KS Morsko.

Nevenska Skrt, foto: Arhiv Vrtca Kanal

V trgovini so bili postavljeni zbiralniki za zbiranje žetonov. Ob prejemu računa je vsak kupec prejel žeton in ga vrgel v zbiralnik. Tudi skupine iz vrtca so obiskale trgovino in za kupljene izdelke prejele žeton. Otroci so jih vrgli v zbiralnik, namenjen vrtcu, in se razveselili, da je v njem največ žetonov.

V sredo, 30. 4. 2014, se je akcija zaključila. Štetje žetonov je pokazalo, da se je prav naš vrtec uvrstil najvišje. Na zaključni prireditvi v torek, 13. 5. 2014, ob 10. uri smo pred Mercatorjevo trgovino v Kanalu prejeli donacijo v vrednosti 1.000 evrov. Te podelitve smo se udeležile najstarejše skupine otrok iz vrtca in podelitev popestrile s petjem. Ob tej priložnosti so otroci vodjem poslovalnice izkazali majhno pozornost in jim izročili slike. Veseli smo bili pogostitve.

Hvala vsem, ki ste glasovali za nas!

Otroci in strokovne delavke Vrtca Kanal

V boj za župana trije kandidati

Za župana se bodo na lokalnih volitvah potegovali trije kandidati: Andrej Maffi, Valter Reščič in Klemen Stanič.

Nataša Bucik Ozebek

V uredništvu glasila Most smo vsem trem kandidatom zastavili skupni vprašanje, in sicer **Kakšne/katere so vaše prednosti pred ostalimi kandidati? ter Zakaj naj volivci glas zaupajo prav vam?** Njihove odgovore povzemamo v prispevku, v nadaljevanju pa vas po abecednem vrstnem redu priimkov županski kandidati nagovarjajo še sami.

Andrej Maffi odgovarja, da je človek, ki mu skrb za skupno dobro pomeni več kot lastni interes. „Rad upoštevam dobre predloge posameznikov in skupin občanov. Imam osemletne izkušnje in dobro ekipo, ki zna pridobiti evropska sredstva. Občino želim voditi tako, da bo občanom prijazna in jim bo nudila možnost zaslužka. Zavzemal se bom za zmanjšanje stroškov družinskega proračuna (občinska blagajna, cena vode, štipendije za deficitarne poklice in obetavne mlade kulturnike, cena pomoči na domu). Pomagal bom pri razvoju novih delovnih mest (pridelava hrane, obrtna cona, namakalni sistem, poceni komunalne storitve, ugoden najem prostorov) in ohranjanju obstoječih,“ pravi in dodaja, da občanom in občanom obljublja stvari, ki jih je že ali pa jih bo v prihodnje še uresničil. „Zaupajte mi,

ker znam, hočem in zmorem. Delal bom z ljudmi in za ljudi,“ še pravi.

Valter Reščič med prednostmi pred ostalimi kandidati izpostavlja predvsem svoje dolgoletne izkušnje iz gospodarstva (več o njih v njegovi osebni predstavitvi – op. p.). „Sodelovanje je bilo in vedno bo moje osnovno načelo ter način dela, neobremenjeno lahko komuniciram s krajanji in drugimi predstavniki državnih organov ali strokovnih organizacij,“ zagotavlja Reščič. Pravi, da se je kljub pomislekom odločil in šel do ljudi in se jim osebno predstavil in tako spoznal, kateri so problemi, ki jih bo moral kot morebitni novi župan reševati. In zakaj naj volivci glas zaupajo prav njemu? Pravi da zato, ker ima vizijo (»prijazna in bivanja vredna občina za krajane, obiskovalce, podjetja, javne ustanove in prostovoljne organizacije«), voljo do dela in željo, da se nekaj naredi, ker bodo krajanji lahko sodelovali pri določitvi problemov, njihovem reševanju in pri nadziranju izvajanja del ter porabe javnega denarja. Pa tudi zato, ker želi skupaj z občani priskrbeti več dela za krajevne proizvajalce in ponudnike storitev ter tako proizvesti in porabiti več krajevnih surovin,

pridelkov, izdelkov in storitev. Ker želi izboljšati kakovost življenja tako ostarelim kot mlajšim krajanom. „In ker bomo skupaj dosegli, da bo krajevna infrastruktura vzpostavljena in učinkovito delovala. Ker tisti, ki me poznajo, vedo, da bom vse, kar sem zapisal, z vso mojo energijo poskusil izpeljati, ker držim obljube,“ dodaja in zaključuje, da tudi zato, „ker je čas za dejanja in spremembe.“

Klemen Stanič je za svoj program izbral slogan »Odprimi prostor dobri ideji«. „V šestnajstih letih dela v lokalni skupnosti sem dodobra spoznaval življenje naših krajanov. Vsi smo si v željah enotni, vsi si želimo večji napredek. Preden pa pričnemo z aktivnostmi v novem mandatu, bomo zgradili konstruktivno in inovativno okolje, ki vabi in spodbuja vse občane k snovanju naše prihodnosti,“ odgovarja. V zastavljene cilje za boljše življenje v občini in za rast gospodarstva želi vložiti vso svojo energijo, preudarnost in izkušnje. „Skupaj imamo dobre možnosti, da postanemo človeku prijazna občina, ki bo privlačna tako mimoidočemu kot tudi gospodarstvu. Zato že predvolilni boj pričnjam z odločno motivacijo vseh v gradnji skupne prihodnosti,“ odgovarja na vprašanja Stanič.

Andrej Maffi

Kandidat Slovenske ljudske stranke in s podporo Nove Slovenije, Slovenske demokratske stranke in Zveze za Primorsko

Andrej Maffi

Spoštovane občanke in občani, prepričan sem, da smo osem let delali dobro, prisluhnili številnim pobudam občanov in racionalno trošili občinska sredstva. Pogum za

ponovno kandidaturu so mi dali mnogi dobro misleči občani, ki so še pripravljeni narediti kaj dobrega za skupnost, v kateri živijo. Ostalo mi je še veliko idej in volje za napredek naše lepe občine. Opogumila me je tudi podpora strank N.Si, SDS in ZZP. V naslednjih štirih letih bom namenil **v vodooskrbo** dva milijona evrov, občanom želim zagotoviti trajen in kakovosten vodni vir. Vsaj dva milijona evrov bom namenil za **cestno infrastrukturo**, dokončati nameravam obnovitev

javne razsvetljave in s tem doseči 50 % prihrankov električne energije. V Desklah in Kanalu bom uredil **dodatna parkirišča**. Z ureditvijo namakalnega sistema želim spodbuditi občane k samooskrbi in možnosti dodatnega zaslužka. Podpiral bom **razvoj socialnega podjetništva**. Občina bo še naprej vlagala v Javni sklad malega gospodarstva Goriške. Mladim podjetnikom bomo pomagali s **subvencioniranjem obresti dolgoročnih kreditov**. Kmetom in tistim, ki imajo registrirano dopolnilno dejavnost, bomo **dodeljevali pomoč pri naložbah v kmetijsko gospodarstvo** za proizvodnjo in spodbujali razvoj dopolnilnih dejavnosti na kmetijah.

Na področju **SOCIALE** si bom s financiranjem pomoči na domu, vzpostavitev dnevnega centra za starejše in z vključevanjem v evropske projekte za starejše prizadeval za **kakovostno življenje starejših**. Mladim družinam bomo pomagali pri nakupu dijaških vozovnic, regresiranju šole v naravi, dodeljevanju štipendij, dodeljevanju enkratne denarne pomoči in regresiranju vrtcev. Prizadeval si bom **ohraniti in izboljšati javno zdravstveno mrežo**.

Na področju **ŠPORTA** bom spodbujal mlade in že uveljavljene športnike. Uredil bom kolesarske poti po občini.

Zavedam se pomena **TURIZMA**, zato si želim čim več skupnega sodelovanja s sosednjimi občinami in z Benečijo. Podpiral bom društva pri organizaciji in promociji dogodkov. S sodelovanjem krajanov želim uresničiti projekt Rekreacijsko turistični center Plave. Z dogodki in delavnicami na tržnici v Kanalu in Desklah si bom prizadeval spodbujati nakup lokalnih pridelkov in izdelkov. Izboljšati želim trgovsko ponudbo (iskanje nove lokacije za market v Kanalu). Veliko ljudi pozna našo občino skozi **KULTURNE** dogodke, zato bom obnovil trg Kontrada, uredil okolico KD Deskle in poiskal prostore za knjižnico v Kanalu in razpisal štipendijo za obetavnega mladega kulturnika.

Ker znam, hočem in zmorem, bom delal skupaj z ljudmi in za ljudi.

SLS
Slovenska ljudska stranka

Valter Reščič

Kandidat Socialnih demokratov

Moji bližnji so se od mene naučili, da ne glede na to, kako težek je problem, ne glede na to, kako zakomplicirano vse skupaj zgleda, se da vse doseči, če ima človek vizijo, voljo do dela in željo, da se nekaj naredi. Odločil sem se kandidirati za župana občine Kanal ob Soči, ker hočem nekaj narediti in nekaj spremeniti. **Moja vizija je prijazna in bivanja vredna občina za občane, obiskovalce, podjetja, javne ustanove in prostovoljne organizacije.** To vizijo lahko dosežemo z razvijanjem in vzpostavljanjem okolja ter motiviranjem sodelujočih za izvajanje aktivnosti za uresničitev vizije.

Programske usmeritve in druga izhodišča za uresničitev vizije:

sodelovanje podjetij in občine pri vzpostavitvi ali oživitvi industrijsko/obrtnih/storitvenih con in objektov, spodbujanju razvojnih projektov in razvoju kadrov, predvsem preko politike štipendiranja;

vzpostavitev dolgotrajne oskrbe;

SOCIALNI DEMOKRATI
Občinski odbor Kanal

spodbujanje obnove obstoječega stanovanjskega sklada;
večji razvoj turistične dejavnosti v občini;
večja samozadostnost občine;
vzpostavljena in učinkovito delujoča infrastruktura (komunalna, telekomunikacijska, prometna, socialna, izobraževalna, zdravstvena) ostaja prednostna naloga občine.
Vse navedene programske usmeritve bomo uresničili z vključitvijo krajanov v postavitev konkretnih dolgoročnih in kratkoročnih ciljev ter z izvajanjem aktivnosti korak za korakom, naselje za naseljem.

Zakaj sem primeren za župana občine Kanal ob Soči?

Delal sem z občinami na prestrukturiranju gospodarstva ter razvijanju in upravljanju infrastrukture.

Imam dolgoletne izkušnje iz gospodarstva, malih in srednje velikih podjetij ter velikih poslovnih sistemov. **Delal sem na ministrstvu za finance** in se spoznal z javno upravo, njenim načinom dela in razmišljanja. Pridobil sem izkušnje, kako lahko kaj spremeniš oziroma

izvedeš v proračunu.

Na moji poti sem spoznal veliko

ljudi in ni mi jih težko

poklicati ter prositi za sodelovanje,

saj le s sodelovanjem

lahko

dosežemo

najboljše rezultate. **Pripravljal sem projekte** za nova podjetja in nove poslovne priložnosti.

Številke, statistika in kalkulacije so bile vedno moja specialiteta.

Komuniciram lahko v več jezikih, z različnimi mediji, poslušam in sklepam kompromise, a nikoli v škodo moje osebne in strokovne integritete.

Sodelovanje je bilo in vedno bo moje osnovno načelo ter način dela.

Krajani, čas je za dejanja in spremembe.

Valter Reščič

Klemen Stanič

Kandidat Demokratične stranke upokojencev Slovenije

Spoštovane volivke, spoštovani volivci, zakaj prava izbira župana?

Volitve so prav gotovo priložnost, da poiščemo pravi ključ do rešitev težav v občini. Našeti cilji v programu so iztočnice prizadevanj za boljše pogoje bivanja, predvsem pa zaposlovanja in s tem ohranjanja naših družin v občini. Zavedam se, da morajo župan, občinska uprava in občinski svetniki postati povezovalni členi vseh občanov v prizadevanju stalnega razvoja, še posebej gospodarstva, ki je gonilna sila vsega.

Moja osnovna prizadevanja za razvoj Občine Kanal ob Soči so usmerjena v:

- dvig kakovosti bivalnega okolja in

- ustvarjanje možnosti za gospodarski razvoj.

Zavedam se, da je v naši občini veliko storjenega. Imamo pa neizkoriščene možnosti, ki jih moramo uresničiti. V programu za naslednje mandatno obdobje so zato načrtane naslednje prednostne naloge, ki morajo obroditi pozitivne rezultate:

- intenzivno delo za izgradnjo osnovne infrastrukture, predvsem oskrbe z vodo in s poudarkom

izboljšane podobe naših krajev;

- skrb za okolje, čistejši zrak in vodo ter varovanje pred hrupom;

- izboljšanje prometne povezave do Nove Gorice na regionalni cesti;

- odstranjevanje administrativnih in fizičnih ovir za lažjo gradnjo ali obnovo naših domov in hiš ter dostop do njih;

- ustrezno izobraževanje, vzgojo in varovanje otrok s sodelovanjem pri izvajanju šolskih programov;

- povečan obseg storitev pomoči starejšim na domu in ureditev dnevnega oskrbovalnega centra za starejše, kar bi razbremenilo svojece;

- spodbujanje aktivnega društvenega dogajanja na kulturnem in športnem področju vseh generacij, posebej mladine.

Aktivnosti za gospodarski razvoj

Razvoj kanalske občine mora biti podkrepljen z dobrimi idejami in projekti, ki bodo zagotavljali:

- promocijo in povečanje samooskrbe z doma pridelano hrano.

Ustanovili bomo Odbor za promocijo kmetijstva in samooskrbe ter organizirali ustrezna izobraževanja, tržnici v Kanalu in Desklah pa bosta mesto z rednim odkupom in ponudbo domačih izdelkov;

- ožvitev obrtne cone na edinem možnem prostoru v občini - v Anhovem tako, da z ugodnimi pogoji

privabimo obrtnike in podjetnike po vzoru uspešnih občin;

- pomoč z nepovratnimi finančnimi sredstvi

malemu gospodarstvu

oziroma tistim dejavnostim, ki

bodo nudile

nova delovna

mesta in

ne bodo obremenjevale okolja;

- izkoriščanje vseh sredstev, ki nam jih nudita Evropska unija in država. Občani, obrtniki in podjetniki morajo dobiti celovito pomoč občine;

- podporo storitveni dejavnosti, športnemu in izletniškemu turizmu. V občini imamo vrsto

odličnih prireditev, naravnih in kulturnih zanimivosti, ki lahko redno privabljajo turiste ali izletnike ter polnijo nastanitvene in gostinske

kapacitete. Promovirali bomo programe doma in v tujini v sodelovanju s turističnimi agencijami;

- podporo zaposlovanja preko javnih del.

Klemen Stanič

Za novo prihodnost občine.

Smernice občinskih kandidatov občine Kanal ob Soči

DESKLE - volilna enota 1

mag. Andrej Valentinčič
Prilesje pri Plavah

Darja Gabrijelčič
Ložice

Bruno Munih
Deskle

Mirjam Markočič
Ložice

Hasib Brdar
Deskle

Magda Gabrijelčič
Ložice

KANAL - volilna enota 2

Maja Gerbec
Kanal

Boris Čufer
Kanal

Milka Stojanović
Kanal

Andraž Gregorčič
Kanal

Mojca Čuferli
Kanal

Primož Vidič
Kanal

- * Sprejem strateškega razvoja občine na področju gospodarstva, kmetijstva in turizma za posamezna območja.
- * Skrb za zdravje ljudi in varstvo okolja.
- * Večja vloga občine pri izobraževanju predvsem na področju vseživljenjskega učenja in medgeneracijskega prenosa znanj ter izkušenj.
- * Podpora društvenim dejavnostim na vseh področjih, predvsem z namenom vključevanja mladine.
- * Večje število štipendij dijakom in študentom glede na potrebe občine.
- * Podpora projektom za izkoriščanje evropskih sredstev z namenom povečanja delovnih mest.
- * Zagotovitev socialne varnosti starejšim občanom v obliki pomoči na domu in ustanovitev varstvenega centra za starejše.
- * Mobilna telefonija in internet (dostopnost, signal).

OKOLICA - volilna enota 3

Andreja Melink
Ročinj

Erik Marušič
Avče

Urška Vončina
Zavrh

Mirko Strosar
Kamreško - Rog

Sara Bavdaž
Kal nad Kanalom

Naj bo modra vsa Slovenija.

Stranka Mira Cerarja SMC
Cankarjeva 4, 1000 Ljubljana
www.mirocerar.si

SMC | Stranka
Mira
Cerarja

Kandidati N.Si krščanski demokrati za občinski svet Občine Kanal

1. Volilna enota - Deskle

1. Ljudmila ČIBEJ BOLTAR
2. Jože KAŠČEK
3. Petra VALANTIČ MIŠIGOJ
4. Bojan CUNDRIČ
5. Lenka HORVAT
6. Vladimir FILEJ

2. Volilna enota – Kanal

1. Simeon KODELJA
2. Barbara GERBEC
3. Boris GABRIJELČIČ
4. Petra ČELEŠNIK
5. Janez GRADIŠAR
6. Lavra NAMAR

3. Volilna enota – Okolica

1. Ivan HUMAR
2. Hermina JAKOPIČ
3. Valter MALNIČ
4. Marija KOGOJ
5. Jože PARAVAN

Spoštovane občanke in občani!

Nova Slovenija – krščanski demokrati vam za kandidate na volitvah v občinski svet Občine Kanal ponujamo kombinacijo izkušenj in mladosti. Naši kandidati bodo delali med ljudmi in za ljudi. Delovanje na področju občine mora, kljub gospodarski krizi in krizi vrednot, ostati v interes vseh občanov in tako usmerjati razvoj občine za skupno dobro.

Kandidati N.Si se bomo v mandatu 2014 -2018 med drugim prizadevali:

- za kvalitetno vodooskrbo na območju celotne občine
- za perspektivo mladih v naši občini,
- za ureditev dnevnega centra za starejše občane,
- za nadaljnji razvoj projekta »starejši za starejše«,
- za spodbujanje samooskrbe naših občanov in s tem razvoj kmetijstva in ohranjanje poseljenosti podeželja.

Nova Slovenija – krščanski demokrati v Občini Kanal za **župana** podpiramo **g. Andreja Maffija**.

Spoštovane volilke in volilci!

Na volitvah 5.10.2014 izberite ljudi, ki bodo delovali odgovorno, mi vam ponujamo kandidatke in kandidate, ki so vredni vašega zaupanja.

Izberite kandidate Nove Slovenije – krščanski demokrati

N.Si

ODGOVOR ZA PRIHODNOST.

Spoštovane volivke in volivci,

LE SKUPAJ ZMAGUJEMO!

Za razvoj občine je zelo pomembno, da smo si volivci in kandidati za bodoče občinske svetnike pripravili skupno zastaviti cilje, ki jih bomo zagovarjali in za katere se bomo odločali v naslednjem štiriletnem obdobju v občinskem svetu.

V stranki SDS smo si zastavili naslednje cilje:

- **OBNOVO STAREGA MESTNEGA JEDRA KANALA;** Od Neptunovega vodnjaka, Staničevega spomenika, okolice župnijske cerkve, Kontrade, vključno s potjo in normalnim dostopom do reke Soče. Za navedeno investicijo je potrebno pridobiti sredstva iz evropskih strukturnih skladov za revitalizacijo kulturne dediščine. Z obnovo je potrebno pridobiti možnosti za razvoj turizma in nova delovna mesta.

- **NOVA DELOVNA MESTA;** Usposobitev industrijske obrtne cone ob tovarni Salonit Anhovo. Omogočiti dveletni brezplačen najem poslovnih prostorov v industrijski coni vsem, ki bodo tam odprli gospodarsko dejavnost.

- **DODATNE FINANČNE VZPODBUDE ZA TURISTIČNO DEJAVNOST;** Turizem naj postane prioriteta v razvoju gospodarskih dejavnosti, saj za to nudi pogoje naravna krajina občine Kanal ob Soči. Vzpodbude zainteresiranim posameznikom za pospešen razvoj kmečkega turizma, kolesarskega, pohodniškega, kulturnega in športnega turizma.

- **OSKRBO NA DOMU ZA STAREJŠE OSEBE;** ki ne želijo ali pa ne morejo v domsko oskrbo, v obliki raznovrstnih storitev, ki so potrebne starejšim ljudem. Pri tem je potrebno zaposlovati brezposelne osebe iz občine Kanal ob Soči.

- **IZBOLJŠANJE OSKRBE S PITNO VODO;**

- **IZBOLJŠANJE TRGOVINSKE PONUDBE VSEH POTROŠNIKOV V KANALU IN OKOLICI;** Trgovska ponudba v občinskem središču je v zadnjem obdobju padla pod nivo normalnih standardov in je za potrošnike nezadostna in ne dovolj kakovostna.

- **IZBOLJŠANJE UREJENOSTI OBČINSKEGA SREDIŠČA;** Kanal kot občinsko središče ni dovolj vzdrževan in sproti očiščen, zato je skrb za urejenost okolja potrebno izboljšati.

- **OHRANITEV NADSTANDARDOV V OTROŠKEM VARSTVU, OSNOVNEM IN SREDNJEM ŠOLSTVU TER PRI DELOVANJU DRUŠTEV V OBČINI;**

- **IZBOLJŠANJE STANDARDOV ZA VAROVANJE OKOLJA ZA OBČANE;** Pri dejavnosti družbe Salonit d. d. in povezanih družb je potrebno izvajati neodvisne meritve okoljevarstvenih vplivov, ki jih mora plačati lastnik, izvajati pa neodvisne strokovne institucije, ter o vplivih na ljudi in okolje sproti seznanjati prizadete prebivalce. Enako velja za minimalne vodostaje reke Soče, pri delovanju SENG-a.

Zaradi vsega navedenega na volitvah obkrožite kandidate stranke SDS. Zagovarjali bomo svoje cilje in se trudili, da vas ne razočarimo, kajti **LE SKUPAJ LAHKO ZMAGUJEMO!**

Milica Zimic, predsednica OO SDS KANAL

SDS

**KER ZNAMO,
HOČEMO IN ZMOREMO,
BOMO DELALI SKUPAJ Z LJUDMI,
IN ZA LJUDI.** Slovenska ljudska stranka

SLS

- pomoč mladim pri zaposlovanju
- pomoč mladim in socialno šibkim družinam s subvencijami plačil vrtcev, šolnin, prevozov, prehrane ...
- uvedba doma pridelanih proizvodov v vse javne zavode
- organiziranje podjetnikov za skupno nastopanje na trgu in s tem povečanje konkurenčnosti in odpiranje novih delovnih mest
- nadaljevanje oskrbe pomoči starejšim z oskrbo na domu
- nadaljevanje investicij v infrastrukturo (vodovodi, ceste ...) s črpanjem evropskih sredstev
- pomoč vsem, ki vlagajo v razvoj turizma in gospodarstva
- nadaljevanje spodbujanja športnih, kulturnih ... dejavnosti

1. VOLILNA ENOTA

1.
RADIVOJ
ČERNE

2.
MARUŠA
TINTA

3.
BRUNO
KONCUT

4.
ALENKA MAVRIČ
ČEFARIN

5.
ANDREJ
MAFFI

6.
MARTA
BITEŽNIK

2. VOLILNA ENOTA

1.
IVAN
KRIŽNIČ

2.
VANJA
COTIČ

3.
FRANCE
PIRIŠ

4.
INGRID
KRIŽNIČ

5.
KLEMEN
NANUT

6.
DRAGANA
ĐORĐIĆ

3. VOLILNA ENOTA

1.
BRUNO
COLAVINI

2.
DRAGICA
KOREN

3.
PETER
BREZAVŠČEK

4.
MIHAELA
BOŽIČ

5.
METODA
ROMARE

SLS

Odprimo prostor dobri ideji

Stranka DeSUS bo v volilni kampanji lokalnih volitev največ pozornosti namenila razvoju občine, starejšim, socialno šibkim in mladim. Seveda ne bo pozabila poudariti problematike zaposlovanja in izgradnje lokalne infrastrukture.

Kanalski območni odbor DeSUS, ki ga vodi Marko Bucik, je na zboru članov potrdil kandidturo sedemnajstih predlaganih kandidatov za občinske svetnike iz vseh treh volilnih enot Občine Kanal ob Soči in kandidata za župana Klemna Staniča. V zadnjem mandatu ima stranka iz svojih vrst kar tri občinske svetnike.

Kandidat za župana je **Klemen Stanič**

Kandidati za občinske svetnike so:

Volilna enota 1 Deskle:

Klemen Stanič,

Gorenje polje 31

Vanda Colja,

Črnce 3, Deskle

Jože Valentinčič,

Bevkova 29, Deskle

Majda Rejec,

Srebrničeva 9, Deskle

Jožef Velušček,

Ivana Gradnika 10, Plave

Dragica Markič,

Gorenje polje 27

Volilna enota 2 Kanal:

Marko Bucik,

Bodrež 5A, Kanal

Klelija Dolenc,

Gradnikova 1, Kanal

Franc Komac,

Grajska ulica 49, Kanal

Marija Wolhar,

Čargova 2A, Kanal

David Valentinčič,

Staničeva ulica 12, Kanal

Ksenija Mencin,

Staničeva ulica 5, Kanal

Volilna enota 2 Okolica:

Jožef Levpušček,

Avče 47C

Jožica Pavšič,

Kal nad Kanalom 118A

Anton Jerončič,

Kostanjevica 12

Milojka Markič,

Lig 23, Lig

Aleksander Štrukelj,

Levpa 92

Občinski odbor DeSUS Občine Kanal ob Soči

Kako pravilno glasovati

Redne volitve v občinske svete in volitve županov ter volitve v svete krajevnih skupnosti bodo 5. oktobra 2014. Volilo se bo na 19 voliščih, volišču za predčasno glasovanje ter volišču za glasovanje po pošti.

Občinska volilna komisija

Glasovanje na voliščih vodijo **volilni odbori**, ki tudi ugotavljajo izide glasovanja na voliščih.

Pri njihovem delu so lahko navzoči **zaupniki** kandidatov in list kandidatov. Ti spremljajo in nadzorujejo delo volilnega odbora ter opozarjajo na morebitne nepravilnosti. Zaupnik ne sme sam opraviti nobenega volilnega opravila za kandidata oziroma za listo ter ne sme motiti ali ovirati dela volilnega odbora. Lista kandidatov ima lahko **največ enega** zaupnika na volišču. Zaupnik se volilnemu odboru izkaže s potrdilom Občinske volilne komisije.

Glasovanje je lahko le osebno

Volivec glasuje osebno na volišču, pri katerem je vpisan v volilni imenik na dan rednih volitev 5. oktobra 2014. Volivci, ki so na dan glasovanja odsotni, lahko glasujejo **na volišču za predčasno glasovanje**. Predčasno glasovanje bo potekalo v **torek, 30. 9. 2014, v sredo, 1. 10. 2014, in v četrtek, 2. 10. 2014, v sejni sobi občine.**

Volišče bo odprto med 7.00 in 19.00 uro.

Volivci, ki se nameravajo udeležiti predčasnega glasovanja, morajo s seboj imeti osebni dokument, ki izkazuje njihovo identiteto, ter obvestilo o volišču, na katerem bi imeli pravico glasovati v nedeljo, 5. 10. 2014.

Osebe, ki so oskrbovanci domov za starejše in nimajo stalnega prebivališča v domu, ter volivci, ki so na zdravljenju v bolnišnicah ali zdraviliščih, lahko **glasujejo po pošti**.

Po pošti lahko glasujejo tudi osebe, ki so na dan glasovanja v zavodu za izvrševanje kazenskih sankcij.

Volivec, ki uveljavlja pravico glasovanja po pošti, mora najpozneje 10 (deset) dni pred dnem glasovanja, to je do vključno srede, 24. 9. 2014, poslati občinski volilni komisiji zahtevek za ta način glasovanja. V njem mora navesti svoje osebne podatke ter naslov, na katerega naj mu občinska volilna komisija pošlje volilno gradivo.

Volivci, ki se zaradi bolezni ne morejo osebno zglasiti na volišču, kjer so vpisani v volilni imenik, lahko glasujejo **pred volilnim odborom na svojem domu**, če to sporočijo občinski volilni komisiji najkasneje tri dni pred dnem glasovanja, **to je do srede, 1. 10. 2014. V zahtevku morajo navesti svoje osebne podatke.**

Če volišče, na katerem je volivec vpisan v volilni imenik, ni dostopno invalidu, lahko invalid sporoči, da želi glasovati na volišču, dostopnem za invalide. **Volivec, ki uveljavlja pravico glasovanja na volišču, dostopnem invalidu, mora najpozneje 3 (tri) dni pred dnem glasovanja, to je do srede, 1. 10. 2014, sporočiti občinski volilni komisiji svojo namero.** V zahtevku mora navesti svoje osebne podatke in identifikacijsko številko osebnega dokumenta. Občinska volilna komisija je v Sklepu o določitvi volišč za izvedbo rednih lokalnih volitev opredelila, katera volišča so dostopna invalidom.

GLASOVNICA

ZA VOLITVE ČLANOV OBČINSKEGA SVETA
NA REDNIH VOLITVAH 5. OKTOBRA 2014OBČINA KANAL OB SOČI
VOLILNA ENOTA ŠT.: X

NAVODILO: Glasuje se za eno listo in sicer tako, da se obkroži zaporedna številka liste kandidatov za katero se glasuje. Če želite dati posameznemu kandidatu z liste preferenčni glas, vpišete v za to določen prostor pri listi zaporedno številko kandidata z liste, ki mu dajete preferenčni glas.

Št.	Znak	Ime liste	Prostor za preferenčni glas
1.	Ⓒ	Politična stranka 1	
2.	β	Politična stranka 2	
3.	Ⓢ	Politična stranka 3	
4.	€	Politična stranka 4	
5.	Ω	Politična stranka 5	
6.	®	Politična stranka 6	

Nepravilno izpolnjena glasovnica

Vsaka glasovnica bo vsebovala navodila o
pravilnem načinu njenega izpolnjevanja:

- **Navodilo za izpolnjevanje glasovnice za volitve v občinski svet:** glasuje se za eno listo, in sicer tako, da se obkroži zaporedna številka pred listo kandidatov, za katero se glasuje. **Volivec obkroži samo eno številko pred imenom liste, v prostor ob imenu liste, ki je namenjen za preferenčni glas, pa**

lahko vpiše samo eno številko, in sicer zaporedno številko kandidata s te iste liste, kot jo ima kandidat na seznamu (na razglasu).

- **Navodilo za izpolnjevanje glasovnice za volitve za župana:** glasuje se samo za enega (1) kandidata. Za kandidata se glasuje tako, da se obkroži številko pred njegovim imenom in priimkom.

- **Navodilo za izpolnjevanje glasovnice za volitve v svete krajevnih skupnosti:** Volivec obkroži največ toliko zaporednih števil pred imeni kandidatov, kolikor članov sveta se voli (lahko pa jih manj).

Kako volimo župana?

Za župana je izvoljen kandidat, ki je dobil večino veljavnih glasov.

Če v prvem krogu ni zmagovalca, se v drugem krogu glasuje med dvema kandidatom, ki sta v prvem krogu dobila največ glasov. Morebitne volitve županov v drugem krogu bodo predvidoma 19. oktobra 2014.

Kako volimo v občinski svet?

Občinski svet občine Kanal ob Soči je sestavljen iz 17 svetnikov. Za volitve v občinske svete je so v občini oblikovane 3 volilne enote: prva pokriva območje KS Anhovo-Deskle (6 svetnikov), druga pokriva območje KS Kanal (6 svetnikov), tretja pa pokriva okolico, ki obsega območja ostalih KS

GLASOVNICA

ZA VOLITVE ČLANOV OBČINSKEGA SVETA
NA REDNIH VOLITVAH 5. OKTOBRA 2014OBČINA KANAL OB SOČI
VOLILNA ENOTA ŠT.: X

NAVODILO: Glasuje se za eno listo in sicer tako, da se obkroži zaporedna številka liste kandidatov za katero se glasuje. Če želite dati posameznemu kandidatu z liste preferenčni glas, vpišete v za to določen prostor pri listi zaporedno številko kandidata z liste, ki mu dajete preferenčni glas.

Št.	Znak	Ime liste	Prostor za preferenčni glas
1.	Ⓒ	Politična stranka 1	
2.	β	Politična stranka 2	
3.	Ⓢ	Politična stranka 3	2
4.	€	Politična stranka 4	
5.	Ω	Politična stranka 5	
6.	®	Politična stranka 6	

Pravilno izpolnjena glasovnica

(5 svetnikov). Člane občinskega sveta se voli po proporcionalnem sistemu.

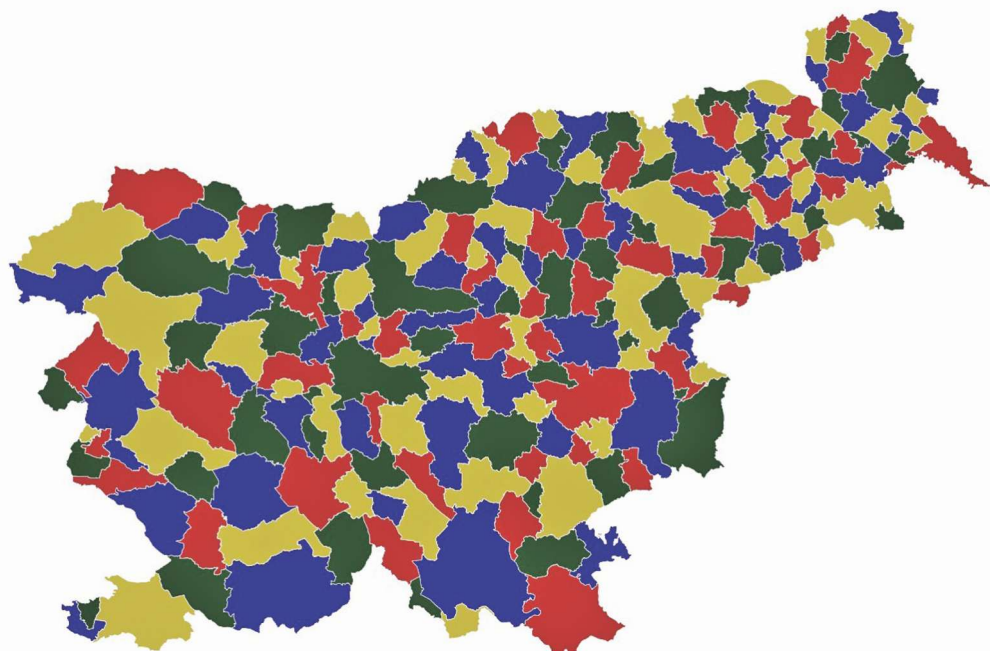
Za občinski svet se volijo liste kandidatov.

Posameznik lahko **odda glas samo za eno listo kandidatov**, pri čemer lahko **na listi podeli enemu kandidatu preferenčni glas** (vsak volivec lahko odda en preferenčni glas).

Lokalna samouprava – kaj to je?

Kako in od kdaj občine delujejo, kdo jih vodi, kako se financirajo, kako se zadolžujejo in koliko nas stanejo.

Nataša Bucik Ozebek

Osnovna celica lokalne samouprave je občina, ki povezuje ljudi na določenem geografsko, zgodovinsko ali kako drugače utemeljenem območju. Občine se nato povezujejo v širšo lokalno samoupravo - regije ali v pokrajine, ki pa jih v Sloveniji še nimamo. Nekatere občine zaradi nižanja stroškov ustanavljajo tudi medobčinske uprave. Bistvo lokalne samouprave je decentralizacija oblasti in prenos dela državnih

nalog na občinsko – lokalno raven. Nalog občin je seveda vedno več, denarja zanje pa vse manj.

Prva občina leta 1849

Na našem območju je bila lokalna samouprava uvedena že sredi prejšnjega stoletja z avstrijskim začasnim zakonom o občinah, ki ga je podpisal cesar leta 1849, tik po marčni revoluciji iz leta 1848. Prva občinska zastopstva so bila na podlagi

tega zakona na Kranjskem izvoljena leta 1850. Zakonodaja o lokalni samoupravi se je nato še celo stoletje pogosto spreminjala. Vse do leta 1955, ko je bil uveden komunalni sistem, ki je lokalno samoupravo odpravil, število občin pa se je drastično zmanjšalo. Prvič smo v samostojni Sloveniji v organe občin volili decembra 1994.

Iz 62 na 212 občin

Ob osamosvojitvi smo imeli v Sloveniji zgolj 62 občin. Ta številka je leta 1994 narasla na 147 občin, leta 1998 na 192, leta 2002 še za eno. Nov val ustanavljanja občin je prišel po letu 2006, ko se je število občin povzpelo na 210, od takrat pa sta po nekaj zakonodajnih zapletih nastali še dve, Mirna in Ankaran - pri čemer je občino Ankaran ustanovilo ustavno sodišče. Ankarančani bodo tako na teh volitvah prvič volili občinsko vodstvo.

Najmanj 5000 prebivalcev ...

... mora imeti navadna občina, obstajajo pa izjeme iz različnih razlogov: geografskih, obmejnih, narodnostnih, zgodovinskih, gospodarskih. Mestna občina mora imeti najmanj 20000 prebivalcev in najmanj 15000 delovnih mest. Vsaka občina mora imeti tri organe: občinski svet, ki ga sestavljajo izvoljeni svetniki, župana in nadzorni odbor.

Večino odločitev v občini sprejemajo svetniki na občinskem svetu, občani pa lahko o nekaterih stvareh odločajo tudi neposredno: na zborih občanov, lokalnih referendumih in v ljudski iniciativi.

Naloge občin:

- upravljajo občinsko premoženje;
- omogočajo pogoje za gospodarski razvoj občine in opravljajo naloge s področja gostinstva, turizma in kmetijstva;
- načrtujejo prostorski razvoj;
- ustvarjajo pogoje za gradnjo stanovanj in skrbijo za povečanje najemnega socialnega sklada stanovanj;
- v okviru svojih pristojnosti urejajo, upravljajo in skrbijo za lokalne javne službe;
- pospešujejo službe socialnega skrbstva, za predšolsko varstvo, osnovno varstvo otroka in družine, za socialno ogrožene, invalide in ostarele;
- skrbijo za varstvo okolja, za zbiranje in odlaganje odpadkov;
- urejajo in vzdržujejo vodovodne in energetske komunalne objekte;
- ustvarjajo pogoje za izobraževanje odraslih;
- pospešujejo vzgojno izobraževalno, informacijsko dokumentacijsko, društveno in drugo dejavnost na svojem območju;
- pospešujejo razvoj športa in rekreacije;
- pospešujejo kulturnoumetniško ustvarjalnost, omogočajo dostopnost do kulturnih programov, zagotavljajo splošnoizobraževalno knjižnično dejavnost ter v skladu z zakonom skrbijo za kulturno dediščino;
- gradijo, vzdržujejo in urejajo lokalne javne ceste, javne poti, rekreacijske in druge javne površine, urejajo promet v občini ter opravljajo naloge občinskega redarstva;
- opravljajo nadzorstvo nad krajevnimi prireditvami;
- organizirajo komunalno-redarstveno službo in skrbijo za red v občini;
- skrbijo za požarno varnost in organizirajo reševalno pomoč;
- organizirajo pomoč in reševanje za primere elementarnih in drugih nesreč;
- lahko podeljujejo denarne pomoči in simbolične nagrade ob posebnih priložnostih ali obletnicah občanov;
- organizirajo opravljanje pokopališke in pogrebne službe;
- določajo prekrške in denarne kazni za prekrške, s katerimi se kršijo predpisi občine in opravljajo inšpekcijsko nadzorstvo nad izvajanjem občinskih predpisov;
- sprejemajo statut občine in druge splošne akte, organizirajo občinsko upravo in urejajo druge lokalne zadeve javnega pomena.

Financiranje občin

Občine v Sloveniji se financirajo na podlagi zakona o financiranju občin. Večina denarja se v občinski proračun po zapletenem ključu steče na račun davkov. Občinski proračun se tako polni s prihodki od davka na premoženje, na nepremičnine in prometa z njimi, na dediščine in darila, pa tudi davka na dobitke od klasičnih iger na srečo. Občine v proračun dobijo 54 odstotkov dohodnine, ki so jo v predpreteklem letu plačali njihovi občani, pa globe in kazni, ki so jih ti zagrešili.

Financirajo se tudi z oddajo ali prodajo lastnega premoženja (zemljišč, stavb) – dokler ga seveda imajo. Na razpisih uspešne občine si del proračuna napolnijo tudi z evropskimi sredstvi. Občinam, ki zaradi slabše gospodarske razvitosti ne morejo v celoti zagotoviti izvajanja z zakonom določenih nalog, pa potrebna dodatna sredstva zagotovi država. Vse več se jih skozi leto prebija tudi z zadolževanjem.

2 milijardi evrov ...

... so lani znašali proračuni vseh slovenskih občin. Na koncu leta so zabeležile 22 milijonov evrov primanjkljaja in imele za 840 milijonov evrov dolgov. Za primerjavo: proračun občine Kanal ob Soči je lani znašal 6,6 milijona evrov, porabila je nekaj tisoč evrov več in tako leto končala s 66.000 evri proračunskega primanjkljaja. Občina se to leto ni zadolžila. Slabo tretjino sredstev iz proračuna je namenila za delovanje občinske uprave, društvom in nepridobitnim organizacijam je razdelila desetino proračuna, za delovanje javnih zavodov (šole, vrtci) je porabila 1,2 milijona evrov ali petino proračuna, za investicije pa 1,7 milijona evrov ali četrtno proračuna.

410 evrov ...

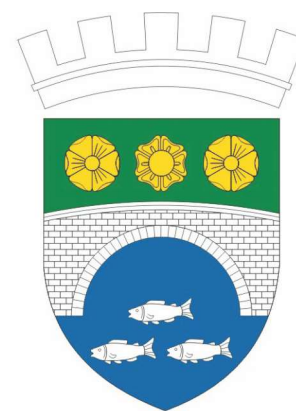
... je povprečju zadolžen vsak občan v Sloveniji, kar je skorajda dvakrat več kot leta 2008. 11 občin v Sloveniji je preveč zadolženih. Že zadnjih nekaj let je glede na število prebivalcev najbolj zadolžena slovenska občina Gornji Petrovci, vsak njen občan je dolžan kar 1.740 evrov.

3377 občinskih svetnikov ...

... so imele po podatkih Računskega sodišča vse občine konec decembra 2010, po zadnjih vseslovenskih lokalnih volitvah.

17 občinskih svetnikov ...

... ima občina Kanal ob Soči. Število članov občinskega sveta se določi glede na število prebivalcev v občini. Ker ima občina Kanal ob Soči nekaj več kot 5000 prebivalcev, ji pripada 17 občinskih svetnikov, voli pa se jih po proporcionalnem sistemu. Za člana občinskega sveta lahko kandidira vsak občan s stalnim prebivališčem v občini, ki na dan volitev dopolni 18 let. Pri proporcionalnem sistemu se glasuje o listah kandidatov v volilni enoti. Vsaka politična stranka v občini lahko določi po eno listo kandidatov v vsaki volilni enoti, listo lahko predlaga tudi skupina volilcev iz volilne enote, a mora za to zbrati podpise najmanj odstotka volivcev v volilni enoti, ki so glasovali na zadnjih rednih volitvah v občinski svet, vendar ne manj kot 15 in ne več kot 1000 podpisov. V Kanalu je bilo denimo letos za listo v volilni

OBČINA KANAL OB SOČI

enoti 2, na območju KS Kanal, potrebno zbrati nekaj več kot 100 podpisov. Volivec lahko glasuje samo za eno listo kandidatov, če mu je kateri izmed njih posebej ljub, mu lahko odda preferenčni glas. Redne volitve v občinske svete se opravijo vsako četrto leto. Predčasne volitve v občinske svete se opravijo, če se občinski svet razpusti pred potekom štiriletnega mandata. Predčasne volitve se opravijo tudi, če hkrati odstopi večina članov občinskega sveta.

1 župan ...

... na vsako občino. Župan predstavlja in zastopa občino. Predlaga ga lahko politična stranka ali skupina volilcev, kar ponavadi pomeni, da kandidira kot neodvisni kandidat. V tem primeru mora dobiti dovoljšnjo podporo občanov – pred volitvami mora zbrati dovoljšnje število podpisov; najmanj dva odstotka od števila volivcev v občini, ki so glasovali v prvem krogu na zadnjih rednih volitvah za župana. Izvoljeni župan lahko funkcijo opravlja poklicno (v tem primeru mu pripada polna plača) ali pa še naprej hkrati opravlja tudi svoj osnovni poklic in kot nepoklicni župan dobiva samo polovico plače, ki bi mu sicer pripadala.

Najmanj 40 % žensk

Zakon po novem določa, da mora biti na kandidatnih listah strank vsaj 40 odstotkov žensk. Na prvi polovici kandidatne liste pa morajo biti kandidati razporejeni izmenično po spolu, sicer lista ni veljavna.

5 milijonov evrov ...

... bodo občine skupaj stale letošnje lokalne volitve. Stroške za izvedbo lokalnih volitev krijejo občine. Po izračunih notranjega ministrstva bo skupni strošek tokrat znašal okoli 5,19 milijona evrov.

Viri in podatki:

Stane Vlaj: Lokalna samouprava na slovenskem;
Služba vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko;
Ministrstvo za finance;
Ministrstvo za notranje zadeve;
Zakon o lokalni samoupravi;
Zakon o lokalnih volitvah;
http://sl.wikipedia.org/wiki/Lokalna_samouprava;
Občina Kanal ob Soči;
Računsko sodišče

Mladi na planinskem taboru

Mladinski odsek Planinskega društva Valentin Stanič Kanal je od 4. do 6. julija 2014 organiziral planinski tabor pri Krnskih jezerih.

Katja Žagar, načelnica mladinskega odseka, foto: PD Valentin Stanič

Še julija so doživeli snežne radosti

Te so bile za fante in dekleta posebne radosti, poletje na snegu. Sami so o tem rekli, da tega še niso doživeli. Super.

Ob jezeru smo se učili orientirati z zemljevidom in kompasom, spregovorili o življenju v jezeru ter o vrhovih okrog jezera. Pot smo nadaljevali na drugo stran jezera in si tam ogledali in spoznali življenje v gorah, o rastlinah in živalih. Isti dan v popoldanskem času smo se sprehodili do Planine na polju in si vzeli čas, čas zase, tudi to mora biti, da vsak zadiha svoj zrak v gorah in začuti gore, tako kot jih je potrebno, da se

V petek smo zgodaj zjutraj odrinili iz Lepene proti koči pri Krnskih jezerih. Ob prihodu smo se namestili v sobe, se okrepčali, se spočili, popoldne pa odšli do Dupeljske planine in tam v naravi spregovorili o planinski opremljenosti ter njeni uporabi, ponovili vse o pravilni pripravi na turo, o vozlih, varovanju gorske narave.

Dan smo zaključili s filmom o orientaciji in tombolo ter zadovoljni odšli spat. Naslednje jutro smo po jutranji telovadbi in zajtrku odšli proti Krnskemu jezeru, med potjo pa okusili še poletne snežne radosti.

umiri, v njih počne in se počuti kot sam hoče, po svoje. In naužili smo se te energije.

Ob povratku smo si ogledali filmček o rastlinstvu in živalstvu v gorah, pa tudi film o preživetju v naravi. Bili so navdušeni nad videnim... Zvečer smo ponovili veselo igro, tombolo, potem pa so sami nadaljevali z igro osel :-)) hehe. V nedeljo zjutraj smo se zopet jutranje malce razgibali in se odpravili pod Veliko babo, tam preverili naše znanje prve pomoči in ukrepov ob poškodbah v gorah. Bila sem nadvse presenečena nad njihovim znanjem in seveda

zanimanjem, pravi užitek mi je bilo delati z njimi, res so krasni.

Ponovno smo se spustili v dolino in pogledali še Dupeljsko jezerce, ki nas je ravno tako očaralo s svojo ljubko lepoto. Ob jezercu nas je najprej za dobrodošlico ustrašil mali gadek, ki se je prav tako tudi sam prestrašen hitel skriti po skalo, radovedna krastača je ves čas lezla iz vode in nas opazovala, nato pa elegantno plavala in nam delala hladno vodne skomine v vročini, paglavčki so begali sem ter tja... in seveda, okrog nas se je bohotil ogromen botanični vrt s planinskim, raznovrstnim cvetjem.

Po vsem tem lahko za zaključek samo rečem, da smo skupaj preživeli tri krasne, nepozabne in poučne dneve. Fantje in dekleta si zaslužijo vse pohvale, bili so zelo disciplinirani in zainteresirani, z eno besedo - pravi planinci!

Planinski tabor mladinskega odseka

Srečanje s planinci Nediških dolin

Utrjevanje prijateljstev na čezmejnih planinskih poteh

Marija Marinič, foto: Simon Princič

Skupno srečanje v Domu pod Ježo

Člani Planinskega društva Valentin Stanič Kanal smo se 15. avgusta v velikem številu srečali s planinci iz planinskih društev C. A. I. Nediških dolin. Kanalski planinci smo jim šli naproti od našega doma pod Ježo do vasi Breg v Italiji. Skupaj s planinskimi prijatelji ali »nostri amiki iz Nediških dolin« smo se vrnili preko bivšega mejnega prehoda Solarji čez Bukovo Ježo na Ježo

in nato do Doma pod Ježo. Italijanske planince je vodil gospod **Antonio De Toni**, ki je ves čas pohoda razlagal zgodovino teh krajev in dogodkov na Kolovratu med prvo svetovno vojno in razvoj sodelovanja med prebivalci na obeh straneh meje. Vreme nam je bilo naklonjeno vse do prihoda v Dom. Nismo se še posedli, ko se je zunaj vlila ploha. Skrbnik doma je pripravil pogostitev, članice domačega društva pa več vrst peciva. Kasneje se nam je pridružil tudi predsednik društva Monte Nero - **Civiale Massimiliano Miani**.

Čas v prijetnem druženju in ob zvokih harmonike je kar prehitro minil in naši zamejski prijatelji so se poslovili.

Obljubili smo si ponovno snidenje, in sicer na Matajurju 7. septembra.

Člani domačega društva pa smo nadaljevali druženje in kovali načrte, kako bomo v prihodnje skrbeli za utrjevanje novih vezi in sodelovanje med društvi.

Dejavni gasilci

Za PGD Kanal je pestro delovno, tekmovalno in izobraževalno poletje.

Tekst in foto: Danijel Markič

Prvi posredovalci

V Prostovoljnem gasilskem društvu Kanal skrbimo za širok spekter znanja naših članov. Prvič smo pridobili prve posredovalce (ang. "first responder") sredi lanskega decembra, nato so diplomu oz. licenco o uspešno opravljenem tečaju za prve posredovalce konec meseca marca prejeli trije člani našega društva, zaradi velikega zanimanja in želje nekaterih članov našega društva pa smo tečaj organizirali tudi poleti. Zaključni izpit je uspešno opravilo trinajst ljudi in tako imamo sedaj med kanalskimi gasilci že šestnajst ljudi s tem nazivom. **In še pomembno opozorilo:** Če boste avtomatski defibrilator uporabili, vas prosimo, da ga vrnete in o uporabi obvestite na GSM številko 041-646-705 (Boris Čufer), da se ga ponovno pripravi, saj so elektrode in torbica »Ready kit« (maska, rokavice...) za enkratno uporabo.

Novi gasilci

PGD Kanal je letos pridobilo osem novih gasilcev, od tega kar sedem članic nežnejšega spola. Tečajniki našega društva so uspešno opravili nadaljevalni tečaj za gasilca, ki je pogoj za aktivno sodelovanje v operativni družbi. Namen tečaja je usposobiti prostovoljne gasilce za opravljanje operativnih nalog - gašenje in reševanje v primeru požarov, naravnih in drugih nesreč.

Državno gasilsko tekmovanje Ormož 2014

PGD Kanal se je maja udeležilo državnega gasilskega tekmovanja za memorial Matevža Haceta v Ormožu. Skupaj se je državnega tekmovanja udeležilo kar 226 enot, naše društvo pa sta zastopali dve enoti mlajših članov in članic A. Članske enote so nastopile v mokri taktični vaji z motorno brizgalno, v razvrščanju (korakanje enote) in reševanju vprašanj iz teoretičnega znanja. Konkurenca na tekmovanju je bila zelo močna. Še najboljše so se odrezale članice A, ki so dosegle 19. mesto, člani pa 31. mesto.

Gasilska mladinska orientacija 2014

Občinska gasilska orientacija za gasilsko mladino je letos potekala na območju PGD Kostanjevica na Krasu. Tekmovanje se je odvijalo v soboto, 7. junija 2014. Letošnjega tekmovanja se je udeležilo rekordno število 32 ekip iz šestih društev. PGD Kanal je prispevalo osem ekip, in sicer tri pionirske, štiri mladinske in eno ekipo pripravnikov. Vse naše ekipe so se zelo dobro odrezale in kar je še najpomembnejše: z vajami so opravile skoraj brez kazenskih točk. Dobri rezultati so odraz dobrega dela z mladino in to nas spodbuja k nadaljnjemu delu z gasilsko mladino.

Regijska vaja na Soči 2014

V soboto, 14. junija 2014, se je zgodaj zjutraj v Plavah zgodila prometna nesreča, v kateri sta bili udeleženi dve vozili.

O dogodku smo bili obveščeni ob 9. uri zjutraj. Iz regijskega centra za obveščanje smo prejeli obvestilo, da sta trčili osebno in tovorno vozilo, da je ena oseba padla v reko Sočo in da je na Soči viden madež.

Seveda je bila to le vaja - "Izlizte nevarne snovi Soča 2014". Organizatorja vaje sta bila Uprava RS za zaščito in reševanje, izpostava Nova Gorica ter JZGRD Nova Gorica. PGD Kanal pa je bilo edino sodelujoče gasilsko društvo iz naše občine.

Naša naloga v tej vaji je bila požarno varovati kraj nesreče, pomagati pri iznosu ponesrečencev, pripraviti in izvesti dekontaminacijo gasilcev in postaviti prvi lovni jezik na reki Soči. V vaji smo sodelovali s tremi gasilskimi vozili in čolnom ter s 25 gasilci.

Nadaljevalni tečaj za gasilca je opravilo osem članov – sedanjih novih gasilcev

Zaključek domovanja šolarjev v PGD Kanal

Ob zaključku pouka konec junija se je končalo tudi "domovanje" šolarjev, ki so začasno gostovali v prostorih gasilskega doma PGD Kanal. V zgornjih prostorih gasilskega doma sta bili namreč v preteklem šolskem letu prirejene dve učilnici za učence 2. A in 3 A razreda, ki so pri nas gostovali zaradi prostorske stiske šole ob obnovi in dogradnji vrtca pri OŠ Kanal.

Gasilski mladinski tabor na Kambreškem

PGD Kanal je za svoj gasilski podmladek po enoletnem premoru ponovno organiziralo tabor gasilske mladine. Potekal je med 24. in 28. junijem v veteranskem domu na Kambreškem. Tabora se je udeležilo petnajst otrok, starih od sedem do šestnajst let. Poleg njih pa še sedem mentorjev in spremljevalcev. Med taborjenjem so nas nato obiskali še trije člani društva. Otrokom smo prikazali, kako se gasi goreča ponev. Preizkusili so se lahko v vezanju vozlov in navezavi orodij z vrvmi. Prav tako smo jim prikazali osnove prve pomoči in delo z vozili GCGP-1 in GVGP-2. Mladi so se lahko preizkusili

v oblačenju in nošenju gasilske opreme, se preizkusili v simulaciji vodenja in izvajanja intervencije ter izdelali nosila iz materialov, ki jih dobimo v naravi. Z otroki smo se odpravili tudi na lažji 10-kilometrski pohod. Otroci so se na poti v gozdu preizkušali v določanju nebesnih smeri s pomočjo kompasa. Namen tabora je, da se mladi na športen, zabaven ter izobraževalen način družijo z drugimi sovrstniki ter odnesejo marsikaj koristnega s področja gasilstva.

Obnova strehe gasilskega doma

PGD Kanal je zaključilo še z eno izmed nalog, ki si jo je zadalo: zamenjavo stare azbestne kritine strehe gasilskega doma. Dosedanja kritina je zdržala devetindvajset let, to je od kar so leta 1985 zgradili sedanji gasilski dom. Zamenjava kritine je bila nujno potrebna, saj je ob močnejših nalivih na nekaterih koncih že puščalo v notranjost objekta.

Dela so se začela 2. julija in zaključila 18. julija. Upajmo, da bo streha služila vsaj toliko, kot je dosedanja.

Podelitev priznanj v Gasilski mladinski orientaciji

Šolarji so se vrnili v šolske klopi

1. septembra je v osnovnih šolah v Kanalu, v podružnični šoli v Kalu in v Desklah prvič prestopilo šolski prag 57 prvošolčkov.

Irena Hočevnar Križnič, foto: Arhiv OŠ Kanal in OŠ Deskle

"Hura, postali smo šolarji!" vzklikajo prvošolčki v Kanalu

S starim šolskim letom se je od osnovne šole poslovila doslej ena manjših generacij, v Kanalu je bilo lani v devetem razredu 23, v Desklah pa 13 učenek in učencev. V novem šolskem letu 2014/2015 pa je v osnovnih šolah v Kanalu, v podružnični šoli v Kalu in v Desklah prvič prestopilo šolski prag 57 prvošolčkov. Že ob koncu šolskega leta so se v popolnoma prenovljeni in dozidan vrtec v Kanalu preselili malčki, ki so lani gostovali v prostorih OŠ, energetske izboljšave so poleti izvedli tudi v vrtcu v Desklah. OŠ Deskle obiskuje v letošnjem šolskem letu v 9 oddelkih 157 učencev, kar je 12 več kot v preteklem letu. Pričakujejo, da se bo v naslednjih letih vpis nekoliko povečal, saj obiskuje 7. in 8. razred manj otrok, kot jih bo predvidoma vpisanih v šolskih letih 2016/17 in 2017/18. Medtem ko v Desklah nekaj let ne pričakujejo zmanjševanja števila osnovnošolcev, statistični podatki za šolski okoliš OŠ Kanal ne napovedujejo »dobrega«.

Baby boom le trenuten?

V vrtcu v Kanalu se število otrok kljub tako opevanemu

»baby boomu« ni povečalo, v Kalu se je celo zmanjšalo. Novorojenčkov se je v letih 2007, 2008 in 2009 rodilo sicer nekaj več, a nato je število rojstev z enako hitrostjo spet upadlo. Tako je v letih 2012 in 2013 ponovno pristalo na številki 25. Tudi če vsi otroci ostanejo v Kanalu, bodo po treh generacijah ponovno v šolo vpisali samo en oddenek prvošolcev. Žal dolgoletne izkušnje kažejo, da je osip med številom rojstev in številom prvošolcev med 1 in 3 %, tako bo po vsej verjetnosti še nekaj časa na OŠ minimalno število učencev. Letos jih šolo obiskuje v 14 oddelkih 255 otrok, prvošolčkov je v Kanalu 27, v podružnični šoli Kal pa jih je 5. V Kanalu povečujejo obseg dela – povečana je kvadratura in s tem čistilne površine, v 4. razredu uvajajo neobvezne izbirne predmete in med prvimi slovenskimi šolami v 2. razredu prvi tuji jezik. Kljub temu morajo skladno z zakonodajo zmanjšati število zaposlenih za 1 % na letni ravni. Spomladi so finančnemu načrtu prilagodili tudi kadrovski načrt. Po manjših zamenjavah v kolektivu in po mnogih

usklajevanjih in dogovarjanjih je kolektiv ostal polnoštevilčen, s tem da se je kar trem delavkam zmanjšal delež delovnega časa na 75%. V Desklah bodo zaradi spremenjene zakonodaje učitelji bolj obremenjeni in bi po besedah ravnateljke **Vojka Simčiča** zaposlili še koga, če bi jim bilo dovoljeno.

Največje naložbe v vrtec

Največji pridobitvi na ravni

obeh institucij sta posodobitvi vrtcev. V Desklah so poleti izboljšali izolacijo fasade, zamenjali okna, sanirali strehe, zamenjali razsvetljavo in prezračevanje vrtca. V atriju oddelka, kjer domujejo mlajši otroci, so uredili podlago. Zahvaljujejo se krajanom, društvom in različnim skupinam, ki so omogočili selitev opreme. Zahvala tudi podjetju Salonit Anhovo, ki jim je zagotovilo varno shrambo opreme. Tako ima sedaj 73 otrok, kolikor jih je trenutno v vrtcu, veliko boljše pogoje za bivanje. V Kanalu je vrtec v lanskem šolskem letu dobil povsem novo podobo. Malčki in vzgojiteljice so se po enoletnem bivanju v prostorih šole preselili v dozidan in obnoven novopremljen vrtec z manjšo športno dvorano. Največja investicija v občini v lanskem letu je bila kljub začetnim zapletom z izborom izvajalca in nedoslednostih pri rokih pred poletjem dokončana. Občina je tik pred koncem šolskega leta pridobila vsa dovoljenja za obratovanje vrtca, prostovoljci pa so pomagali pri selitvi, za kar se jim na šoli iskreno zahvaljujejo.

Uspešni učenci

V Desklah in v Kanalu so ponosni tudi na uspehe svojih učencev. Deskljani uspešno delujejo na glasbenem področju, zanje najpomembnejši dogodek v preteklem letu je bilo praznovanje 50-letnice delovanja šole, ki so ga obeležili v oktobru, sodelujejo pa tudi na raznih krajevnih dogodkih. V Kanalu so lansko šolsko leto zaključili zelo uspešno, še posebej so se učno izkazali devetošolci. 148 učencev je doseglo slovensko bralno značko, 10 zlato, uspešni so bili na tekmovanjih iz znanja in na športnih tekmovanjih, zlasti v odbojki. Kanalsko osnovno šolo bo naslednjih pet let vodila dosedanja ravnateljica **Milka Zimic**, ki je med tremi prijavljenimi kandidati na razpisu za ravnatelja dosegla 100 % podporo v kolektivu. Ob začetku novega mandata je veliko podporo v lokalnem okolju ocenila z besedami: »Izredno lepo je, če veš, da ti okolje zaupa. S podporo nekomu izrazimo tudi lastno zavezo do skupnih ciljev. Zavedam se moči socialnega okolja in sinergije, ki jo to okolje lahko ustvarja. Hkrati se zavedam, kako malo je potrebno, da ta sinergija lahko splahni. Sama sem prepričana, da je izjemen vzvod uspeha vzor – delo, natančnost, točnost, pa tudi realnost pri planiranju, s kančkom drznosti. Malček me je strah, da ne bom uspela uresničiti vseh pričakovanj, ki čutim, da so do mene visoka. Tu pa nastopi moja vera v dvostransko relacijo zaupanja in računam na skupno delovanje.«

Prvi šolski dan v Desklah še s starši

V Kalu bo letos pet prvošolčkov

"Matura je le en korak v življenju"

Jan Križnič iz Gorenje vasi je letošnji zlati maturant. Na maturi, ki jo je opravljal na Škofijski gimnaziji v Vipavi, je zbral 30 točk, najbolje se je odrezal pri kemiji in fiziki.

Nataša Bucik Ozebek, foto: Osebni arhiv

Jan je z rezultatom res zadovoljen. A to ni njegov prvi uspeh. Vsa leta je šolo zaključil z odličnim uspehom, na tekmovanjih pobiral najrazličnejše nagrade, lani pa se je vpisal tudi med najboljše mlade talente. Skupaj s sošolcem sta se namreč pri raziskovanju pitagorejskih trojic po robu postavila uglednemu angleškemu doktorju matematike in dokazala, da se je slednji nekoliko zmotil. Rad igra tudi na kitaro, nogomet, poje v zborih in se druži s prijatelji.

Iskreno: te je med pisanjem mature kaj zmedlo ali si suvereno opravil od začetka do konca?

Po končanem pisanju sem imel dober občutek, vedel sem, da bom dosegel solidno oceno, me je pa vseeno presenetil rezultat, predvsem pri angleščini, sam sem tam pričakoval slabše točke. Pisal sem sproščeno, ker sem vedel, da so mi vaje za maturo že pred pisanjem šle dobro.

Zlati maturanti priprave ponavadi opisujejo z besedami odrekkanje, trud, žrtve – tudi sam to sprejemaš kot eno zelo naporno obdobje in "žrtvovanje"?

Ni tako težko, če prineseš s sabo znanje iz prejšnjih letnikov in osnovne šole in ga samo nadgradiš. Res sem se količinsko učil nekaj več kot prejšnja leta, vikendi so bili bolj študijski, imam pa to srečo, da ne čutim odpora do predmetov, ki sem jih pisal, in učiti se zanimivo snov ni težko.

Srednja šola in dijaški dom v Vipavi – s kakšnimi spomini ju zapuščas?

Spomini so lepi, predvsem zaradi vrstnikov. Tako s cimroma kot s sošolci smo se odlično razumeli, si pomagali pri študiju z zapiski in s skupnim učenjem. Skupaj smo komentirali knjige, reševali vaje in takšno učenje doprineše vsem, pa še prijetneje je. Tudi profesorji so se potrudili za maturo, nam priskrbeli gradivo in bili pripravljeni na dodatno pomoč.

Zanima te znanost in naravoslovje – je s tem

povezana tudi tvoja izbira študija?

Tako je, čeprav sem se dolgo odločal o programu, na katerega bi se vpisal, sem že od začetka srednje šole vedel, da se bom usmeril v naravoslovne vede. Zanimalo me je več področij, najtežje se je bilo omejiti. Na koncu sem izbral medicino, ki je nekakšno zlitje kemije fizike, biologije... Je zelo široko področje, tako da me še čaka nadaljnja specializacija, zaenkrat se mi zdi zanimivo področje radiologije, a med študijem si seveda lahko še premislim.

Kako se je bilo pri raziskovalni nalogi iz matematike postaviti po robu priznanemu britanskemu doktorju?

Lansko leto sva s sošolcem Rokom Miklavčičem, ki je tudi zlati maturant, izdelala raziskovalno nalogo iz matematike z naslovom Množenje in razstavljanje pitagorejskih trojic, vrh katere je bil, da sva ob pomoči mentorja Alojza Grahorja dokazala napako v knjigi britanskega doktorja matematike Iana Bryda. Ni se ravno zmotil, je pa bil preveč površen v svojih sklepih in tako sva ga lahko "popravila".

Tvoj pogled na prihodnost mladih v Sloveniji: imate tukaj prihodnost ali boste odšli iskati boljših pogojev po svetu?

Sam si res zelo želim ostati v Sloveniji, če bo mogoče na Primorskem. Res upam, da bom zaposlitev našel blizu, vem pa, da veliko mojih vrstnikov, ki jih poznam, že razmišlja o odhodu v tujino, kjer vidijo boljše možnosti za kariero. Ne da bi res želeli zapustiti Slovenijo, a menijo, da bodo v tujini pogoji za življenje stabilnejši in zaposlitev dostopnejša.

Je kitara za sprostitve ali za poživitev?

Kitara je res super inštrument, prenosna, takoj pripravljena in za vse vrste glasbe. Letos je sicer imela malo pavze. Pred maturo sem igral manj, zgolj za odmor in pri zboru, a mislim da sem sedaj že nadoknadil.

Jan Križnič

Je naziv zlatega maturanta tudi garancija za zlato prihodnost?

Vsekakor prinese veliko dobrega, zagotovljen vpis na faks, boljše reference za študentski dom, točke za štipendijo in tudi občinsko denarno nagrado. Tudi volja do nadaljnjega študija je večja, ko dosedanje učenje obrodi rezultate. Je pa matura le en korak, do sedaj mi je šlo v redu, a treba bo še veliko truda, da končam študij, potem pa se šele začne iskanje dela...

Prihodnost ni nikoli zagotovljena, ampak dokler imaš voljo za delo, lahko gledaš nanjo bolj optimistično.

Tehniški dan kanalskih petošolcev

Tekst in foto: OŠ Kanal

Petošolci OŠ Kanal so v Klubu keramikov v Kanalu spoznavali, kako iz gline nastanejo zanimive umetnine.

"V torek, 13. maja, smo imeli tehniški dan, spoznavali smo lončarstvo. Razdelili smo se v tri skupine. V prvi delavnici smo se pogovarjali o lončarstvu in si ogledali film. V drugi smo izdelali posodo iz glinenih polžkov, v tretji pa izdelek na vretenu. O lončarstvu sem izvedel veliko novega. Pri delu sem bil obložen v dolgo očetovo oblačilo. Oba izdelka sta mi uspela. Najbolj všeč mi je bilo delati posodo na vretenu. To je bilo zame nekaj novega. Takrat nas je učiteljica tudi fotografirala. Tehniški dan mi je bil všeč." **Kevin Rijavec, 5. b**

"Imeli smo lončarski dan. Šli smo v prostore društva keramikov. Tam smo si ogledali zanimive izdelke iz gline. Potem smo si nadeli predpasnike in sedli za kolovrat. Učiteljica nam je povedala, da moramo biti pri delu z glino umirjeni, če želimo, da nam izdelek

uspe. In to je res. Jaz sem delala na vretenu že drugič. In vedno mi je šlo bolje. Izdelek mi je uspel. V šoli so naše lepe izdelke dali v peč, da so se utrdili. In zdaj, ko so pečeni, so razstavljeni v šoli." **Hana Gerbec, 5. b**
 "Učiteljica Darja je dala vsakemu kos gline. Zgnetli smo jo in najprej oblikovali okroglo kepo. Nato smo jo dali na vreteno in jo zmočili z vodo. Usedel sem se na stol in vklopil vreteno. Bilo me je zelo strah, kakšen izdelek bo nastal. Učiteljica mi je pokazala, kako naj primem glino, da bi ustvaril posodo. Vmes sem moral močiti roke, da se glina ne bi posušila. Ko sem svoj izdelek vzel z vretena in ga položil na mizo, sem bil zadovoljen. Uspelo mi je!" **Filip Munih, 5. b**

"Učiteljica Darja nam je razložila, kako se izdelava glinenih izdelkov prenaša iz roda v rod. Pred začetkom me je bilo strah, da mi ne bo uspelo. Ko sem sedel in položil glino na vreteno, sem dal tako visoke obrate, da je glina zletela z vretena. Ni mi šlo najbolje. Potem mi

je učiteljica pokazala še enkrat, kako se oblikuje. Sčasoma sem se naučil. S svojim izdelkom sem bil zadovoljen." **Janez Makorič, 5. b**

Poslušati dušo in ustvarjati

Denis Serjun ustvarja, odkar pomni. Ko se je odločal za šolanje, je vedel le, da želi risati. V srednji lesarski šoli je združil risbo in les, s pirografijo pa odkril svoj najmočnejši izraz.

Petra Paravan, foto: Arhiv Denisa Serjuna

Denis se je s pirografijo srečal pri sedemnajstih letih

Že kot otrok si rad risal, slikal. Se spomniš kakšnega likovnega doživetja?

Včasih ko kaj iščem po omarah, pridejo na plan različni šolski zvezki. Zraven besedila je seveda na vsaki strani še kaj narisano: karikature učiteljev, sošolcev, razni stripi. To me vedno znova nasmeje in spomni na tiste čase.

Kot otroci vsi vemo: Ko bom velik, bom ... Kakšne so bile tvoje želje o poklicu, kaj si želel postati kot otrok?

Hotel sem biti marsikaj, vedno pa sem razmišljal malo drugače od sovrstnikov. Že od malih nog živi v meni nek uporniški duh, zato mi nikoli ni bilo jasno, zakaj bi moral početi isto kot drugi. Ob tem nisem čutil nobenega vznemirjenja. V najstniških letih sem se še iskal, na srednji lesarski šoli sem pristal bolj po naključju kot po želji. Ko sedaj pogledam nazaj, se samo nasmehnem, imel sem srečo. Če bi še enkrat izbral, bi se danes odločil za isto smer.

Likovna ustvarjalnost je tvoja stalna spremljevalka. Predvidevam, da ti je likovna umetnost najljubša med umetnostnimi zvrstmi?

Likovna umetnost je na prvem mestu, takoj za njo pa glasba. Brez glasbe si ne predstavljam življenja. Ne ustvarjam je, jo pa zelo rad poslušam. Meditativna glasba in reggae ritmi so ob delu kot terapija za dušo.

Živimo v krajih, kjer nas obdajajo gozdovi. Kakšen pomen ima zate les?

Že kot otrok sem preživel veliko časa v gozdovih ter do narave in lesa vzpostavil spoštljiv odnos. V srednji šoli se je ta povezava zopet prebudila v meni.

Možnosti obdelave lesa so resnično neskončne in postopoma se je moja ljubezen do risanja spojila z oblikovanjem v lesu.

Tu nastopi pirografija, vžiganje v les, način risanja na les s pomočjo naprave imenovane pirograf. Kdaj si se prvič seznanil s pirografijo?

Začelo se je pri sedemnajstih letih, ko mi je v delavnici pri praktičnemu pouku profesor na mizo prvič položil pirograf. »Vemo, da znaš risati,« je dejal, »sedaj pa nam na ta pladenj vžgi Solkanski most!«. In sem se lotil, najprej en most, za tem še pet enakih, nato so sledili različni napisi in motivi. Kmalu sem to počel vsako sredo, ko v šoli ni bilo dovolj, tudi doma. Začetki so bili seveda bolj amaterski, še posebej ker sem bil samouk. Tudi ko je šolo nadomestila redna služba, sem postal še bolj odločen, da bom vztrajal in postajal vedno boljši. Sedaj teče že enajsto leto ustvarjanja.

V tvojih delih prepoznavamo realizem, kar je verjetno posledica naročil. Se pri delu navezuješ na fotografije, internet? Si se kdaj poskusil tudi v kakšni abstrakciji, stilizaciji?

Realizem mi je bil vedno najbližje, čeprav sem eksperimentiral in poskusil že marsikaj. Občudujem abstraktna dela nekaterih umetnikov, a me v abstrakcijo ni nikoli posebej povleklo. Po naročilih delam šele v zadnjem obdobju, ko se je začelo večati zanimanje za moje lesene izdelke in pirografije. Najpogostejši motivi so portreti, tihožitja, živali in drugo. Pri tem si pomagam s fotografijami, ki mi jih izročajo stranke ali pa s tistimi z interneta. Poleg pirografije pa mi je ljubo tudi slikanje z

akrilnimi barvami.

Kako zgleda tvoje delo od začetka do konca?

Začne se s pogovorom s stranko o primernem izdelku. Najpogostejša naročila so darila za različne priložnosti (rojstni dnevi, krsti, poroke), ko ljudje radi podarijo nekaj posebnega. Na primer unikatno vžgan motiv na masivnemu lesu z dodano uro. V delavnici najprej obdelam leseno podlago, ki je iz lipovega lesa. Pri vsakem projektu si vzamem čas in poskušam biti z izdelavo različnih oblik čim bolj izvirni. Ko imam pripravljeno podlago, sledi risanje. Nekatere motive rišem prostoročno, pri drugih prenesem motiv na les z indigo papirjem. S pirografom nato črtam in senčim, dokler nisem zadovoljen s končnim izdelkom. Sledi še premaz voska, darilo zavijanje in izdelek je pripravljen za prevzem.

Si član Rezbarsko, intarzijskega in restavratorskega društva Solkan (RIRDS). Društvo ima številne člane, ki se stalno izobražujejo in razstavljajo.

Predsednik RIRDS Jožef Markič me je prvič kontaktiral, ko sem imel samostojno razstavo marca 2012 v Stekleni dvorani v Desklah. Včlanil sem se v društvo in spoznal veliko dobrih ljudi, mojstrov. Sem najmlajši član in vedno mi je zanimivo poslušati zgodbe in nasvete starejših, še posebej Franca Jerončiča, našega staroste, ki ima za svoja leta neverjetno energijo in pozitiven odnos do življenja. Občasno se zberemo na domu določenega člana, ki nam pokaže svoj delovni prostor in ustvarjanje, tudi pri meni smo se zbrali dvakrat. Služba in dodatno popoldansko delo mi žal onemogočata udeležbo na delavnicah, skušam pa sodelovati pri vseh skupinskih razstavah. Te so bile že večkrat v novogoriški knjižnici, Solkanu, Pevmi in Štandrežu.

Kako si zadovoljen s svojim delom? Dobivaš veliko pohval in potrditev, kar je dobro in kaže na to, da kakovostno delaš.

Za pohvale in promocijo je najbolj zaslužno prav socialno omrežje facebook. Na moji strani »Umetnost v lesu, pirografija, Denis Serjun« si lahko vsak pogleda fotografije izdelkov in pod njimi izrazi svoje mnenje. Tako tisti, ki me bolje poznajo vejo, da sem s svojim delom zadovoljen, a nikoli ne stoodstotno. Trudim se, da bi bil vsak naslednji projekt boljši in tako postopoma napredujem.

Opazila sem, da je tudi tvoji puncu blizu ustvarjanje.

Ko človek posluša svojo dušo in ustvarja, mu to lepša in bogati življenje, govorim iz izkušenj. Zato sem vesel, da Natalija izdeluje »lovilce sanj«, ob študiju je to dobrodošel hobi, ki ji lepša prosti čas. Poleg punce se za iste stvari kot jaz navdušuje še nekaj mojih prijateljev, katere občasno učim in se radi preizkušajo v obdelavi lesa in risanju. V delavnici je vedno dobro imeti družbo, ob delu in razpravljanju o idejah pa nam časa za šale nikoli ne zmanjka. Smeh pa, pravijo, je pol zdravja.

Premiera gledališke igre Nona

Dora Ravnik, foto: Simon Prinčič

Gledališka skupina Globočak - Kambreško je maja premierno uprizorila novo gledališko igro "Nona".

Člani gledališke skupine Globočak – Kambreško so se predstavili z novo igro »Nona«. Igra je črna komedija, prirejena po motivih **Roberta Cossa** in v režiji **Ane Facchini**. Na premierni uprizoritvi v polni dvorani kulturnega doma v Desklah so bili igralci deležni zelo velikega aplavza.

V predstavi igralci vsak v svojem domačem narečju prikažejo, kako stoletna mati, nona in pranova vsak dan pohrusta ogromne količine hrane in s svojim neustavljivim apetitom povzroča propad družine, ki jo preživlja njen vnuk Karlo.

Nonin apetit presega zmogljivosti skromnega

gospodinjstva in samooklicanemu družinskemu glasbenemu geniju Čiku, delomrznežu, ki cele dneve prelenari v domnevnem "skladanju" hitov, grozi, da bo moral prijeti za delo. Zaspani genij nemudoma pokaže neskončno domiselnost in skuša breme prenesti na nonina ramena, saj je njena neskončna lakota razlog za družinske težave. Gledališka skupina letos praznuje deseto obletnico delovanja.

Prvič so igralci nastopili ob padcu meje z igro "Kontrabant čez Idrijo".

Gledališčniki se prav lepo zahvaljujejo vsem, ki so jim kakorkoli pomagali pri njihovem ustvarjanju.

Velika zahvala pa gre režiserki Ani Facchini.

12. Kulturni dnevi pod Globočakom

Dora Ravnik, foto: Simon Prinčič

Junija je Turistično društvo Globočak - Kambreško pripravilo dneve kulture pod Globočakom.

Prelepa junijska sončna nedelja je na Srednje zvabila veliko število ljudi. V ambientu vaškega doma »Mihael Gabrijelčič« se je odvijal kulturni dan. Vse zbrane je pozdravila predsednica društva **Natalija Melink**. Sledila sta kratka nagovora župana Občine Kanal ob Soči **Andreja Maffija** in predsednika Turistične zveze Slovenije **Petra Misje**. Povedali so, da so tudi majhni podeželski kraji pomembni za razvoj turizma. Predstavili so se tudi člani društva obolenih na črevesju iz Nove Gorice.

Za vzdušje na prireditvi so poskrbeli Preloški tamburaši, Nadiški puobje, vesel Garenjkančani iz Lokovca, folklorna skupina Kraški šopek in gledališka skupina ŠOOV iz Šempasa s kratkim skečem. Organizirana je bila tudi etno tržnica. Prikazana so bila razna ročna dela, obiskovalci so

lahko kupili sir, marmelado, kis in druge domače izdelke in pridelke.

Za hrano in pijačo je poskrbela restavracija Gradu Dobrovo.

Gledališka skupina je izdala brošuro ob deseti obletnici svojega delovanja. Drugi dan kulture pod Globočakom se je odvijal naslednjo soboto, ko so nastopili kvintet "Kvartin" iz Goriških Brd in gledališka skupina Idas Neblo s predstavo »HALO P.I.Z.A.« v režiji **Ane Facchini**.

Gledališčniki gostovali v Beli krajini

Tekst in foto: Dora Ravnik

Gledališka skupina Globočak - Kambreško je avgusta gostovala v Beli krajini.

Na povabilo **Stanke Majerle** in s pomočjo JSKD Črnomelj ter gledališke skupine ZIK je gledališka skupina Globočak - Kambreško od 8. do 10. avgusta gostovala v Beli krajini. V kulturnem domu v Črnomlju smo najprej odigrali našo črno komedijo »Nona« in obiskovalci so se nasmejali iz vsega srca. Drugi dan smo bili gostje doma starejših občanov v Metliki, ki ga vodi Stanka Majerle. Člani gledališke skupine smo za stanovalce pripravili kulturni program. Ob pesmi in zaigranih skečih v narečnem jeziku smo predstavili delovanje našega društva. Vse udeležence na prireditvi smo tudi obdarili s sivkinimi butaricami in šentjanževo kremo, ki so delo naših rok. Po kosilu smo si ogledali vinsko klet Metlika, pot pa nas je naprej peljala v Žuniče v Šokčev dvor, kjer so nas gostili Preloški tamburaši z

Jožetom Starešiničem. Tudi tu smo odigrali kratek skeč. Zadnji dan pa smo si privoščili raft po Kolpi. Nadelo smo si rešilne jopiče, škornje in čelade. Z dvema čolnoma smo se podali na pustolovščino. Bilo je nepozabno. Nenevaren spust po čisti reki in neokrnjeni naravi je pravo doživetje. Na raftu smo si ogledali tudi skrivnostno vasico na hrvaški strani državne meje. Tu se življenje še vedno odvija skorajda tako kot v 18. stoletju. Vasica nima ceste, a kljub temu tam živijo ljudje, ki so srečni, pa četudi lahko ponudijo le šilce žganja. Edina njihova povezava s svetom je pot s čolnom na slovensko stran, pa še to le tedaj, ko Kolpa ni previsoka.

Petintrideseti Kogojevi dnevi

Prosvetno društvo Soča Kanal je že petintrideseto leto zapored pripravilo Mednarodni festival sodobne glasbe "Kogojevi dnevi".

Milica Zimic, foto: Borut Jurca

Nagovor častnega občana Cirila Zlobca

ministra za kulturo dr. **Uroša Grilca**, otvoritvijo razstave slikarja **Franca Vecchieta** v galeriji in koncertom godalnega kvarteta **Calisto** s solistom **Jožetom Vidicem**.

Festival je v lanskem letu prejel Bettetovo listino, to je najvišje priznanje, ki ga podeljuje Društvo slovenskih glasbenih umetnikov za promocijo slovenske glasbe v Sloveniji in tujini. Ob dejstvu, da je v letošnjem letu iz nacionalnega programa izpadlo veliko kulturnih projektov, se je našemu festivalu zaradi kvalitetnih programov uspelo v njem ohraniti. V Kanalu smo v petek, 12. septembra, v gotski hiši brali pesmi **Ferija Lainščka**, zelo znanega slovenskega pesnika in pisatelja. Dramska igralka **Radoš Bolčina** in domačin **Andraž Jug** sta skupaj s člani recitacijske skupine PD "SOČA" predstavila cikel iz njegove poezije po izboru domačinke prof. **Vesne Zimic Gluvić**.

Z glasbo sta večer obogatila violinistka **Mojca Menoni Sikur** in čelist **Martin Sikur**. V nadaljevanju festivala nam bo **Slovenski oktet** v

petek, 26. septembra, pripravil poseben jubilejni program, ki bo vzradostil vsak glasbeni okus. Koncert bo v župnijski cerkvi v Kanalu. Nato sledijo še koncerti v Kanalu, Novi Gorici, Trstu, Gorici in v Benečiji:

Ponedeljek, 6. oktober ob 20.15, Nova Gorica - Kulturni dom

Ansambel Cantus (Dirigent: B. Šipuš; Solisti: T. Felbinger-sopran, L. Horvat-sopran, I. Srbljan-mezzosopran I. Trubič- bas)

Sreda, 8. oktober ob 20.30, Gorica, Italija - Kulturni center Lojze Bratuž

Orchestra di Padova e del Veneto (Dirigent: A. Nanut; Solist: A. Gadžijev)

Nedelja, 12. oktober ob 15.00, Bardo Benečija, Italija

Troblni ansambel Slovenske filharmonije

Sobota, 18. oktober ob 20.30, Trst, Italija - Kulturni dom

SToP (Slovenski troblni projekt)

Ob našem 35. jubileju vas vljudno vabimo, da se nam pridružite v čimvečjem številu in pridete na koncerte v Kanalu, pa tudi na vse ostale koncerte, na katere bodo iz Kanala organizirani prevozi. Lep je občutek, ko nas vedno znova z veliko radostjo sprejmejo medse naši rojaki in so nam hvaležni, da pridemo tudi med njih s kvalitetnimi programi. Vabimo vas, da si za simbolično ceno 10 evrov kupite abonmaje, ki jih lahko dobite v TIC-u, galeriji ali knjižnici ter pred vsakim koncertom v Kanalu. Če bi radi obiskali koncerte, pa imate finančno stisko, se javite v galeriji ali knjižnici /pri ge. Diani/ in se bomo dogovorili. Na vse koncerte izven Kanala bodo organizirani prevozi, zato je potrebno svojo udeležbo vedno sporočiti vsaj dva dni pred koncertom, na TIC-u, da uskladimo sedežni red in naročimo primeren prevoz.

Letošnji Mednarodni festival sodobne glasbe "KOGOJEVI DNEVI" smo odprli v petek, 5. 9. 2014, na Kontradi v Kanalu s slovesnim govorom

Tedanji minister za kulturo dr. Uroš Grilc na obisku

Kvartet Calisto

Knjižnica pod krošnjami

Knjižnica pod krošnjami dviguje bralno kulturo v kraju.

Blaž Valentinič, foto: Matej Cernatič

Letošnja Knjižnica pod krošnjami, ki je že 4. leto zapored gostovala pod krošnjami na igrišču OŠ Kanal, je potekala pod geslom »v ritmu knjige«. Morda bi bilo boljše, če nam ne bi ritma narekoval dež, kajti zaradi padavin je letošnja knjižnica izpadla nekoliko okrnjena. Vendarle namen ostaja dober, dvigniti bralno kulturo v našem kraju. Malce smo lahko razočarani, saj nismo slišali briških pripovedi iz ust Tatjane Mavrič, si ogledali premiernega filmskega večera pod zvezdami z gostom Goranom Vojnovičem, slišali o grozotah prve svetovne vojne ter plesali z Grego Kamnikarjem. Članov Športno kulturnega društva nasmejanih to ni demotiviralo in že načrtujemo knjižnico leta

2015. Strah nam je pomagala odgnati **Jana Korečič** s svojo muco, ki nam je prikazala, kako se soočiti s strahom. **Issiaka Sanou** iz Burkine Faso nam je z afriškimi bobni pričaral ritem, ki je Afričanom položen v zibelko in ki so ga obiskovalci delavnice hitro vzeli za svojega.

Jana Korečič (levo) je prikazala, kako se soočiti s strahom

Knjižnica pod krošnjami 2014

Omogočil jim je namreč igranje na ta neverjetno enostaven, a vendarle čaro(bo)ben inštrument. S knjižnico smo gostovali tudi v našem novem vrtcu, kjer smo z otroci

prebirali in ustvarjali skupaj s »kačonom«. To je pravljica žival, prijazna do vseh, ki so jim blizu živalske bajke in pripovedke. Doktor filozofije **Vasja Badalič** pa nam je razkril doktrino vojne terorja v Afganistanu ter Pakistanu. Naj se na koncu zahvalim knjižničarjem **Luki** in **Niki Kralj** ter **Mojci Madon** ter vsem prostovoljcem in sponzorjem, ki nam pomagajo in nas podpirajo pri izvedbi Knjižnice pod krošnjami.

Pesniški prvenec Pavle Ternovec

Pavla Ternovec je svojo zbirko pesmi, njen pesniški prvenec, pomenljivo poimenovala Besede.

Tekst in foto: Majda Rejec

Zadnji teden v maju smo v Medgeneracijskem centru v Desklah gostili gospo **Pavlo Ternovec**, ki nam je z veseljem predstavila svoj pesniški prvenec, ki ga je pomenljivo poimenovala **Besede**. Gospa Pavla se je rodila tik pred začetkom druge svetovne vojne v Avščku, majhnem zaselku v bližini Avč, v kmečki družini. Življenje med vojno in po njej je bilo trdo in polno revščine, po drugi strani pa bogato z ljubeznijo staršev in toplimi medčloveškimi odnosi na vasi. Po osnovni šoli se je zaposlila in se ob delu nenehno izobraževala, saj je bila željna znanja, le pogojev za redno šolanje takrat ni bilo. Vse dokler ji bolezen ni preprečila dela, je bila zaposlena, veliko let tudi v kanalskem otroškem vrtcu. Prav na delo z najmlajšimi ima še posebej lepe spomine. Sama pravi, da je bila prav bolezen tista, ki je botrovala temu, da se je lotila pesnikovanja. Zbirka, ki obsega dvaintrideset pesmi, je polna spominov na starše, otroštvo in otroške igre, na domačo vas, na rojstno hišo in mlin ob potoku. Iz pesmi veje

ljubezen do njenih bližnjih, do znancev in vseh ljudi ter veliko, veliko optimizma, ki ji ga kljub bolezni ne zmanjka. Takole pravi v pesmi

Nikoli

»Nikoli ne smeš nehati upati.

Nikoli ne smeš nehati ljubiti.

Nikoli se ne smeš v žalosti utopiti.«

Hvala gospa Pavla za tople besede in lep večer, ki smo ga preživeli z vami, in upamo, da se spet srečamo na predstavitvi vaše naslednje pesniške zbirke.

Pavla Ternovec (v sredini) na predstavitvi svoje pesniške zbirke

Zbirateljska strast ne pozna meja

V projektu ZBORZBIRK - Kulturna dediščina v zbirkah med Alpami in Krasom - odkrivajo in predstavljajo zbirke kulturne dediščine, ki so jih v preteklosti ustvarili domačini.

Tekst in foto: Tanja Rijavec

Branko Drekonja z albumoma razglednic

Zbirka razglednic Branka Drekonje iz Morskega

Zbiralec **Branko Drekonja**, poznan kot »Kušto« iz Morskega, ima v svoji zbirki približno 300 razglednic Kanala in okoliških krajev. Urejene so v dva albuma, ki sta se napolnila tekom tridesetletnega zbiranja. Razglednice si Branko izmenjuje z drugimi zbiratelji, najde jih na zbirateljskih sejmih, podarjajo pa mu jih tudi ljudje, ki vedo za njegovo strast. Že kot majhen otrok je zbiral kovance, znamke, vžigalnike in ostanke prve svetovne vojne, v 80. letih 20. stoletja pa se je odločil zbiranje omejiti samo na razglednice Kanala in okolice. Pravi namreč, da »le tako lahko prideš do popolne zbirke, kovancev namreč ni nikoli konca«. Večkrat se udeležuje boljših sejmov, sem pa tja opravi nakup tudi po spletu, saj so tam cene razglednic ugodnejše kot na sejmih. Razglednice Branku pomenijo sporočila zgodovine, iz njih lahko vsakdo razbere zgodovino stavb, ulic, krajev, iz napisanih besedil pa dogodke in občutke ljudi. Branko z razočaranjem ugotavlja, da razglednica Morskega ne obstaja, medtem ko imata celo Čolnica in Kobalar svojo razglednico.

Založniki razglednic so bili navadno fotografi, lastniki gostiln, trafik (Josip Bavdaž, Fran Pavlin, ...). Na začetku zbirateljske poti je Branko skupaj z Marjanom Nanutom in Vilijem Zimicem združil moči na razstavi razglednic v galeriji Rika Debenjaka, letos pa je skupaj z Gledališkim društvom Kontrada Kanal pripravil manjšo razstavo razglednic iz časa prve svetovne vojne v gostišču Križnič. Branko je soavtor knjige Po sledih Ernesta Hemingwaya in idejni vodja morščanskega pusta, kjer se vsako leto satirčno dotaknejo aktualnega dogajanja v državi. Med tradicionalnimi liki se je ohranil arlekin, zabavljav v kostumu s kapo z raznobarnimi trakovi na glavi, ki lovi otroke po vasi. Starejši ljudje se spominjajo, kako jih je preganjal po brajдах z vrbovo šibo v rokah.

Zbirka cerkvenih podobic Marije Čargo iz Ročinja

Marija Čargo, skromna zbirateljica

cerkvenih podob iz Ročinja, je svojo strast do zbiranja odkrila že kot majhna deklica. Leta 1959 je nekaj mesecev živela v Trstu pri redovnicah ter obiskovala slovensko šolo. Njeno bivanje tam je prekinila očetova smrt, zato ji je nuna podarila podobico (pilšč) Jezuščka, rekoč, naj jo varuje namesto očeta. Slednje je nato izgubila, vendar pozneje našla podobno, ki jo sedaj spominja na ta dogodek in predstavlja simbol zbirke. Leta 1986, po tetini smrti, je veliko svetih podob našla v njenem stanovanju v Trstu ter jih začela shranjevati v škatle. Skozi leta se je število podob večalo, Marija jih je večinoma pridobila od domačinov v Ročinju in s pomočjo moža Ivana in duhovnikov po župnijskih uradih povsaj Sloveniji, izmenjuje si jih pa tudi z drugimi zbiralci. Leta 1996 je podobice začela urejati v mape, razdeljene po tematikah - molitve, posvetitve, posvečenje zvonov, novomašniki, srebrnomašniki, zlatomašniki ...

Podobice so sicer v preteklosti podarjali ob različnih priložnostih: za praznike, rojstne dneve in godove, v zahvalo in za blagoslov in seveda na romarskih poteh, v današnjih dneh pa ta tradicija nekako izginja. Največ podob, okoli 1600, ji je podaril duhovnik Vinko Paljk, ki je kar 27 let deloval v Solkanu. Trenutno je zbirka razdeljena na 19 tem in 33 albumov ter obsega okrog 17.000 podob. Najstarejše segajo v 19. stoletje. Vsak izmed albumov ima okrašeno naslovnico s podatki o nastanku posameznega albuma. Skupaj z možem vodita seznam darovalcev podob in število podob. Marinka zbira zaradi veselja, za prihodnost zbirke pa se ni bati, saj veliko zanimanja kaže tudi njena hčerka Alenka. Poleg podob Marija zbira tudi razglednice, serviete in obiskuje tečaj klekljanja.

Vojna zbirka Zorana Šuligoja

V soboto, 7. junija, se je na železniški postaji v Kanalu odvil odprtje vojne zbirke zbiralca Zorana Šuligoja z naslovom "1914-1917". Zoran Šuligoj, ki je bil doslej primoran predvsem predmete dediščine 1. svetovne vojne hraniti na svojem domu v Desklah, zbira že več kot 20 let. S svojo strastjo je okužil tudi sina Mateja, oba sta aktivna člana društva Soška fronta Nova Gorica. Z veliko samoinicijativnosti in s pomočjo Občine Kanal ob Soči ter vključenosti v evropski projekt Zborzbirk - Kulturna dediščina v zbirkah med Alpami in Krasom, je lahko predmete (orožje, osebne vojaške predmete, vojne medicinske pripomočke, fotografije in razglednice) končno postavil na ogled javnosti. Zbirka, ki obeležuje tudi stoto obletnico začetka prve svetovne vojne, je tako postala še ena izmed turističnih postojank obiskovalcev krajev ob Soči.

Zakonca Čargo z albumom podob

Zoran Šuligoj na razstavi svojih predmetov

Tekom projekta Zborzbirk, v katerem sodeluje osem zbirk z območja občine Kanal ob Soči, se je strokovno obdelalo in popisalo 34 zbirk, ki so jih ustvarili domačini na obeh straneh slovensko-italijanske meje. Ostali kanalski zbiralci bodo predstavljeni v naslednjih izdajah glasila. Projekt ZBORZBIRK je sofinanciran v okviru Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013 iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj in nacionalnih sredstev.

Odbojkarji Salonita se pripravljajo na sezono

Dobra popotnica iz lanske sezone, naslov pokalnega prvaka in končno 4. mesto v državnem prvenstvu, vliva upanje, da bomo v letošnji sezoni spet deležni dobrih odbojcarskih iger v Kanalu.

Boštjan Simčič, foto: Borut Jurca

Konec julija so se odbojkarji članske ekipe OK Salonit Anhovo - Kanal zbrali na prvem treningu v sezoni 2014/15. Trener **Leon Schilling** in pomočnik trenerja **Rok Knafelc** bosta poleg že znane zasedbe prihodnje odbojcarske pot tlakovala še s preizkušnim igralcem **Darijem Savičičem**. Iz mladinske ekipe je v prvo moštvo prišel 193 centimetrov visoki sprejemalec **Martin Jerončič**. **Ambrož Sirk** je moral odbojko opustiti zaradi službe, reprezentant **Dane Mijatović** pa bo svojo odbojcarsko pot nadaljeval v tujini.

Cilj: polfinale državnega prvenstva

Športni direktor **Miloš Grilanc** je za Primorske novice novo sezono strnil takole: "Ker delamo v skromnih, a stabilnih finančnih razmerah, je zaradi zgodnje priprave ekipe s preverjenim strokovnim štabom naš cilj polfinale državnega prvenstva in zaključni turnir pokala. Menim, da so razmerja moči v ligi podobna lanskim. ACH, ki je zbral najboljše slovenske odbojkarje, bo nekoliko odstopal, med drugimi ekipami lanskega vrha pa bodo boji precej izenačeni." Salonit v sezoni 2014/15 sestavljajo: organizatorja - Luka Krivec, Irenej Kanelj; blokerja - Israel Dos Santos, Urban Česnik; sprejemalci - Dejan Čabarkapa, Jure Okroglič, Blaž Marušič, Martin Jerončič; napadalca - Darijo Savičič, Matevž Lazar; prosta igralca - Andrej Kovačič, Danijel Šarič. Trener: Leon Schilling; pomočnik - Rok Knafelc. Sprejet je bil nov tekmovalni koledar, ki prinaša začetek sezone tri tedne prej kot običajno. S podaljšanim obdobjem igranja so število igralnih sred v rednem delu državnega prvenstva zmanjšali na tri.

Ekipa mini odbojke je postala podprvak v državnem prvenstvu

Aktivno delo z mladimi

Drugo moštvo Salonita bo igralo v tretji ligi, v državnih prvenstvih pa bodo aktivne vse selekcije. Salonit bo poskusil vadbene skupine organizirati tudi v Solkanu in v Bovcu ter na Mostu na Soči. Da je delo z mladimi v kanalski šoli odbojke dobro organizirano, priča tudi lanski uspeh mladih odbojkarjev, ki so postali podprvaki v Mini odbojki. V Braslovčah, kjer je potekal zaključni turnir v Mini odbojki, so mladi Kanalci morali priznati premoč

ekipi Panvita Pomgrad z rezultatom 2:1 (25:07, 08:25, 25:21) ter tako osvojili končno 2. mesto v DP v Mini odbojki.

Treningi mlajših selekcij so se že pričeli. Pod vodstvom trenerke **Mete Okroglič** bodo z vadbo pričeli selekciji Mini in Male odbojke. Trener starejših dečkov **Ivan Markič** pa bo ekipo vodil trikrat tedensko. Vse je torej pripravljeno, da se lahko popolnoma in v miru vse selekcije naših odbojkarjev pripravljajo na nove izzive v prihajajoči sezoni.

Kolesarji slavili desetletnico

Konec aprila je v Avčah minilo deset let od prve izvedbe tekmovanja v spustu z gorskimi kolesi.

ŠKTD Avče, foto: Mitja Madon

Pred desetimi leti je na Downhillu Avče, tekmovanju v spustu z gorskimi kolesi, v mokrih razmerah kot letos slavil **Alan Begin** iz Italije. Letos nam je bilo vreme delno naklonjeno, saj je odlično vzdušje v soboto zmotilo nekaj ploh, ki pa so naredile progo še atraktivnejšo. Polfinalni nastop je tako polovica tekmovalcev še opravila na razmeroma suhi progi, drugo polovico pa je ujel dež. Vremenska napoved je bila za nedeljo še manj obetavna, vendar je dež, ki smo ga pričakovali, na srečo kar krepko zamudil. Tako smo spremljali odlične finalne vožnje v suhih razmerah. Najbolje je s progo opravil član ekipe Črn Trn, **Miran Vauh** in domov odnesel zmago v najmočnejši kategoriji. Pri mladincih se

je zopet izkazal domači adut **Miha Ivančič**, ki je suvereno zmagal in postavil tudi drugi absolutni čas dneva. Pri ženskah je ravno tako slavila članica ekipe Črn Trn **Zarja Černilogar**. Tudi za domače tekmovalce ŠKTD Avče je bila to zagotovo najuspešnejša tekma doslej, saj so kolajne dobili v kar petih od sedmih kategorij.

Gluhe odbojkašice na evropsko prvenstvo

V ekipi, ki se je med 12. in 17. septembrom pomerila na evropskem prvenstvu v odbojki na mivki v turški Alanyji, sta bila tudi dva Avčana: odbojkašica Simona Drev in trener Erik de Posarelli.

Nataša Bucik Ozebek, foto: Osebni arhiv ekipe

Ekipa pred odhodom v Turčijo: Nina Orešnik, Valerija Škof, Erik de Posarelli, Maja Kuzma in Simona Drev

Prvič v zgodovini tekmovanja sta se na evropsko prvenstvo gluhih v odbojki na mivki uvrstili tudi dve slovenski ženski ekipi. Slovenija je v boj poslala dvojico **Simono Drev** (Avče) in **Majo Kuzma** (Črnomelj) ter **Valerijo Škof** (Velenje) in **Nino Orešnik** (Grosuplje). Na preizkušnjo jih je že vse od januarja pripravljala trener **Erik de Posarelli**. Ker je tekmovanje potekalo ravno v času zaključevanja glasila, bomo o njihovih rezultatih poročali v prihodnji številki.

Odbojka je zelo priljubljena oblika rekreacije tudi med gluhih in naglušnimi. Simona Drev, Štajerka, ki že leto in pol živi v Avčah, se je z dvoransko odbojko srečala že v osnovni šoli, aktivno jo igra od svojega 13. leta. Pri 16. letih pa se je prvič rekreativno poskusila tudi v odbojki na mivki in jo vzljubila. „Odbojka mi pomeni adrenalin, rada imam vročino in mehko mivko pod nogami. Poleg tega odbojka na mivki od igralca zahteva poznavanje vseh elementov dvoranske odbojke, zato me tudi veliko bolj privlači kot dvoranska odbojka,“ pravi Simona. Ker ima ugrajen polžev vsadek in je šele pred desetimi leti vstopila v svet sliščih, je odbojka tudi eden od redkih ekipnih športov, s katerim se lahko ukvarja.

Želja po mednarodnih dosežkih

S sotekmovalko Majo Kuzma, s katero sta skupaj nastopili tudi v Turčiji, sta tandem že sedmo leto,

osvojili sta pet zaporednih naslovov državnih prvakinj v odbojki na mivki. Serijo zmag je lani prekinil Simonin zviti gleženj. Poleg tega sta s turnirjev v Avstriji in na Madžarskem vedno odnesli prvo mesto. „Najine zmage na državnih prvenstvih in turnirjih sva si želeli nadgraditi tudi na večjem mednarodnem tekmovanju in zato sva se prijavili na evropsko prvenstvo,“ pojasnjuje Simona. Na igrišču kljub tišini delujeta enotno in usklajeno. Kot pravi Simona, je sama zelo agresiven tip, Maja pa zelo umirjena. „Delujeva kot plus in minus, dobro se dopolnjujeva in enostavno veva, na kakšen način bo katera sprejela žogo,“ njuno sodelovanje opiše Simona.

Večino treningov so dekleta, ki prihajajo iz različnih koncev Slovenije, opravile v športnem parku Ilirija v Ljubljani. Pod okrilje jih je vzel trener Erik de Posarelli, ki je v odbojki domač, v svetu gluhih pa se je znašel prav

po zaslugi Simone, sicer njegove punce. Opravil je seminar za trenerja mladih za odbojko, nato seminar za vaditelja športa invalidov, pravkar pa opravlja še seminar za učitelja športa invalidov. „Od marca smo se dobivali dvakrat na teden na treningih v dvorani, od maja naprej pa smo trenirali zunaj na mivki. Poleg tega smo imeli enkrat na mesec tudi priprave na kampih ob koncih tedna,“ je priprave na prvenstvo opisal trener. Največ pozornosti so namenili taktiki, servisom, sprejemom, podajanju ter pravilni postavitvi v polju. Kondicijsko pa so se punce pripravljale same oziroma s pomočjo kondicijskega trenerja **Daliborja Todorovića**.

Spogledovanje tudi z dvoransko odbojko

Konec avgusta sta se Simona in Maja pred odhodom v Turčijo pomerili še na zadnjem tekmovalnem turnirju v Ljubljani in osvojili 4. mesto. V Turčijo sta seveda odšli z mislijo na zmago oziroma z željo čim bolj zastopati Slovenijo.

Obenem pa je četverica punc s trenerjem s kančkom misli tudi že pri pripravah na evropsko prvenstvo gluhih v dvoranski odbojki, ki bo prihodnje leto v Franciji. Odbojkašice se namreč spogledujejo tudi s to disciplino.

Pred odhodom v tujino jih je čakalo tudi zbiranje sredstev. Simona pojasnjuje, da je v Sloveniji premalo denarja, da bi bil ta šport sponzorsko podkrepjen, nekaj sredstev sicer invalidi športniki dobijo od Paraolimpijskega komiteja, a to ne zadostuje za pokritje stroškov, kot jih prinaša evropsko prvenstvo. Reprezentanca se tako zahvaljuje vsem, ki so jim pomagali z donacijami, iz naše občine so se povabili odzvali Občina Kanal ob Soči, Okrepčevalnica Tanja iz Deskel ter podjetje Kip-kop, Nikola Vidič s. p.

V elementu

V Kanalu slavila Bahč in Boženek

V organizaciji Športnega kluba VIENpi je v Kanalu po šestnajstih letih zopet potekal turnir za državno prvenstvo v odbojki na mivki.

Miha Štramcar, foto: Borut Jurca

V kvalifikacijah je nastopilo osem ekip, prav toliko tudi pozneje na glavnem turnirju. Med udeleženci so bili tudi trije vodilni na slovenski lestvici: Anže Bahč in Tadej Boženek, ki sta tudi osvojila prvo mesto, ter Nejc Zemljak, ki je tokrat igral s Timom Vrablom. Čeprav sta **Bahč in Boženek** na koncu slavila, njun začetek na kanalskem turnirju ni bil ravno uspešen, saj sta že na prvi tekmi morala priznati premoč domačinoma **Daliborju Tomiču** in **Dariju Savičiču**, tako sta morala v repasaž. Toda zmagovalca prvega turnirja v Mozirju sta v repasažu odlično opravila svoje delo, nato pa sta se v polfinalu na najboljši možni način maščevala Tomiču in Savičiču in to brez izgubljenega niza ter se zanesljivo uvrstila v finale. Lažje delo na poti do finala sta imela **Nejc Zemljak in Tim Vrabl**. V polfinalu sta brez večjih težav opravila z še eno domačo dvojico, **Matjažem Staničem** in **Gregorjem Sirkom**. Koroška dvojica

Končni vrstni red:

1. **Panero šus Eurofitnes VIENpi** (Bahč Anže/Boženek Tadej)
2. **ZM Volley family** (Vrabl Tim/Zemljak Tadej)
3. **ŠK VIENpi 2** (Savičič Darijo/Tomić Dalibor)
4. **VIENpi** (Stanič Matjaž/Sirk Gregor)
5. **Turk I doo** (Žavbi Jurij/Ribič Aleksander) in **VC Portorož 1** (Dulai Aleksander/Levačič Patrik)
7. **VC Portorož 9** (Kaluža Martin/Kocjančič Jani) in **Zorec/Plahutnik** (Zorec Tom/Plahutnik Gašper)

Turnir za DP v odbojki na mivki se je v Kanal vrnil po 16 letih

Bahč in Boženek je odlično začela tudi finalni obračun, v katerem sta v prvem nizu svojima nasprotnikoma prepustila štirinajst točk. Toda že v drugem sta Zemljak in Vrabl odgovorila na najboljši možni način in v razburljivi končnici izid

izenačila na 1:1 v nizih. Zmagovalca turnirja je tako odločal tie-break, ki pa je minil v popolnem zmagoslavju Bahča in Boženka, sicer tudi članov Športnega kluba VIENpi in na ta način je bilo slavlje v Kanalu še toliko večje.

Twirlerke postale državne prvakinje

Deskljanske twirlerke so se z 18. državnega prvenstva Slovenije v twirlingu vrnile kot zmagovalke! Skupno so osvojile 17 zlatih, 6 srebrnih in 5 bronastih medalj.

Tekst in foto: Športni Twirling klub Deskle

Letošnje državno prvenstvo Twirling zveze Slovenije je potekalo drugače kot prejšnja leta, saj tako velikega števila tekmovalk ni več moč oceniti v enem vikendu. Tako se je že 25. januarja v Kanalu ob Soči odvijalo prvo predtekmovalno organizaciji Športnega twirling kluba Deskle in Twirling zveze Slovenije, na njem pa so tekmoval solistke in pari v solo kategorijah, kjer je bil poudarek na pravilni tehniki dela s palico. Drugo tekmovalno je bilo 8. marca v Slovenski Bistrici, prav tam pa se je 5. in 6. aprila s finalom zaključilo tudi prvenstvo. Finale sta organizirala Športni twirling klub Sašo in Twirling zveza Slovenije, tekmovali so finalisti iz 14 klubov iz vse Slovenije, sodili pa so sodniki iz Škotske, s Španije in Hrvaške. Tekmovalja se je udeležilo 47 tekmovalk iz Deskel, ki so v 41 nastopih tekmoval posamezno, v parih in skupinah.

ŠTK Deskle na 18. državnem prvenstvu

C team starejši junior

Vse skupine (C team mlajši junior, C team junior, C team starejši junior, B team junior in A group junior) so osvojile 1. mesto, skupina A team senior pa je zasedla 2. mesto.

Posamezno so se na prvo mesto uvrstile Urška Marušič (C solo junior), Karin Lazar (B solo junior), Veronika Koncut (B solo senior), Angelika in Veronika Koncut (A solo pari senior), Sara Štendler (C freestyle junior), Taja Lazar in Sara

Štendler (C freestyle pari junior), Špela Križman (B freestyle senior), Hana Gabrijelčič in Karin Lazar (B freestyle pari junior). Ana Kašček je posamično na prvo stopničko stopila dvakrat (A solo senior, A freestyle senior), v novi kategoriji spretnosti z dvema palicama pa sta si prvo mesto delili Angelika in Veronika Koncut.

Na drugo mesto so se uvrstile Hana Gabrijelčič (B solo junior), Urška Marušič (C freestyle junior),

Kaja Jerončič Skrt in Tjaša Markočič (A freestyle pari junior), Urška Kralj (B freestyle senior) ter par Tina Kogoj in Tadeja Kralj (B freestyle pari junior). Na tretje mesto so se vrstile Nika Marušič (C solo junior), Teja Blažič (B solo junior), Lara Škodnik in Neža Murovec (C solo pari junior), Neža Jeklin in Teja Blažič (B solo pari junior) ter Kaja Jerončič Skrt (A freestyle junior).

Prav vse članice se niso uvrstile na stopničke in v finalne nastope, a so kljub temu klub odlično zastopale.

To so solistke Lara Škodnik, Urška Krumpak, Ana Čargo, Špela Močnik, Sara Klobučar, Nina Feltrin, Aneja Šuligoj, Neža Jeklin, Mojca Stanič, Taja Lazar, Anesa Androvič, Laura Mavri, Marjana Šuligoj, Tina Kogoj, Neža Kogoj, Nika Groselj in Tjaša Markočič ter pari Aneja Lango in Teja Pavšič, Anika Mugerli in Sara Zavec, Petra Skrt in Manca Šuligoj, Maja Laščak in Aneja Šuligoj, Neža Jeklin in Teja Blažič, Lara Marušič in Nika Groselj ter Jasmina Tancoš in Mateja Mavrič.

Twirlerkam in trenerkam čestitamo za odlične rezultate, poleg tega pa se zahvaljujemo navijačem in staršem za podporo in bučno spodbujanje tekmovalk.

Zahvaljujemo se tudi Osnovni šoli Deskle in Osnovni šoli Kanal, ki nam omogočata primerne pogoje za treninge, Občini Kanal ob Soči, Krajevni skupnosti Anhovo Deskle in podjetjema Elektro Primorska in Salonitu Anhovo ter vsem ostalim, ki ste nam omogočili izvedbo in udeležbo na prvenstvu.

Povezuje nas smaragdna lepota Soča

Z Občino Kanal ob Soči in krajanji si Soške elektrarne Nova Gorica delijo lepote smaragdne, hudourniške in nepredvidljive Soče. Sodelovanje med Soškimi elektrarnami in Občino Kanal ob Soči že desetletja poteka zgledno in v zadovoljstvo tako krajanov kot podjetja.

Na območju občine Kanal ob Soči obratujejo štiri velike in ena majhna hidroelektrarna na jezu Ajba ter ČHE Avče. Med njimi je tudi najstarejši hidroenergetski objekt na Soči - HE Doblar 1, ki že od ustanovitve Soških elektrarn zgledno sobiva z okoljem.

Prva in edina slovenska črpalna hidroelektrarna Avče je še en dokaz, da tudi veliki elektroenergetski objekti lahko zgledno sobivajo z okoljem. Tako v času gradnje kot danes je potrebno sodelovanje, z dobro voljo in pripravljenostjo na tvorne kompromise pa skupaj prihajamo do najboljših rešitev. Soške elektrarne s ponosom gledajo tudi na sodelovanje z društvi in interesnimi združenji, ki skrbijo za dvig kakovosti življenja ob Soči.

Najstarejša hidroelektrarna na Soči Doblar 1 je ob 75-letnici obratovanja prenovljena.

Črpalna hidroelektrarna Avče je objekt za uravnavanje elektroenergetske bilance.

Skupina **hse**

OKTOBER

4.10.2014 med 8.00 in 12.00	Tržni dan	Tržnica Kanal	Občina Kanal ob Soči
4.10.2014 ob 8.00	Pohod miru	Kanal	Društvo upokojencev
4.10.2014 ob 11.00	Pohod na Kanalski Vrh- jezero	Jezero – Kanalski Vrh	Konjeniško društvo Korada
5.10.2014 ob 8.00	Ženski balinarski turnir	Športna dvorana Kanal	Društvo upokojencev Kanal
6.10.2014 ob 8.00	Moški balinarski turnir	Športna dvorana Kanal	Društvo upokojencev Kanal
11.10.2014 med 8.00 in 12.00	Tržni dan	Tržnica Kanal	Občina Kanal ob Soči
11. in 12. 10.2014	Praznik kostanja	Lig	TD Kolovrat Lig
18.10.2014 med 8.00 in 12.00	Tržni dan	Tržnica Kanal	Občina Kanal ob Soči
18.10.2014 ob 8.00	Pohod Vodice	Deskle - Vodice	Društvo tabornikov Rod Odporne želve
25.10.2014 med 8.00 in 12.00	Tržni dan	Tržnica Kanal	Občina Kanal ob Soči
25.10.2014 ob 9.00	Pohod na Vodice	Deskle - Vodice	Krajevna skupnost Anhovo - Deskle
26.10.2014 ob 11.00	13. spominski pohod na Globočak	Veteranski dom Kambreško	TR društvo Globočak
31.10.2014 ob 14.00	Komemoracija ob dnevu spomina na mrtve	Spomenik – kostnica v Kanalu	KO ZZB NOB Kanal
oktober ob 8.00	Mednarodni turnir - moški	Kanal	Alan Jukič
oktober ob 8.00	Mednarodni turnir - ženske	Kanal	Alenka Miklavc
oktober ob 17.00	Zimski abonma	Večnamenska dvorana Kanal	Gledališko društvo Kontrada Kanal

NOVEMBER

1.11.2014 med 8.00 in 12.00	Tržni dan	Tržnica Kanal	Občina Kanal ob Soči
8.11.2014 med 8.00 in 12.00	Tržni dan	Tržnica Kanal	Občina Kanal ob Soči
15.11.2014 med 8.00 in 12.00	Tržni dan	Tržnica Kanal	Občina Kanal ob Soči
15.11.2014 ob 8.00	Turnir v pikadu	Športna dvorana Kanal	Društvo upokojencev Kanal
15.11.2014 ob 18.00	Martinovanje	Dom KS Avče	KS Avče
16.11.2014 ob 17.00	Revija pevskih zborov in vokalne skupine občine	Večnamenska dvorana Kanal	Turistično društvo Kanal ob Soči
22.11.2014 med 8.00 in 12.00	Tržni dan	Tržnica Kanal	Občina Kanal ob Soči
22.11.2014 ob 11.00	Proslava 73-letnice ustanovnega zbora OF za Kanalsko območje na Kračicah	Veteranski dom Kambreško	KO ZZB NOB Kanal
29.11.2014 med 8.00 in 12.00	Tržni dan	Tržnica Kanal	Občina Kanal ob Soči
29.11.2014 ob 18.00	Srečanje z jubilanti Ročinj	Ročinj - gostišče	Društvo upokojencev Kanal
november ob 17.00	Zimski abonma	Večnamenska dvorana Kanal	Gledališko društvo Kontrada Kanal

DECEMBER

6.12.2014 med 8.00 in 12.00	Tržni dan	Tržnica Kanal	Občina Kanal ob Soči
6.12.2014	Miklavževanje	Kal nad Kanalom	Turistično društvo Kal nad Kanalom
13.12.2014 med 8.00 in 12.00	Tržni dan	Tržnica Kanal	Občina Kanal ob Soči
19.12.2014 ob 19.00	Zimski pohod ob Soči	Kanal – Deskle	Društvo tabornikov Rod Odporne želve
20.12.2014 med 8.00 in 12.00	Tržni dan	Tržnica Kanal	Občina Kanal ob Soči
20.12.2014 ob 18.00	Srečanje z jubilanti Kanal	Gostišče Križnič Kanal	Društvo upokojencev Kanal
20.12.2014 ob 18.00	Luč miru iz Betlehema	Deskle	Društvo tabornikov Rod Odporne želve
26.12.2014 ob 11.00	Žegnanje konj – Gorenje Deskle	Gorenje Deskle	Konjeniško društvo Korada
26.12.2014 ob 14.00	Pohod na Jelenk z baklami	Morsko	Športno društvo Morsko
26.12.2014 ob 16.00	Štefanovo	Dvorana Levpa	ŠKT društvo Levpa
27.12.2014 med 8.00 in 12.00	Tržni dan	Tržnica Kanal	Občina Kanal ob Soči
27.12.2014 ob 17.00	Novoletno srečanje krajanov	Pred Občino Kanal	Turistično društvo Kanal ob Soči
29.12.2014	Mednarodni odbojarski turnir male odbojke	ŠD Kanal	OK Neptun Kanal
december ob 9.00	Turnir (občinski) – dvojke	Kanal	Alan Jukič
december ob 17.00	Zimski abonma	Večnamenska dvorana Kanal	Gledališko društvo Kontrada Kanal

Informacije:

TIC KANAL, tel. 05 39 81 213 / 215, e-naslov: tic.kanal@siol.net

*Možne so spremembe koledarja dogodkov.

En liter cevedina ...

V času trgatve želi Franc Jerončič deliti pripoved o izvozu vina v Avstro-Ogrsko, ne le iz Goriških Brd, pač pa tudi s Kanalskega Kolovrata.

Petra Paravan, foto: Arhiv Franca Jerončiča

Franc Jerončič

v hišo Megajevih na Lig (mati **Franca Kralja**), so to vino prevažali s posebnim vozom, poritnikom, ki je imel spredaj dve kolesi, zadnji del pa je drsel po tleh. Na voz so položili lodrico, velik podolgovat sod za prevoz tekočin. Poritnik sta vlekla dva vola, več mož pa je moralo vso pot pridrževati sod. Z Liga so se v zgodnjih jutranjih urah odpravili proti Kanalu, do Ravnice nad Gorenjo vasjo so prišli do poldneva, takrat so se moški odpočili, gospodinje pa so jim od doma prinesle kosilo oziroma južino. Vino s Kanalskega Kolovrata so

Oživitev cevedina ni nikoli uspela

Župnik **Alojz Makuc**, ki je na Ligu služboval 42 let, je poznal cevedin. Hitro po priključitvi k Jugoslaviji je Agronomski fakulteti v Ljubljani napisal dopis, v katerem je predlagal, da bi se na Kanalskem Kolovratu ponovno oživilo gojenje cevedina, kajti vino zdravilno učinkuje na prebavo in povzroča blagodejno drisko.

To pismo je v kanalsko občino prinesel agronomski inšpektor **Franč Kofol** iz Čepovana, ki je z ugotovitvami župnika Makuca soglašal. Niti v Goriških Brdih ni bilo uspeha za ponovno oživitev cevedina, kajti takrat sta bili trti rebula in merlot bolj zanimivi.

Franč Jerončič se je trudil, da bi pričeli s ponovno vzgojo in da bi poimenovali vsaj kakšno vino cevedin, a do sedaj še ni bilo posluha. Za ime pravi, da je zelo melodično in obstaja stara pesem, ki se glasi: »En liter cevedina, to je živč moj«. Jerončičevo pripoved o cevedinu si lahko preberete tudi v knjigi *Življenje na Kanalskem Kolovratu* Zorana in Franca Jerončiča.

Z izgraditvijo Bohinjske železnice leta 1906 so ljudje v Soški dolini dobili nove možnosti za razvoj. Z vlakom so v Kanal prihajali številni tujci, med njimi je bilo veliko avstrijskih trgovcev, ki so kmalu videli priložnost za odkup sadja, predvsem sliv. Najprej so odkupovali nepredelano sadje, postopoma pa so organizirali lupljenje in sušenje sliv. Zaradi velikega povpraševanja in pomanjkanja delovne sile pri lupljenju sliv, so prihajali na delo celo z Banjske planote. Za lupljenje sliv so uporabljali strušč (beseda združuje strugalo in nujšč – nožič), olupljene suhe slive, ki so jih pred tem požveplali, so zlagali v lesene zabojčke. Tako pripravljene slive, poimenovane pinele, so odpremljali iz železniške postaje v Kanalu proti Dunaju.

Vino izvažali v Avstrijo

Poleg sadja je na Kolovratu uspevala tudi posebna trta, cevedin (cividin, čividin, po kraju Čedad – Cividale ali mogoče iz furlanskega izraza se vidimo, op. a.). Avstrijski trgovci so ugotovili, da je vino cevedin vsebovalo veliko kisline in je bilo zato primerno za dodajanje k domačemu vinu, ki mu je kisline primanjkovalo. Po pripovedovanju **Jožefe – Pepe** iz Kanalskega Vrha, ki se je leta 1895 poročila

izvažali v Avstrijo vse do 1. svetovne vojne.

Cevedin zamenjala šmarnica

V času vojne je bila trta cevedin zanemarjena. Ko so se kmetje vrnili iz vojske in begunstva, cevedinu niso več posvečali pozornosti. S Štajerske so prinesli drugo trto, šmarnico, ki je bila odporna proti vsem boleznim. Večina kmetov se je odločila za vzgojo šmarnice, saj je obrodila vsako leto. A pokazalo se je, da vino ni podobno cevedinu, vsebovalo je precej metilnega alkohola in imelo je svojstven priokus. Po 2. svetovni vojni, z nastankom Jugoslavije, so trto prepovedali.

STUBELJ

- Elektro agregati moči od 10 kVA do 2500 kVA
- Najem agregatov
- UPS sistemi moči od 10 - 200 kVA
- Prašno barvanje

www.stubelj.si

Moje poti v šolo

Spomini Helene Vuk na njene poti v šolo, na podkovane čevlje in udobne copate ter najrazličnejša srečanja na poti.

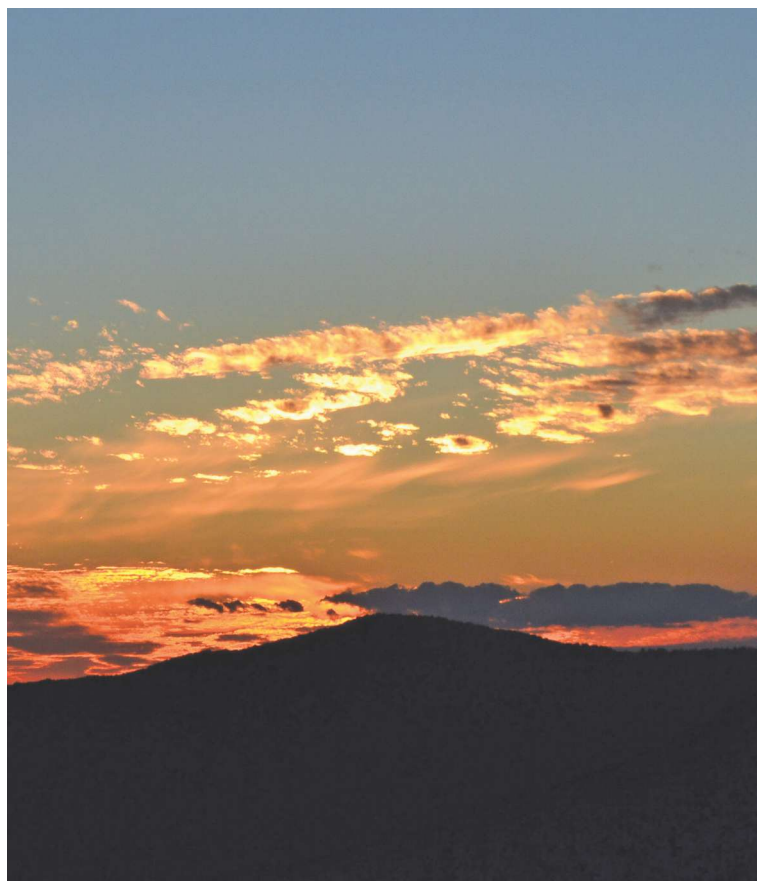
Helena Vuk, foto: Mojca Žnidarčič

V Domžalah sem končala tri razrede nižje gimnazije. Nato smo se leta 1952 preselili k Markičem in starši so se odločili, da četrti razred zaključim v Kanalu. V šolo sem hodila peš. Markiči - Kanal - Markiči. Vsak dan uro in pol v eno smer in nazaj. Ob hudih nalivih ali v snežnih razmerah sem se zatekla k stricu v Ajbo.

Moja obutev so bile doma izdelane copate, ki so mi jih izdelali v Loviščah. V teh copatih je bila hoja udobna, saj je bil podplat iz gume in je bil korak stabilen in tih. V slabem deževnem vremenu pa sem imela čevlje s podkovci spredaj in zadaj na peti, da se čevlji niso prehitro obrabili. Čevlje sem nosila v šolski torbici, copate pa sem pred Kanalom skrila v grm ali pa zavite v papir dala v šolsko torbico. Pouk se je začel ob 13. in zaključil ob 17. uri.

V šolo sem spomladi in v zgodnji jeseni odhajala v najhujši vročini, domov pa se vračala pozno. Jeseni in pozimi že v temi. Ko sem šla v šolo, sem se bala kač, ki jih v Pečniku ni manjkalo. Nekoč je nad

Čolnico čez pot ležal debel in dolg gož. Ko sem ga zagledala, je gož zasikal. Zašibila so se mi kolena, kri mi je zaledenela, preskočila sem kačo in vsa trda stekla dalje. Še dolgo potem mi je srce močno bilo. In še eno tako doživetje imam v spominu: zaslišala sem nekakšno kotaljenje po strmini navzdol. Nakar se je nedaleč od mene na pot »flask« sklobasala črnica s kepo na repu. "Kako bom šla mimo? Kaj bom storila, če se obrne navzgor proti meni?" mi

Paleta barv neba ob zahajajočem soncu

Manufaktura | 50
kjer je dober nakup pravilo | let

Akcijska ponudba v septembru

v Novi Gorici in Šempetru pri Gorici

brezplačno

enostavno šivanje pri nas kupljenih zaves in akcijska ponudba hišnega tekstila!

10% Popust

na zalogo metražnega blaga za zavese

www.manufaktura.si

zaupa nam
 že več kot
20.000
 strank

Obiščite nas, posvetili se vam bomo.

je razbijalo srce. Opazila sem, da je kepa na kačjem repu v resnici jež, ki jo živo grize. Kača se je poskušala rešiti nadležnega bolečega bremena tako, da je z gornjim delom mahnila po ježu, a se je samo še bolj zbodla. Prestrašena sem opazovala ta čudni boj. Nikogar ni bilo od nikoder in vedno bolj me je skrbelo, kako bom šla mimo. Nato sta se kača in jež zakotalila po strmini pod potjo. Oddahnila sem si in zelo previdno odšla mimo. Nad Pečnom sem nekoč zagledala čudno žival. Kratka, približno dve pedi dolga s topim repom rjavo zelene

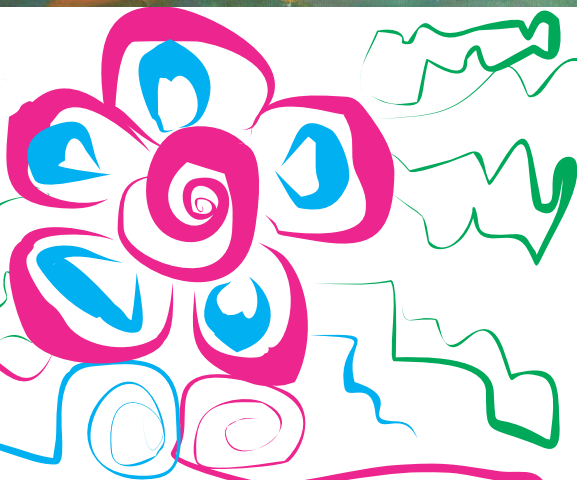
barve je ležala v jarku - kot kuščar z odtrganim repom. Ko sem teti Pepi pripovedovala o tem, je rekla, da je bil verjetno lintvar in da sem imela veliko srečo, ker je zelo nevaren in napadalen. Povedala sem že, da sem imela na čevljih podkvice. Po kamniti poti je odmevalo in strah me je bilo, da moja hojo že od daleč v nočni tišini slišijo, zato sem od križišča navzdol pot nadaljevala bosa. Copate sem pozabila v Ajbi. V nekem trenutku, ko sem prihajala v gozd, mi je nekaj reklo: "Mogoče bi bilo dobro, da se obujem." Odložila sem šolsko torbico, zavezala čevlje in moj prvi naslednji korak je bil korak v kup ježic (grič), ki so jih popoldne zgrebli na pot. Kako bi tisti večer prišla domov, če se ne bi obula, si ne predstavljam. V spomladanskih mesecih, ko sem se vračala še čez dan domov, pa so bili pogledi na čisto modro nebo in srebrno bele kopaste oblake različnih oblik enkratni. Želela sem si, da nekoč narišem to lepoto. Ko sem prišla do transformatorske postaje v Ligu, pa se mi je odprl pogled na paletu barv neba ob zahajajočem soncu: od rdeče, oranžne, rumene, modre, temno modre, zelene in še katere. To so najlepši zahodi, vredni so ogleda in občudovanja.

Snežnica med tradicijo in sodobnostjo

Alenka Božič, avtorica umetniškega dela je Boža Bucik, foto: Marko Bucik

Pri **Mariji Snežni v Nadavčah** je bilo avgusta od nekdaj slavnostno, živahno pa že dolgo ni več tako. Ker zavetnik avške cerkve **sv. Martin** goduje novembra, je imela snežnica pomembnejšo vlogo v vaškem življenju. Sorodniki so prihajali na obisk, vas je bila počiščena, ljudje praznično razpoloženi, praznje oblečeni. Zdaj skozi Avče drvi stotine avtomobilov, nekateri dopoldne k maši, mnogi popoldne, zvečer k oslovskim dirkam, plesu v Levpo. Matična cerkev nadavške cerkve je pod enakim imenom posvečena rimska bazilika iz 4. stoletja. **Nadavška cerkev bo naslednje leto praznovala petstoletnico, njeni zametki na gričku nad Avčami pa so še starejši.**

UREDNIŠKI ODBOR IN POŠILJANJE PRISPEVKOV

NAVODILA ZA POŠILJANJE PRISPEVKOV:

Članke za Most pošljite na e-naslov: mostkanal@gmail.com ali po pošti na naslov: **TIC Kanal, Pionirska 2, 5213 Kanal**, s pripisom: **ZA MOST**.

- Teksti in fotografije morajo biti **opremljeni z imenom avtorja**.
- Tekst je lahko v formatu Microsoft Office s končnico **.doc** ali Open Office s končnico **.odt**.
- Fotografije naj bodo v formatu **.JPG**, primerno velike resolucije in brez logotipa, sicer niso ustrezne za tisk.
- Če jih pošiljate v digitalni obliki, nam **tekst in fotografije pošljite v dveh ločenih priponkah**.
- Da bi bila spletna stran Mosta čim bolj aktualna, nam prispevke pošljite čim prej. Nikakor ni potrebno čakati na poziv o zbiranju prispevkov. Vse, kar je objavljeno na spletni strani Mosta, praviloma objavimo tudi v tiskani izdaji, ki pa seveda izide šele konec vsakega četrtertletja.
- Na spletni strani lahko preko strani youtube (www.youtube.com) objavite tudi **video zapise**.
- Če bi prispevke radi sami objavljali na spletu, nam to sporočite.
- Spletni Most: <http://www.mojabocina.si/kanal-ob-soci/>.

Osupljiv. Vsak dan. Novi Golf Sportsvan. Z zapeljivo športno obliko.

Za prvi vtis je dovolj le nekaj sekund. Golf Sportsvan z novo dinamično obliko in udobno, prilagodljivo notranjostjo zapelje že na prvi pogled.

Za več informacij obiščite naš salon z vozili Volkswagen.

Emisije CO₂: 127–101 g/km. Kombinirana poraba goriva: 5,5–3,9 l/100 km. Emisijska stopnja: EURO 6. Emisije NO_x: 0,026–0,07 g/km. Emisije trdnih delcev: 0,0003–0,0001 g/km, število delcev 8,46–1,2. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Slika je simbolna.

VOLKSWAGEN CENTER KROMBERK

Kromberk, Industrijska cesta 3a, 5000 Nova Gorica
T: 05/ 33 02 450, E: abc.avtocenter@siol.net

Angela Bukovčeva (1912-2014)

V 102. letu nas je v nedeljo, 17. avgusta 2014, zapustila najstarejša občanka Angela Bukovec, s katero smo še v letošnjem letu v Medgeneracijskem centru Pri Tinci v Desklah slavili njen rojstni dan. V ta namen sem v krajšem pogovoru z Angelo zbral in zapisal drobce spominov na njeno stoletno življenjsko pot.

Tekst in foto: Pavel Medvešček

Angela Bukovec, poročena Gorjup, se je rodila 15. marca 1912 v zaselku Bukovci pri Kalu nad Kanalom, pri hiši pa se je reklo pr' Bukovcih. Oče Mihael in mati Katarina, rojena Pertot iz Vrhavča, sta imela tri sinove: Mihaela, Ivana in Avgusta, ter tri hčerke: Katarino, Angelo in Marijo.

Ker Angela dela ni dobila, je pri okoliških kmetih delala priložnostna dela. Sedem let zapored pa je vsako jesen nabirala tudi kostanj v Benečiji, da je vsaj nekaj zaslužila. Takrat je srečala bodočega moža, leto starejšega Vincenca Gorjupa doma iz Preserja pod Oblico. Poročila sta se leta 1938 v Kalu nad Kanalom, po poroki pa sta najprej živela pri Angelini materi v Bukovcih, nato pa sta se preselila v Avče. Ko so prodali Tejčno hišo, sta se morala zopet vrniti v Bukovce. Mož Vincenc je takrat odšel med partizane in leta 1943 padel v borbi blizu Bukovega pri Zakojci, kjer je skupaj z dvema soborcema tudi pokopan.

Angela je imela dva otroka, hčerko Klaro in sina Edvarda. Okoli leta 1952 se je Angela skupaj z otrokoma preselila v Anhovo in se zaposlila v cementarni, kjer je vse do upokojitve delala pri izdelavi cementno-azbestnih izdelkov (cevi in plošče). Ko sta se otroka poročila, se je začasno preselila k hčerki v Vrtojbo, leta 1987 pa si je v starejši hiši na Erjavčevi ulici v Novi Gorici kupila svoje stanovanje. Takrat je doživela tudi smrt svojih otrok. Zaradi azbestoze ji je najprej umrla hči, takrat 61-letna Klara, za njo pa še sin Edi. Od svojcev ji je danes ostal le še vnuk Radovan, sin pokojne hčerke Klare. Ob praznovanju svojega 102. rojstnega dneva je Angela povedala, da še vedno zmore toliko, da poskrbi zase, le nakupovanje in nekatera hišna opravila opravljajo drugi. Z veseljem je dodala, da ima vedno toliko obiskov prijateljev in znancev, da ji ni nikoli dolgčas. Ko se ozre nazaj se

pogosto spomni na čase, ko je bila zvečer lačna in je zato pred spanjem popila skodelico vode, da je lažje zaspala. Njen recept za stoletje dolgo življenje je bil sila preprost in se je glasil takole: »Delaj, jej skromno, bodi aktiven in se veseli življenja, ki ga živiš!«

*Celoten zapis Pavla Medveščka o Angeli Bukovčevi je objavljen na www.mojaobcina.si/kanal-ob-soci/

Pavel Levpušček (1927 -2014)

V 87. letu se je poslovil veterinarski tehnik in zbiratelj preteklosti Pavel Levpušček iz Seniškega brega, natančneje iz zaselka Avšje.

Jožica Strgar, Štefan Mauri, Alenka Božič, foto: MLB

"Vsi, ki nam je bilo dano poznati in spoštovati Pavla, smo ponosni, da smo lahko prijateljevali z njim. Sem ena poslednjih, ki se spominja, kako je njegov prihod v kambreško-srenjske vasi spremenil zgodovino. Nikoli več ni bilo tako kot prej – težko so se ljudje poslovili od preteklosti in se začeli navajati na novosti, vendar so Pavla hitro sprejeli in cenili. Bil je strokovnjak na svojem področju, predvsem pa je bil vedno pripravljen pomagati, svetovati, pa tudi pozdraviti ljudi, če je bilo potrebno. Osamljeni, stari ljudje so potrebovali njegovo toplo besedo, ki je zdravila bolj kot zdravila. Nikoli ni zameril hudomušnosti tistim, ki so ga zasipavali s pridevki. Pred kratkim je med smehom ponovno rekel, vidiš, pa me ljudje še dolgo ne bodo pozabili."

Jožica Strgar, Kambreško*

„Poleg osnovnega poklicnega udejstvovanja je imel Pavel še vrsto hobijev, ki jih je udeleževal, in nastal je muzej številnih predmetov iz preteklih časov. V muzeju, ki je ob stanovanjski hiši v Ovšjem, je popolna zbirka vojaškega materiala vojskujočih se armad v prvi svetovni vojni. Pavel

je bil tudi ljubitelj kulturnega dogajanja v kraju in se je v njem tudi sam udeleževal. Bil je tudi med pobudniki ustanovitve moškega pevskega zbora »Valentin Stanič« v Levpi, s katerim je kot pevec in prvi predsednik vseskozi od obstoja zbora aktivno sodeloval. Pomembno je Pavel sodeloval pri obnavljanju cerkve sv. Štefana v Levpi, ureditvi zvonika ter pri nabavi osnovnega zvona, ki odmeva v tem delu Soške doline.“

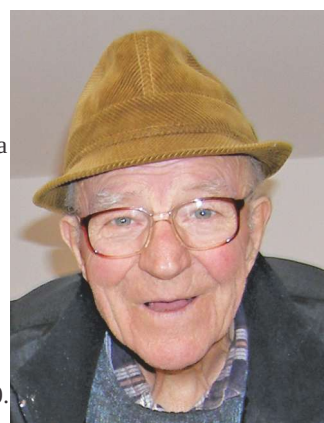
Štefan Mauri, Avče*

„Pavle Jugov je bil naš družinski znanec več kot petdeset let. Kot šolarji smo hodili med počitnicami v Avšje na sprehode in po opravkih. Z mamo sta razjasnjevala gospodarsko, kulturno, pogosto tudi vojno zgodovino. Midva sva se bolj povezala ob moji slovenistični diplomski nalogi o odporniškem pesništvu v Posočju, ob razstavi ljudskega likovnega umetnika in pesnika Franca Šuligoja iz Senice, delujočega predvsem na Kobariškem, dokumentiranju bridke zgodbe ranjencev in osebja v sanitetni postaji Pod skalco nad Doblarjem 1943, predvsem pa v zvezi z raziskovanjem rodu slikarja portretista, ilustratorja, pedagoga Avgusta Andreja Bucika,

po starših izhajajočega iz Avč, sorodstveno pa vezanega tudi na Seniški Breg. Pavle je bil zame svojevrsten uresničevalec pravega obnašanja že pred letom 1990. Veliko je pripomogel tudi k dokumentiranju starih fotografij v našem okolju, k ohranjanju ljudskih pripovedi. Nekatere zgodbe so ostale nedokončane, tudi zato, ker se ljudje premalo poslušamo, ko se lahko še dobro vidimo in slišimo.“

Alenka Božič, po mami Gašperčičeva iz Avč*

* Celotni spomini avtorjev na pokojnega Pavleta so objavljeni na spletni strani www.mojaobcina.si/kanal-ob-soci/

+ Plus

Izjemna letina krompirja v Bodrežu

V naših krajih je skoraj obvezno, da se spomladi na njivo posadi krompir. Tako so storili tudi na domačiji gospoda Marka Bucika iz Bodreža. Prišel je čas pobiranja krompirja in z njim tudi veliko presenečenje, saj je najtežji gomolj sorte Spunta, ki je zrasel na njegovi njivi, tehtal kar 1590 gramov.

Naj še dodamo, da gomolji te sorte običajno tehtajo od 300 do 400 gramov.

Matejka Maver, foto: arhiv Marka Bucika

- Minus

Posvinjana železniška postaja

Potnike, ki v Kanalu vstopajo ali izstopajo iz vlaka, le redko pričaka lepo urejena in neposvinjana železniška postaja. Vozni red na oglasni deski nikoli ne zdrži prav dolgo, smeti se valjajo po tleh, na stenah se pojavljajo grafiti, ki to niso. Vandalizem, ki se dogaja predvsem ob koncih tedna, kanalskemu turizmu ni v ponos.

Tekst in foto: Nataša Bucik Ozebek

